

Ivančna Gorica (domoznanstvo)
sp 908(497.4)
KLASJE
2005

COBISS

KNJIŽNICA IVANČNA GORICA
CESTA 2.GRUPE ODREDVO 17
1295 IVANČNA GORICA

OBČINA IVANČNA GORICA
POŠTNINA PLAČANA PRI
1295 IVANČNA GORICA

Nasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 4

letnik 11

april 2005

LaMaS

RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Sokolska ulica 5, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040 FAX: 01/7869-045

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente...

Programi za podjetja in sam. podjetnike...
...za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si>

e-mail: lamas@lamas.si

Šestdeset let po koncu druge svetovne vojne -

*resnični konec vojne ni zapisan v listinah,
protokolih, pogodbah, razpravah zgodovinarjev,
časopisnih člankih, slavnostnih govorih in
proslavah.*

Zapisan je v srcih ljudi.

V srcih tistih, ki verujejo, da sonce sije za vse, za zmagovalce in premagane, tistih, ki ne poznajo sovraštva in maščevanja, tistih, ki zmorejo nasprotniku seči v roko in z njim delijo njegovo bolečino in žalost. Tistih, ki z enakim spoštovanjem pokopavajo tako zmagovalce kot premagane in jim prižigajo sveče v spomin. Tistih, ki ne grade taborišč in betonskih celic, ampak jih podirajo in na njihovo mesto sadijo cvetje, rožne grme in drevesa spominov. Tistih, ki žele, da bi ljudje živeli v miru in medsebojnem spoštovanju. Da bi živeli v svetu, o katerem je pel že naš Prešeren in o katerem pojemo vsakokrat, ko zapojemo našo himno:

»da, koder sonce hodi, prepir iz sveta bo pregnan.«

M.A. Ficko

OBČINA IVANČNA GORICA

Vas vabi na

OSREDNJO SVEČANOST OB OBČINSKEM PRAZNIKU

ki bo v petek, 27. maja 2005

- ob 18.00 uri promenadni koncert Godbe Stična v centru Ivančne Gorice
- ob 19.00, kulturni dom Muljava - slavnostna seja sveta občine Ivančna Gorica s podelitvijo nagrad in priznanj občine Ivančna Gorica

OSTALE PRIREDITVE V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA - 29. MAJA

- sobota in nedelja, 28. in 29. maj 2005
XVI. ex tempore Muljava 2005, tradicionalno srečanje odraslih likovnih ustvarjalcev. Odprtje razstave bo v nedeljo, 29. maja 2005, ob 18. uri.
- nedelja, 29. maja, dopoldne - tradicionalni spust po reki Krki
- torek, 31. maja, ob 10.00, Jurčičeva domačija Muljava
svečani zaključek prvega leta delovanja Univerze za tretje življenjsko obdobje

ŽUPAN Jernej LAMPRET, prof.

PRVOMAJSKO PRAZNOVANJE NA GRADIŠČU

str. 3

SLOFOLK MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL SLOVENIJA

str. 19

INTERALTA
PVC OKNA IN VRATA

Pe Novo mesto, tel.: 041/846 034
Interalta d.o.o., Stegne 21c, Ljubljana
tel.: 01/511 16 24, fax: 01/511 15 43

Okna Interalta omogočajo
višjo kulturo bivanja!

www.interalta.si

ŽALUZIJE
- ROLETE
- KOMARNIKI
- ROLO

- PLISE ZAVESE
- TENDE
- LAMELNE ZAVESE

Tomaž Oven s.p.

Pot v resje 1

GSM: 031/679-079

IZDELAVA IN MONTAŽA

1295 IVANČNA GORICA

Tel./fax: 01/7878-266

UGELJ
PVC OKNA

IGNAC CUGELJ s.p.
Stična 102,
Ivančna Gorica
tel./faks: 01/7878 535
gsm: 041/757 055

Iz Jernejeve malhe

Trenutno potekajo pogovori o širšem načrtovanju in povezavi občine v regijo. Občina Ivančna Gorica je vključena v razvojno agencijo ljubljanske regije, ki mora ob načrtovanju mesta Ljubljane še kako skrbno načrtovati razvoj primestnih občin. Prav je, da se pomembnejše infrastrukturne in druge dejavnosti načrtujejo za skupno dobro v sami regionalni zasnovi.

Prav gotovo občine zaradi majhnosti in ožjega pogleda na celotno podobo regije ne morejo biti samostojne načrtovalke vsega dogajanja v svojem okolju. Nekatere zadeve, kot so promet, voda, kanalizacija in druga ekonomska in sociološka gibanja, so nujen odraz dejavnosti na regionalnem področju. Veliko delavcev išče delo v Ljubljani in tako ustvarja vrednost v presežku dela, zato do vseh bonitet ni upravičena le mestna občina Ljubljana, temveč bi bilo prav, da bi delili vse dobrine tudi z našimi kraji.

Težko je razumeti, da ob priseljevanju oziroma stalnem bivanju v naši občini nekdo pobere koristi, drugi pa so na ta način oškodovani. Kljub navidez velikim prispevkom za gradnjo se ne pridobi toliko, da bi občina lahko poravnala stroške, ki nastanejo ob naseljevanju za pripravo ustrezne infrastrukture in nasploh bivanjskega standarda. Na drugi strani pa imamo že tako premalo vpisnih mest, zlasti za najmlajše otroke. V načrtovanju smo kot občina le droben člen, na katerega vplivajo mnoge razvojne zakonitosti, ki se posplošeno prenašajo v našo specifiko.

Prav tako se v naših krajih na podeželju izgrajujejo objekti, ki po moralni in človeški vrednosti ne ustrezajo tradiciji kraja in bivalnim navadam ljudi, ki že dolga desetletja zapolnjujejo ta prostor. Tako visoka cena zemljišča narekuje široko tlorisno pozidavo, ob kateri ne ostane nič prostora za vrtičke in način življenja, kot ga vaško okolje danes še goji. Projektanti torej vnašajo k nam zamisli modernega življenja, kjer je v ospredju trg, v ozadju pa človek, ki se bo šele moral prilagajati objektu. Torej bo objekt dopolnjeval človeka in ne človek prinašal miline in okolja, v katerem bi rad živel.

Dan vode in dan Zemlje sta opomin vsem Zemljanom, predvsem pa mladim rodovom, da je narava tako prefinjeno urejena, da s človeškimi posegi in svojo voljo ne smemo postopajsko in oblastniško uvajati nasilnih sprememb. Vse to so želeli povedati tudi učenci v ekoloških krožkih in drugi dejavnostih, ki sta jim človek in narava sestavni del zblizanja in ne ločevanja.

Ob 27. aprilu in 1. maju so bila različna srečanja, na katerih ni manjkalo spominov in tradicije. Ni manjkalo tudi nostalgije po dneh, ki so se včasih gledali skozi drugačna očala. Vseeno ob lepem sončnem vremenu in koračnicah ni bilo čutiti težav, ki jih prinaša vsakodnevno življenje, ampak je bilo druženje prijetnejše, še posebej, če smo združili prijeten sprehod s priložnostnim piknikom, kozarčkom in prigrizkom.

Vzemimo si čas, da bomo ob ustvarjalnem delu, kot je bilo velikokrat poudarjeno v teh dneh, našli drobna zadovoljstva zase, presežek ustvarjenega pa dali tudi drugim.

Župan Jernej

Občina Ivančna Gorica

obvešča občane, da od maja dalje deluje v poslovni stavbi Žolnirja svetovalna družba Struktura, delavnice forma/vsebine, ki daje informacije in nasvete na področju arhitekture in urejanja prostora.

Strokovnjaki vam bodo na voljo vsako sredo med 10. in 17. uro, v maju, pa so na voljo brezplačne konzultacije, na katere se lahko vnaprej najavite na tel. št. 051 390 933.

PISMO UREDNIŠTVU

Sem sosedja Marije Sever, ki jesen življenja preživlja pri hčerki Veri in zetu Lojzetu Koderman na Črnučah pri Ljubljani. V njenem imenu bi se rada zahvalila uredništvu glasila Klasje, ker ji pošiljate časopis tudi na sedanji naslov. Komaj čaka pismo, da prinese vaš časopis, saj v njem najde vse novice iz svojega domačega kraja.

Gospa Marija Sever je velik človek, ki se človeku že na prvi pogled vtisne v spomin. Je oseba, ki skriva v sebi veliko zanimivih spominov in doživetij.

Rodila se je v Dobu pri Šentvidu, v kmečki družini. Njena mladost ni bila rožnata, saj je pri osmih letih izgubila mamo. Poročila se je na veliko kmetijo v Male Pece in rodila štiri otroke. Pri 86 letih kljub slabemu zdravju rada prebira vso literaturo, posebej glasilo Klasje.

Če boste ta moj prispevek objavili, se vam vnaprej zahvaljujem.

Vida Brulc, LJ-Črnuče

NADALJEVANJE 19. SEJE POTEKALO DRUGAČE KOT OBIČAJNO

Občinski svet, ki je svojo 19. sejo 4. aprila zaradi dolgega dnevnega reda prekinil, je z delom nadaljeval 15. aprila. A tokrat je potekalo drugače, kakor je bilo sprva predvideno. Svetniki so si najprej ogledali gradbišče nove čistilne naprave v Šentvidu, kjer sta jih župan Jernej Lampret in direktor občinske uprave Janez Radoš seznanila z dosedanjim potekom del na objektu. Ob tej priložnosti so se tudi svetniki, ki morda ne prihajajo pogosto v Šentvid, seznanili s trenutnimi razmerami na cesti skozi središče Šentvida, pot pa jih nato ni vodila v naše občinsko središče, pač pa na Muljavo, v prijazno okolje Jurčičeve domačije. Župan se je namreč odločil, da skliče nadaljevanje seje v prostorih obnovljenega skednja na Jurčičevini, katerega bo v prihodnje za svoje potrebe uporabljal muzej na prostem. Za obnovo skednja je občina Ivančna Gorica namenila v lanskem letu 9,5 milijona tolarjev, 3,5 milijonov tolarjev pa je prispevalo ministrstvo za kulturo na podlagi razpisa, na katerega se je javila Občina. Sredstva za najnujnejšo opremo so zagotovljena tudi v letošnjem proračunu. Svetnike in svetnice je na Jurčičevini pozdravila Tatjana Lampret, jih seznanila z stanjem na skednju in se jim zahvalila za njihovo podporo delu na muzeju.

Nato so svetniki začeli s tistim bolj običajnim zasedanjem, tokrat torej v muljavski "sejni sobi". Najprej so dali soglasje k spremembi cene socialno-varstvene storitve – pomoč družini na domu. Ta pomoč se izvaja v naši občini že od leta 2001, opravlja pa jo osebe Doma starejših občanov v Grosuplju. Tri oskrbovalke nudijo zlasti starejšim, ki živijo sami, ali pa domači zaradi službene odsotnosti ne morejo skrbeti za njih, pomoč pri osnovnih življenjskih potrebah. Predvsem gre za gospodinjstvo, oskrbo in osebno higieno. Pomoč se nanaša tudi na nakupe v trgovini, urejanje receptov, napotnic, pranje perila in podobno, vendar zaradi vse večjih potreb in velikih razdalj na območju občine zmanjkuje zaposlenim oskrbovalkam časa za učinkovito pomoč. Cena ene učinkovite ure znaša 7.300 tolarjev, svetniki pa so se strinjali s predlogom, da plača oskrbovanec 1.554 tolarjev, ostalo pa doda Občina. Cena se je od lanskega leta povečala predvsem na račun povečanja števila uporabnikov storitve – trenutno okrog 60 občanov, s čimer je povečan delež strokovnega dela in potnih stroškov.

nost otrok zaposlenega v VVZ Vrtec Ivančna Gorica. Moteče je predvsem to, da se tudi ta kriterij točkuje kot ostali, zato so svetniki predlagali, da se omenjeni kriterij izvzame s seznamom točkovanih in se v istem členu pripiše, da se otroci zaposlenih obravnavajo prednostno. Nekaj nejasnosti so svetniki videli tudi v 13. členu pravilnika, ki določa, da so seje komisije, ki obravnava sprejemanje otrok, javne, isti člen pa določa, da je na sejah lahko prisoten tudi ravnatelj vrtca. Ta formulacija stavka je neprimerna glede na to, da so seje javne in je potemtakem lahko prisoten vsak, ki ga zadeva vsebina seje. Sprejemanje otrok bo torej od sedaj potekalo na podlagi dopolnjenega pravilnika,

"IMAMO TO SREČO, DA JE VELIKO OTROK, IN TO SMO LO, DA JE PREMALO PROSTIH MEST V VRTCU"

S temi besedami je župan začel točko dnevnega reda, na kateri so svetniki sprejemali Pravilnik o sprejemu otrok v vrtec in o plačevanju oskrbine. Vsako leto se namreč zgodi, da mora zaradi premajhnih kapacitet vrtec oz. Občina zavrniti vloge za sprejem vsaj 70 otrok. Ravnateljica Vrtca Ivančna Gorica Branka Kovaček je svetnikom pojasnila, da je sprejemanje dopolnjenega pravilnika pogojeno z bolj natančnim in jasnim določanjem kriterijev, po katerih bodo otroci sprejeti v vrtec. Obstoječi pravilnik je bil v določenih členih premalo jasn, oz. je več otrok imelo enako število točk glede na dane kriterije. Med svetniki se je razvnela kar daljša razprava o vsebini posameznih členov pravilnika, najbolj pa je bil na udaru eden izmed kriterijev pri sprejemanju otrok, in sicer, da ima pred-

mimo kriterijev, ki določajo točkovanje otrok pa se bodo obravnavali otroci, ki imajo potrjeno Centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialno-ekonomskega položaja. Še kako pomenljiva pa je misel, ki jo je izrekel župan ob koncu sprejemanja pravilnika: da je seveda treba vložiti vse sile v to, da bi ta pravilnik ne bil v prihodnosti več potreben. Z izgradnjo novega vrtca v Ivančni Gorici bi bile skupne kapacitete dovolj velike za potrebe varstva otrok v naši občini.

Socialne narave je bilo tudi sprejemanje osnutka Pravilnika za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz občinskega proračuna. Gre torej za sredstva, namenjena humanitarnim in dobrodelnim organizacijam na področju naše občine.

V nadaljevanju seje so svetniki potrdili realizacijo dela občinskega sveta v minulem letu in sprejeli predlog dela za leto 2005. Sprejet je bil tudi Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda Glasbena šola Grosuplje. Do sprememb je prišlo, ker se je Glasbena šola Grosuplje razširila z novo enoto na območju občine Škofljica in je omenjena občina zdaj nova soustanoviteljica zavoda. V svetu zavoda pa pripadajo tri mesta predstavnikom občin ustanoviteljic. Svetniki so sprejeli sklep, da sta predstavnika občine Ivančna Gorica in Grosuplje stalna, tretje mesto v svetu pa si izmenjujeta Dobropolje in Škofljica v posameznem mandatu.

Naslednja seja občinskega sveta bo predvidoma maja.

Branka Kovaček

Matej Šteh

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, telefon: 7869-400, fax: 7869-401, e-mail: klasje.casopis@siol.net. Uredniški odbor: Andrej Agnič, odgovorni urednik, Matej Šteh, pomočnik odgovornega urednika, Natalija Pavlin, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Marjeta Glavan (lektor), Simon Bregar (šport), Milena Vrhovc (kmetijstvo), Saša Senica (kultura), Nataša Erjavec (gospodinjstva stran), Danijela Pirman (Uradni vestnik). Oblika: Andrej Verbič; Računalniška priprava: AMSET d.o.o., Grosuplje, Pod gozdom c. 3/9; Tisk: KOCMAN Grafika d.o.o., Grosuplje, Jerova vas 10. Časopis KLASJE izhaja v 4.800 izvodih mesečno in ga prejemo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Prispevke sprejemamo do 20. v mesecu.

PRVOMAJSKO PRAZNOVANJE LETOS PRVIČ SKUPAJ Z OBČANI ŠMARTNEGA PRI LITJI

Tudi letos je bilo prvomajsko kresovanje na naši priljubljeni planinski točki, na Gradišču nad Šentvidom ali nad Stično. Saj je praktično težko določiti, komu Gradišče bolj »pripada«; dejstvo pa je, da je s svojo lego, dostopnostjo in razgledom privlačno ne samo za nas občane, pač pa tudi za mnoge, ki prihajajo tja gor vedno znova tudi od drugod.

Letošnji prvi maj je bil drugačen od ostalih, saj sta prvič skupaj praznovali občini sosed: občina Ivančna Gorica in občina Šmartno pri Litiji. Pravzaprav smo praznovali občani obeh občin, tako na našem hribčku s cerkvijo kakor tudi v sosednjem Javorju z vojaškimi bunkerji.

Na predvečer praznika dela in letos prvič spomina ob vstopu Slovenije v Evropsko zvezo je bilo že okrog devete ure zvečer zelo pestro in glasno, za kar je ves čas skrbel ansambel Svetlin, vse tja do ranega jutra. A začelo se je pravzaprav s kratkim kulturnim programom pod šotorom, ki so ga sooblikovali vokalna skupina Šentviški Slavčki in Godba Stična. Slišali sta se slovenska in evropska himna. Zbrane sta nagovorila najprej župan-gostitelj Jernej Lampret, nato pa tudi župan-sosed Milan Izlakar. Lampret je namenil nekaj več besed zgodovini delavskega gibanja in pravicam, ki jih ima vsak delavec oz. zaposleni državljan. Delo je tisto, ki mora biti spoštovano, ne glede na to, kakšno je. Tudi župan mlade občine

Šmartno pri Litiji je označil pomen praznika dela, predvsem pa izrazil zadovoljstvo nad sodelovanjem med obema občinama, ki njemu veliko pomeni zaradi njihove še ne utrjene poti občinskega delovanja.

Medtem je zagorel kres, kresovalci pa so se prepuščali zvokom in plesu ali se zbirali okrog kresa in na drugih gostinskih točkah na Gradišču. Čas do vrhunca – ognjemeta – je hitro minil, medtem ko so vse tja do polnoči kresovalci kar še prihajali in prihajali. Ognjemet je zopet očaral vse navzoče.

Seveda je na prvomajsko jutro sledil še obisk na Javorju, katerega se je udeležilo kar nekaj naših občanov. Nekateri so tja stopili po planinski pešpoti, mnogi pa z avtomobili, saj

je praznovanje na Javorju trajalo ves dan. Ob 10. uri je zbrane pozdravil Pihalni orkester Litija, nakar sta imela besedo, podobno kot na Gradišču, oba župana. S svojimi nastopi se je predstavila tudi folklorna skupina Javorje. V nadaljevanju je sledil pohod po panoramski poti. Pot, ki je speljana po nekdanji t.i. demarkacijski črti med nemškim in italijanskim okupatorjem med drugo svetovno vojno, je pravzaprav razlog za nastanek ideje o povezovanju občin Ivančna Gorica in Šmartno pri Litiji. Na najvišji točki te poti so namreč lani zgradili razgledni stolp, ki pa stoji že na ozemlju občine Ivančna Gorica. In prav ob tej otvoritvi je nastala ideja o povezovanju. Po besedah župana Lampreta je to tisto mesto, ki občini na simbolni ravni najbolj povezuje.

Pestro dogajanje se je tudi na Javorju zavleklo v pozno popoldne. Kako

tudi ne, saj je za dobro voljo poskrbel »naš« ansambel Krjavelj.

Zamisel o povezovanju obeh občin je gotovo dobro zasnovana; želimo si lahko le, da bi jo sprejeli tudi občani obeh občin, ki bi s svojo navzočnostjo na podobnih prireditvah zagotovili, da bi ta posrečen način sodelovanja res zaživel in morda postal tradicionalen. Tega se gotovo zavedajo tudi organizatorji: obe občini, Planinsko društvo Šentvid pri Stični in Društvo prosti čas iz Šmartnega pri Litiji.

Matej Šteh

LETOS ŠESTINTRIDESETIČ

Letos se bodo že šestintridesetič v Šentvidu pri Stični srečali pevci iz vse Slovenije na skupnem nastopu po naprej predvidenem scenariju in strokovni pripravi programa. Tu poleg kulturnega društva sodelujejo številne institucije in vsa društva, ki delujejo na območju Šentvida pri Stični.

K izdelavi strokovnega programa je bil povabljen Javni sklad za kulturno dejavnost Republike Slovenije, ki posredno vključuje tudi izpostavo v Ivančni Gorici. Strokovne, organizacijske in tehnične priprave trajajo vse leto, saj strokovni organi Kulturnega društva Tabor slovenskih pevskih zborov po svoji pristojnosti opravljajo medletna dela z enim samim namenom: da prireditev, ki bo letos 18. in 19. junija 2005, izpeljejo tako, kot si jo predstavljajo pevci in pevška društva iz Slovenije in zamejstva. Redno komuniciranje z okoli 600 društvi se je začelo takoj po analizi uspešnosti 35. tabora in po že zastavljenem scenariju za letošnji tabor; na dveh seminarjih so zborovodje že dobili vse strokovne informacije za pravočasno vadbo in pripravo zborovskih pesmi.

Zaključil se je scenarij Hodil po zemlji sem naši, kjer so bile skrbno izbrane pesmi za vsako prireditev po posameznih regijah naše države. Po petletnem ciklusu je letos opravljen izbor pesmi za program 36. tabora iz dosedanjih najbolj spevnih in prepoznavnih pesmi. Pevci ta program predstavijo na svojih letnih nastopih, torej ima Tabor pomembno vlogo tudi pri tem, da mnoge pesmi, ki se avtorsko pripravljajo za nastope v Šentvidu, ne gredo v pozabo.

Tudi strokovnost poudarjamo glede na način predelave in priprave pesmi za vsako prireditev posebej; eminentni zborovski strokovnjaki posredujejo amaterskim zborovodjem napotke stroke in spremembe, ki jih s spreminjanjem družbe doživlja tudi pesem.

Pomembno mesto naš tabor išče v strokovnem pogledu, v druženju pevcev in promociji kraja ter naše občine. V tej dolgi tradiciji smo organizatorji vpeti z delom, ki ne bo nikoli poplačano v materialnem pogledu; je pa in bo ostalo neprecenljiva vrednost v izrazu, ki nam ga lahko posreduje pesem in rodoljubnem, vzgojnem in

izobraževalnem pogledu.

Ob vsem tem ima organizacijski odbor nemalo težav pri zbiranju sredstev, saj je kultura tista vrednota, ki ne prinaša populistične in vabljlive ekonomske poante, da bi z reklamiranjem in donatorstvom povečali ekonomski učinek. Zato smo pri vabljenju donatorjev in sponzorjev največkrat vezani na osebnost poznanstva in ozaveščenost ljudi, ki toliko premorejo, da pomagajo ubožani kulturi.

Tradicija nas obvezuje, da kljub težavam vztrajamo pri organizaciji te prireditve, saj jo podpirajo pevci, ki so osnova kulturnega življenja skoraj v vsakem kraju. Dokler bodo zanesenjaki delali in odgovorni imeli vsaj razumevanje, bo Tabor živel. Za to pa so odgovorne tudi lokalne skupnosti v vseh okoljih, od koder prihajajo pevci, še posebej pa mora izkazati skrb naša občina, ki je nasledila tako veliko in pomembno tradicionalno prireditev.

Jernej Lampret

predsednik UO Tabora slovenskih pevskih zborov

VSAKOLETNI SPOMIN NA ŽRTVE V RADOHOVI VASI, LETOS ZAZNAMOVAN S SPOMINOM NA 60-LETNICO KONCA DRUGE SVETOVNE VOJNE

Ohraniti spomin na dogodke in ljudi, se zavedati njihovih dosežkov in žrtev, doumeti njihovo stisko in trpljenje – to je tisto, kar leto za leto vodi množico mož in žena, borcev in bork, prijateljev in somišljenikov k spomeniku prvih žrtev v t.i. Ljubljanski pokrajini med italijansko okupacijo leta 1942. Tudi letos je bilo tako.

Dan pred praznikom dneva upora je potekala ob spomeniku talcev v Radohovi vasi spominska svečanost, ki so jo s svojo prisotnostjo počastili tisti, ki sočustvujejo in morda ne obsojajo. Navzoči so bili praporščaki, častna stražarja slovenske vojske in slavnostni govornik, župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret. Pomenljivo in z nežnimi melodijami so svoj delček srečanja pri talcih prispevali tudi otroci OŠ Šentvid pri Stični, ki že dolgo prihajajo v Radohovo vas, da se spominijo vojne, katere, tako upajo, ne bodo nikoli doživeli. Tako je razmišljal tudi župan v svojem nagovoru: da ne bi bilo več tragičnih dogodkov, vojn, da bi ljudstva živela v slogi in bi uspeli premostiti še tako velike razlike.

Dogodki pred 60 in več leti so danes še kako živi. Pred nekaj meseci so našo že tako razrvano in čustveno polpreteklo zgodovino razburkali signali, ki so jih pošiljali naši zahodni sosedje. Ob spominu na konec vojne pred 60 leti pa se je vsemu temu pridružil še večni poizkus sprave Slovencev. Spoštljivo srečanje ob spomeniku talcev je bilo torej priložnost, da se počasti vsakega, ki v sebi čuti pripadnost do naroda in ima čut za sočloveka. To pa bi moralo veljati za vsakega, ki je bil deležen nesrečne vojne vihre in je bil ali prizadet ali pa je prizadejal.

O dogodkih v letu 1942 je v pogovoru s Sašo Senico spregovoril Ciril Jurčič, član tedanje II. grupe dolenjskega odreda.

Kaj vam osebno pomeni poklon padlim talcem?

Matej Šteh

To pomeni, da se spominjamo tistih, ki so žrtvovali vse, kar so lahko: svoje življenje, za to, da mi danes svobodno živimo.

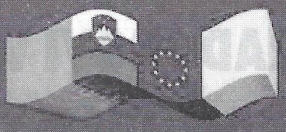
Kaj se je torej dogajalo aprila 1942 na tem področju?

V tistem času sem bil kurir. Izvedeli smo, da iz Ljubljane prihaja vojaški transportni vlak italijanskega okupatorja. Namenili smo se ta vlak likvidirati. Imeli smo dovolj eksploziva, manjkal nam je le pravi miner; zato podtaknjena eksplozija ni onespodobila italijanskega vlaka. Naročeno je bilo, da moramo imeti vsi odprta usta in z vato zamašena ušesa. Ker sta eksplodirali samo dve kocki eksploziva, nam ni preostalo drugega, kot da začnemo streljati na vlak. Ubit je bil en italijanski oficir in nekaj vojakov. Ravno dan pred tem pa je bila izdana odredba, naj Italijani za vsakega njihovega ubitega vojaka streljajo talce. Zato so iz ljubljanskih zaporov pripeljali tiste, ki so bili pri tem spomeniku oz. pri hruški, ki je danes ni več, ubiti kot prvi talci v času italijanske okupacije.

Koga se torej spominjamo ob spomeniku talcem v Radohovi vasi?

Največ jih je bilo iz okolice Šentjanža, eden pa je bil doma z Gorenjskega. Pomembno je, da se jih spominjamo ravno v današnjem času, ko Italija »kriči« o pobitih v fojbah in pri tem pozablja, da je bilo v Sloveniji ubitih vsaj 10.000 talcev civilistov, prištetih pa moramo še tiste, ki so umrli v italijanski internaciji. Vidijo samo žrtve fojbe, ki so bile ob koncu vojne oblečene tudi še v nemške uniforme, pod nemško komando. Ti, ki so tukaj padli, so resnično žrtvovali svoje življenje, in prav je, da se jih spominjamo.

SLOVENIJA
na novi poti

SDS

8. KONGRES
Slovenske demokratske stranke
Portorož, 14. maj 2005

PRENOS V ŽIVO NA [WWW.SDS.SI](http://www.sds.si)

V SOBOTO, 28. MAJA, SE NAM MLADI PRIDRUŽITE NA PIKNIKU!

Mlada Slovenija

podmladek NSI

Regijski odbor Mlade Slovenije (podmladek NSI) vas vabi na čiščenje bregov reke Krke, ki se bo zaključilo s piknikom.

Lepo po vrsti. V tem mesecu smo izpeljali regijsko konferenco v Ribnici, kamor smo povabili podpredsednika naše stranke – Nove Slovenije – ministra za delo, družino in socialne zadeve, mag. Janeza Drobniča, ki nam je iz prve roke razložil, kako poteka politika na državni ravni ter nam dokazal, da je pripravljen na pobude, ki zadevajo tudi problematiko mladih (zaposlovanje mladih, štipendiranje, stanovanjska problematika mladih družin ...); hkrati je poudaril, da je potrebno aktivno vključevanje

mladih v politiko. Minister nam je odgovoril tudi na vprašanja, ki so nas zanimala in so povezana z aktualnimi dogodki v državi.

Dogovorili smo se za datum čiščenja Krke. Ta vam je že znan iz naslova, torej sobota, 28. maj. Lepo vabljeni vsi mladi. Pokažimo, da nam ni vseeno, v kakšnem okolju živimo in se giblamo. Da pa ne bo vse le delo, bomo po zaključku akcije poskrbeli za piknik. Za hrano, glasbo in športne rekvizite bo poskrbljeno, pijača pa bo predvidoma na voljo za simbolični znesek. Koliko nas bo? Želimo, da čimveč, zato še posebej večje skupine prosimo, da nam zaradi organizacije čiščenja in piknika sporočite svojo udeležbo na elektronski naslov ali gsm.

Kaj potrebujete? Vsekakor veliko dobre volje na prvem mestu, priporočljivi pa sta tudi primerna obutev in obleka; če je le mogoče, pa tudi rokavice. Če bo slabo vreme, bo

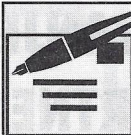
piknik prestavljen predvidoma na naslednjo soboto, 4. junija. Čeprav vas bomo poskusili obvestiti preko radia Zeleni val, kje natančno se dobimo in ob kateri uri, vam res priporočamo, da nam pustite kontaktni naslov, da vas obvestimo preko E-pošte ali SMS-ja.

Kaj je novega z mladinskim centrom? Od občinskega sveta smo dobili zagotovilo, da bo sprejet predlog za ustanovitev odbora za mladino, ki bo odigral glavno vlogo za ustanovitev lokalnega mladinskega sveta. Vabimo vas, da se nam pridružite.

Vaš regijski odbor Mlade Slovenije

Email: andreja.rajh@mladaslovenija.org; k.bostjan@email.si; zahodna.dolenjska@mladaslovenija.org

GSM: 031-647-021 (Andreja), 041-818-178 (Boštjan)

VI SPRAŠUJETE, MI ODGOVARJAMO ?

Zanima me, zakaj lahko Romi vozijo po cestah brez voznških izpitov in z neregistriranimi vozili.

Srečaš jih lahko čisto povsod, tudi v Grosupljem, kjer naj bi bilo še več policistov, saj je tam tudi policijska postaja. Jaz česa takega ne morem početi, brez registracije in voznškega, najbrž zato, ker nimam te pravice notranjega ministra – saj nisem Rom.

Odgovor bi želel od komandirja policijske postaje.

A.B.

»Vsakdo se lahko vozi brez voznškega izpita, dokler ga ne ustavi policija,« je z ironijo v glasu povedal pomočnik komandirja grosupeljske policijske postaje Miran Sodin. Pa vendar največji problem predstavljajo Romi, ki ne le da so brez voznških izpitov, ampak se vozijo po (stranskih) cestah tudi z neregistriranimi avtomobili.

»Policisti lahko ukrepajo šele, ko jih ustavijo, a se tu problem ne reši, kajti policisti lahko izdajo plačilni nalog in zasežejo neregistrirani avtomobil, ponavadi pa se tu tudi ustavi, zaradi neučinkovitega sistema – zakonodaje,« razlaga Sodin.

O romski problematiki se je že veliko pisalo in govorilo in dejstvo je, da je to velik socialni problem, katerega ne more rešiti policija, je mnenja Sodin, kajti: »Večina Romov nima končane osnovne šole, nimajo zaposlitve in ne denarja, da bi opravili voznški izpit. Poleg tega pa, tudi če jim policija zaseže avtomobil, si za male denarje kupijo drugega. Policisti izvajajo kontrole in ukrepe v skladu z zakonom o policiji in varnosti v cestnem prometu, a zgodba se nadaljuje na sodiščih in naprej, kjer pa od njih tudi ne morejo dobiti denarja, ker ga nimajo.«

Torej, če si upate voziti brez voznškega izpita, se lahko, dokler vas ne ustavi policija, pa vendarle pazite – plačali boste kazen v višini najmanj 90.000 tolarjev; Romi, če bi jih imeli, bi jih morali prav tako, saj 127. člen Zakona o varnosti cestnega prometa pravi: »Z denarno kaznijo najmanj 90.000 tolarjev in 3 do 5 kazenskiimi točkami ali s kaznijo zopora in 3 do 5 kazenskiimi točkami se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s tretjo ali četrto alinejo prvega odstavka tega člena.« Ti dve alineji določata, da:

- ima veljavno voznško dovoljenje tiste oziroma tistih kategorij, v katero spada vozilo, ki ga vozi;

- ima v času, ko vozi vozilo, veljavno voznško dovoljenje oziroma mu voznško dovoljenje ni odvzeto ali začasno odvzeto oziroma se mu ne izvršuje izrečena kazen oziroma varstveni ukrep prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

Če pa se boste poskušali voziti z neregistriranim vozilom in ne boste imeli sreče, ste lahko po 174. členu zakona ob 25.000 tolarjev.

Kakorkoli že, previdno, počasi in strpno po »lepih« slovenskih cestah.

SS

ŠPORTNE AKTIVNOSTI SDM IVANČNA GORICA

Petega marca je bilo na Kobli tekmovanje v veleslalomu, ki ga je organizirala Slovenska demokratska stranka. Udeležili so se ga njeni številni člani in simpatizerji iz vse Slovenije. Sodelovali smo tudi člani SDS Ivančna Gorica, še posebej veliko pa je bilo članov Slovenske demokratske mladine Ivančna Gorica.

Zbralo se nas je skoraj za poln avtobus, bilo nas je več kot 35. Ko smo prispeli na Koblo, nas je pričakal res lep sončen dan. Najprej smo si ogledali postavitev proge in se za ogrevanje nekajkrat spustili po njej. Nato pa se je začelo tekmovanje. Prvi so nastopili

mlajše deklice in dečki, nato mladinci in nazadnje člani. Vse je potekalo v vselem in sproščenem vzdušju. Po koncu tekmovanja smo se vsi udeleženci okrepčali s kosilom in izkoristili čas do objave rezultatov za smučanje po belih strminah.

Rezultati so bili za SDS Ivančna Gorica izjemno dobri, saj smo osvojili kar štiri medalje in tudi ekipno smo bili med najboljšimi. Izredno so se izkazale naše članice, saj so osvojile kar tri medalje od štirih. Tako je bila Klavdija Mirtič v kategoriji deklice do 18 let druga, Ksenija Hrovat v isti kategoriji

tretja in Danica Hrovat (Ksenijina teta – osvajanje medalj imajo očitno v krvi) tretja v kategoriji ženske od 30 do 40 let. Moško čast je rešil Aleš Fabjan z drugim mestom v kategoriji moški od 30 do 40 let.

Ni treba posebej poudarjati, da je bilo vzdušje na poti nazaj izredno veselo, saj je bil za nami dogodek, ki se ga bomo vsi radi spominjali.

Novembra je OO SDS Ivančna Gorica najel novo športno dvorano pri osnovni šoli Stična. Namen je bil mladim in malo manj mladim občanom občine Ivančna Gorica omogočiti organizirano rekreacijo ob igranju košarke ter jih prepričati, da je žoga najboljša droga. V tem je tudi uspel, saj se nas je vsak četrtek zbralo več kot petdeset. Sezono smo zaključili 21. aprila s turnirjem, na katerem je nastopilo devet ekip, najboljši posamezniki pa so se pomerili še v metanju trojk. Zmagala je ekipa Kremenčkovih, ki je v finalu premagala ekipo Bulsov, tretje mesto pa je osvojila ekipa Hitrih. Ekipa Kremenčkovih, ki jo sestavljajo Tomaž Smole, Matic Erčulj, Janez Erčulj in Matjaž Perko, nas bo zastopala na športnih igrah SDS. Brez dvoma bodo glavni favoriti za zmago! V metanju trojk pa je zmagal Gašper Gros pred Andražem Ulčarjem in Boštjanom Žlogarjem. K izvedbi turnirja so izdatno pripomogli naši sponzorji: dnevni bar Rosa, Feliks Lekan, s.p., trgovini Agrograd Šentpavel in Ivančna Gorica, Foto studio Travnik Ivančna Gorica in zlatarstvo Andrej Gros Grosuplje. Za lepe na-

grade se jim lepo zahvaljujemo! Rekreacija v košarki se bo nadaljevala jeseni in vsi ljubitelji tega športa ste lepo vabljeni.

SDM Ivančna Gorica bo poskrbel, da bo takih dogodkov še veliko. Pridruži

tudi ti! Obišči nas na naši spletni strani www.ivancnagorica.sdm-si.org, kjer boš izvedel še več o našem delovanju in prihodnjih projektih.

OO SDM Ivančna Gorica
Gregor Štrubelj

PRISTOPNA IZJAVA

SLOVENSKA DEMOKRATSKA MLADINA

se našim številnim članicam in članom
Ime in priimek:

Naslov:

Pošta:

Telefon:

GSM:

Elektronski naslov:

Datum rojstva:

S podpisom se zavežem, da sprejemam program in statut Slovenske demokratske mladine in pristopam k SDM in SDS.

Za osebe stare od 15 do 18 let je potrebno predložiti pisno privolitev svojega zakonitega zastopnika.

Podpis:

Pristopno izjavo pošljite na naslov: SDM, Komenskega 11, 1000 Ljubljana

EKOLOŠKI KOTIČEK RDEG IVANČNA GORICA

22. APRIL – DAN ZEMLJE

Čiščenje brežin reke Lahinje.

Regijsko društvo ekološkega gibanja Ivančna Gorica z odboroma Livar Ivančna Gorica in Livar Črnomelj vsako leto organizira čistilno akcijo v naravnem okolju. V začetku aprila jo je organiziral Eko odbor Livar Črnomelj, in sicer istega dne, ko so v njihovi občini imeli vsesplošno čistilno akcijo. Člani Eko odbora Livar Črnomelj so čistili na lokaciji svoje tovarne in na brežinah reke Lahinje, skupaj s potapljači. Čistilne akcije smo se udeležili tudi člani RDEG Ivančna Gorica. Kako lepo je bilo videti Rome, krajanke, dijake, otroke iz vrtcev, starejše občane, ki so pobirali odpadke v mestu, ob reki, v naravi, ter potapljače, ki so iz reke prinašali razne odpadke in jih nato odpeljali na komunalno deponijo.

Za člane RDEG Ivančna Gorica z odboroma dan Zemlje ni samo 22. april, saj se zavedamo, da na Zemlji živimo od rojstva do smrti. Prav zaradi tega si prizadevamo in delamo

za čisto naravno življenjsko okolje, zavedajoč se, da je vsak posameznik odgovoren za ohranitev našega planeta. Slovenija je majhna in raznolika država, po površini nič manjša od jezera Ontario v Kanadi. Zaradi burne geološke preteklosti je njen relief zelo razgiban in upravičeno smo ponosni na izjemno bogato geološko in hidrološko dediščino. Kakšno bomo zapustili našim zanamcem?

OD KDAJ IMAMO PRI NAS VARSTVO NARAVE?

Začetki varstva narave na Slovenskem segajo v konec 19. stoletja. Leta 1888 je grof Auersperg izločil iz gospodarjenja 305 ha kočevskih gozdov. Leta 1897 je bila na Goriškem, v tedanji Avstro-Ogrski monarhiji, zavarovana planika. Prvi program varstva narave je leta 1920 opredelila spomenica Odseka za varstvo

prirode in prirodnih spomenikov muzejskega društva Slovenije. Pobude iz spomenice so bile uresničene leta 1924 z zavarovanjem alpskega varstvenega parka doline Triglavskih jezer, ki je bil med prvimi naravnimi parki v Evropi.

Zakaj ne gremo po stopinjah naših prednikov? Imamo Ustavo RS, ZVO, ZON, Zakon o vodah, uredbe, pravilnike, zakon EU ... Do kdaj bodo vsi ti dokumenti le mrtve črke na papirju? Kdaj bodo imenovani zakoni zaživi v praksi? Do kdaj bomo čakali, da se bodo izvajali?

Ob dnevu Zemlje so usta polna besed o onesnaženosti narave, naravnega življenjskega okolja. Tretji dan po 22. aprilu so že vsi utihnili, kot da ne bi bilo nobenih problemov z odvrženimi odpadki v naravnem okolju. Bojimo se, da se bomo zadržali v lastnih odpadkih! Kaj bomo zapustili našim zanamcem? Oropano naravo in kup različnih odpadkov? Kje je okoljska etika? Kje je kultura človeka? RDEG Ivančna Gorica z obema odboroma si bo še vedno prizadeval s pravnimi sredstvi ohraniti naravno življenjsko okolje, v upanju, da bo tudi ostala javnost spoznala, da je treba naravo spoštovati in do nje imeti spoštljiv odnos – saj od nje živimo.

ZA ČISTO NARAVNO ŽIVLJENJSKO OKOLJE IN ZDRAVO ŽIVLJENJE!

*Pripravil predsednik
RDEG Ivančna Gorica
Franc Hegler*

38 TON POBRANIH SMETI

Dan pred tako rekoč največjim praznikom narave in ekologije, pred dnevom Zemlje, 22. aprilom, je bil v poslovni stavbi Livarja v Ivančni Gorici občni zbor Regijskega društva ekološkega gibanja Ivančna Gorica. Društvo je z Eko odboroma Livar Ivančna Gorica in Livar Črnomelj obravnavalo pregled dela v letu 2004, se seznanilo z načrtom dela za letošnje leto in dolgoročnim načrtom za 2005–2009. Tokratni občni zbor je bil tudi volilni: izvoljen je bil predlagani izvršni in nadzorni odbor ter dosedanje vodstvo RDEG Ivančna Gorica.

Društvo z odboroma, ki si prizadeva za sanacijo obstoječih in za preprečevanje na novo nastalih ekoloških žarišč, je tudi v lanskem letu aktivno izpolnjevalo svoje poslanstvo. Pred natanko enim letom je začel delovati t.i. zeleni telefon, s pomočjo katerega so dobili kar nekaj prijav inšpekcijskim službam in izvedli večino ekoloških patrolj. Skupaj so člani društva v letu 2004 opravili 22 ekoloških patrolj, ki so se nanašale predvsem na primere nedovoljenih odlagališč odpadkov v naravi, onesnaženje vodnih virov in drugih voda. Patrolje so tudi obravnavale stanje avtocestnih brežin in sistem odvodnjavanja odpadnih voda z avtocestnih površin; prekinjeno je bilo tudi nedovoljeno odlaganje odpadkov na lokaciji stiške farne. Ob finančni pomoči Občine Ivančna Gorica so člani društva postavili 7 opozorilnih tabel z napisom o prepovedi odlaganja odpadkov, v več čistilnih akcijah pa je tudi s sodelovanjem občanov uspelo po besedah predsednika RDEG Franca Heglerja v lanskem letu zbrati 38 ton odpadkov na območju naše občine. Akcije so se nanašale tako na področje občine Ivančna Gorica kakor tudi na širše regijsko področje.

Oktobra je društvo organiziralo interaktivno izobraževalno delavnico, člani društva in obeh odborov pa so se udeležili tudi raznih seminarjev in predavanj. Posebej živahno je bilo sodelovanje z državnimi

in drugimi institucijami, pristojnimi za varovanje okolja, v smislu katerega je bil v lanskem letu tudi izdan pravni informator kot pripomoček pri iskanju informacij in zelenih odgovorov javnega značaja.

Na občnem zboru je bilo tudi nekaj predstavnikov drugih sorodnih društev in organizacij, ki so čestitali RDEG Ivančna Gorica za uspešno delo in izrazili željo po še večjem medsebojnem sodelovanju. Pohvalo je izrazil tudi župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, ki je dejal, da RDEG Ivančna Gorica s svojim delovanjem prispeva velik delež k reševanju našega okolja, ki je bilo že močno načeto v času, ko je bila občina ustanovljena. Gradnja čistilne naprave v Šentvidu pri Stični, izvajanje operativnega programa čiščenja komunalno-odpadnih voda, projekt reševanja reke Krke, saniranje Farne Stična, vse to je tisto, s čimer si občina prizadeva ustvariti zdravo in prijazno okolje za življenje, pri čemer pa igrajo pomembno vlogo tudi društva, kakršno je RDEG Ivančna Gorica. Župan je še opozoril na uspešen kolektiv družbe Livar, ki pa bo moral tudi še poskrbeti za okolju bolj prijazno livarno.

Tudi v prihodnje bo Regijsko društvo ekološkega gibanja aktivno nastopalo na področju varstva okolja. Ena pglavitnih

nalog ostaja sanacija ekoloških žarišč, kot so Farma Stična in nekatere druge lokacije na območju občine in širše. Brez sodelovanja tako z lokalno skupnostjo kakor z državnimi institucijami, Javnim komunalnim podjetjem Grosuplje in drugimi ekološkimi društvi tudi v prihodnje ne bo šlo. Društvo z obema odboroma se tudi zaveda, da ostaja obveščanje javnosti preko javnih medijev osnovna naloga pri ozaveščanju občanov. Svoj načrt ekološkega delovanja izvajata tudi oba EKO odbora, Livar in Črnomelj, ki se trudita na področju delovanja livarne zadostiti okoljski zakonodaji in normativom.

Predsednik RDEG Ivančna Gorica ugotavlja, da je aktivnost društva, ki deluje na prostovoljni bazi, vse bolj odvisna od finančnih sredstev, saj so stroški delovanja vse večji, kandidiranje na razpisih tako Republike Slovenije kakor tudi evropskih strukturnih skladov pa zahteva obilico dodatnih sredstev in časa. Ob koncu je predsednik Franc Hegler čestital na novo izvoljenemu izvršnemu in nadzornemu odboru, se zahvalil za podporo njegovemu delu in vse člane ter tudi druge navzoče pozval, naj še naprej varujejo naravo, če želimo preživeti v njej.

Matej Šteh

SLOVESNI PODPIS EKOLISTINE

Na osnovni šoli Stična so 21. aprila, na dan počastitve dneva Zemlje, slovesno podpisali ekolistino. Poleg predstavnikov šole – ravnateljice Marjana Potokarja, ekokoordinatorice Elizabete Kadunc Križaj in Nataše Rebec – sta ekolistino podpisala tudi župan občine Ivančna Gorica Jernej Lampret in direktor Javnega komunalnega podjetja Grosuplje Janez Skarlovnik. Tako Lampret kot Skarlovnik menita, da je bil podpis ekolistine velikega pomena tudi za občino in širšo lokalno skupnost pri reševanju okoljskih problemov.

Podpisniki eko listine.

Ekolistina so pravila, katerih se, kot je povedala koordinatorica projekta ekološke Elizabeta Kadunc Križaj, učenci stiške šole že dolgo držijo; le da so zdaj na papirju in so še bolj zavezujoča. Sestava in podpis ekolistine je le eden izmed sedmih korakov, ki jih mora šola narediti, da si pridobi ekozastavo, ki je priznanje za okoljsko delovanje šole. Ekošola je projekt evropskega združenja in je sestavni del prizadevanj Evropske unije za okoljevarstveno izobraževanje. Nosilec projekta je Sklad za okoljevarstveno izobraževanje (Foundation for Environmental Education – FEE), ki je bil ustanovljen z namenom, da organizirano in načrtno pospeši okoljsko izobraževanje in ozaveščanje. V projekt je vključenih 21 držav, med njimi tudi Slovenija.

Ekošola je program, ki je, kot že napisano, sestavljen iz sedmih korakov in jih šola uvaja dve leti. Šola, ki izpelje vseh sedem korakov in doseže opažene rezultate v izboljšanju okolja v kraju, kjer deluje, se poteguje za nagrado ekološke. Takšna šola postane nosilka eko zastave, ki jo podeli Evropsko združenje za okoljsko izobraževanje (FEE). Nagrada se obnovi vsako leto. Ekošola pa vključi šolo v evropski projekt vsesplošne skrbi za okolje.

SS

VSE NAJBOLJŠE, ZEMLJA

Učenci OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični smo 22. aprila pripravili slovesnost ob svetovnem dnevu Zemlje. Ob tem smo slikali motive iz narave, pisali pesmi in razmišljanja ter svoje izdelke razstavili v šolski avli. S pesmijo Šumijo gozdovi domači so nas pevci mladinskega zbora popeljali in praznovali. Razmišljali smo o vrednotah čistega okolja in o skrbi za njegovo ohranjanje. Sklenili smo, da bomo z zelenimi stražami čistili okolico šole in z EKO-programom prispevali h kvalitetnejšemu življenju. Ugotovili smo, da iz leta v leto bolj skrbimo za naravo in se vključujemo v velike projekte, da bo naš svet še naprej radodaren do nas.

» Če želite lepo in zdravo življenje, odlagajte smeti na prava mesta in s tem prispevajte k urejeni in čisti naravi. Spoštujte vodo in ostale dobrane Zemlje, » je razmišljala učenka Lea.

Prireditev smo zaključili s pesmico učenke Sare:

*Ta prečudoviti del narave
ni le majhna struga, ki obdaja visoke trave.*

*Privije se do prostranega morja
in nam namaka travnike in polja.*

*Brez nje ne bi bilo živali
in tudi perila si ne bi prali.*

*Ne bi bilo dreves in rastlin ...
Voda ima res nešteto vrlin.*

*Trudimo se za čisto okolje,
tako bomo vsi zdravi in dobre volje.*

Učenci EKO-krožka, OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

DVE LASKAVI MENEDŽERSKI PRIZNANJI ZA PODJETJE IN POSAMEZNIKE IZ IVANČNE GORICE

April je bil na področju gospodarske dejavnosti za občino Ivančna Gorica zelo pomemben mesec. Združenje Manager, stanovska organizacija slovenskih menedžerk in menedžerjev, je na svojem letošnjem srečanju v Portorožu dve od šestih priznanj podelilo dvema našima podjetjema oz. posameznikom. Na spomladanskem srečanju Združenja Manager je na svečani večerni podelitvi Sekcija menedžerk podelila priznanje Menedžerkam prijazno podjetje 2005, ki ga je prejelo podjetje Livar iz Ivančne Gorice. Upravni odbor Sekcije menedžerk svojo odločitev pojasnjuje z ugotovitvijo, da imajo pri uspehu delniške družbe pomembno vlogo ženske na vodilnih in vodstvenih položajih. Sekcija Mladi menedžer pa je naziv Mladi menedžer leta 2005 podelila mag. Robertu Ličnu, izvršnemu direktorju podjetja Akrapovič. Njegovi predhodniki so bili med drugimi mag. Jurij Giacomelli (2004), časnik Finance in Aleš Mikelin (2003) iz podjetja Paloma. Naslov Menedžerkam prijazno podjetje pa sta pred Livarjem prejeli podjetji SKB banka d.d. (2004) in Adriatik d.d. iz Kopra.

LIVAR JE MENEDŽERKAM PRIJAZNO PODJETJE

Skrb za razvoj zaposlenih je ključna naloga družbe Livar, odgovornih vodij, pa tudi posameznikov. Družba načrtno spodbuja izobraževanje vseh zaposlenih, še posebej menedžerjev in strokovnjakov, ter jih motivira z materialnimi in nematerialnimi na-

varja pomeni leto 1999, ko je vodnje prevzela sedanja ekipa izvršnih direktorjev (med katerimi so tudi v nadaljevanju predstavljene štiri direktorice) pod vodstvom uprave – direktorja Stanislava Ostermana. Novo vodstvo je uspešno zaključilo prisilno poravnavo oz. finančno sanacijo in prenovo podjetja ter nastopilo z novim konceptom vodenja.

gradami za učinkovitejšo opravljanje dela in jih vključuje v delo projektnih skupin in v delo kolegija. Še posebej velja izpostaviti nagrajevanje delovne uspešnosti ključnih kadrov po vnaprej postavljenih kriterijih glede na realizacijo zastavljenih ciljev. Na področju razvoja karier so v letu 2004 vzpostavili sistem vodenja letnih razgovorov kot enega izmed načinov za ugotavljanje kompetentnosti ključnih sodelavcev pri doseganju in postavljanju ciljev. Vse te aktivnosti v družbi ugodno vplivajo tudi na razvoj poslovnih karier menedžerk, kar je še dodaten motiv, da se ženske odločijo svojo kariero razvijati v podjetju, ki deluje v delovni intenzivni panogi. Znanje in izkušnje menedžerk tako ostajajo doma v podjetju, se bogatijo in prenašajo na sodelavce, ustvarjajo novo vrednost in zagotavljajo še nadaljnjo uspešnost Livarja. Poleg navedenega pa družba še posebej skrbi tudi za zdravje svojih menedžerk in jim omogoča specialistične zdravniške preglede.

Bistveno prelomnico v razvoju Li-

Z jasno postavljeno vizijo, strategijo, filozofijo in cilji podjetja je postavilo trdne temelje Livarjevemu vsestranskemu razvoju.

Čeprav je v družbi Livar zaposlenih 83 žensk od 700 zaposlenih, so v ožji vodstveni ekipi (kolegij direktorja) 4 direktorice, kar predstavlja 44% celotnega kolegija. Poleg njih pa je v ključni vodstveni ekipi še 13 sodelavcev, od tega 7 žensk. In prav menedžerke Livarja so imele pri omenjenem uspehu pomembno vlogo, kar je v podobnih delovno intenzivnih panogah izjema. V nadaljevanju vam predstavljamo menedžerke, ki so kot posameznice prejele priznanje Menedžerkam prijazno podjetje 2005 in sestavljajo ožjo vodstveno ekipo družbe Livar.

Jožica Jakopin je pomočnica direktorja tehničnega sektorja. V družbi se je zaposlila leta 1976. Po petih letih dela kot laborantka je prevzela vodenje laboratorija, ki ga je uspešno vodila 16 let. S svojim strokovnim znanjem in izkušnjami je v laboratoriju aktivno vplivala na

kvaliteto Livarjevega osnovnega proizvoda – ulitka. Po uspešni finančni sanaciji je bila primarna Livarjeva potreba sanirati in organizirati proizvodnjo, ki bo sledila razvoju sodobne evropske livarne. V letu 1999 je prevzela vodenje obeh livarn oz. obeh proizvodnih centrov, v Ivančni Gorici in Črnomlju, ter mehanske obdelave v Črnomlju, in to v času, ko je bil pritisk okolja na Livar z vidika ekologije največji. Ekološka sanacija obeh livarn, ki je sledila, je bila nujna in hkrati ena izmed prioriteten nalog Jožice Jakopin. Poleg ekološke sanacije sta bili njeni prioritetni nalogi tudi tehnološka posodobitev obeh livarn in obrata mehanske obdelave ter racionalizacija proizvodnje. V zadnjih petih letih se je tako Livarjeva proizvodnja povečala skoraj za trikrat. Gospa Jakopin je pomembna kreatorka motivacije več kot 550 zaposlenih v obeh proizvodnih centrih. S svojo ekipo predvsem mladih strokovnjakov, ki so svojo kariero začeli v Livarju, je nosilka ključnih razvojnih projektov. Pod vodstvom Jožice Jakopin je bil v letu 2004 zaključen najpomembnejši razvojni projekt razširitve in posodobitve proizvodnih kapacitet v PC Črnomelj, kar za Livar pomeni za tretjino povečanje proizvodnje in nove priložnosti za še večjo konkurenčnost na zahtevnih evropskih trgih.

Cvetka Furlan je svojo kariero začela graditi leta 1983, ko je kot Livarjeva štipendistka nastopila delo na področju trženja, kjer je ostala vse do leta 1993, ko je kot diplomantka Ekonomsko-poslovne fakultete in v skladu s svojimi strokovnimi in osebnostnimi interesi prevzela delo v plansko-analitski službi in kasneje vodenje računovodske in plansko-analitske službe. Leta 1999 pa je prevzela vodenje sektorja ekonomike. Zadolžena je za finance in računovodstvo s planom in analizami. Sodelovala je pri pomembnih razvojnih projektih, kot je bilo na primer lastninsko preoblikovanje podjetja, in odigrala ključno vlogo pri uspešno izpeljani prisilni poravnavi oz. finančni sanaciji podjetja. Kot direktorica sektorja ekonomike usmerja področje financ in računovodstva s strateškega, organizacijskega in razvojnega vidika, skladno s potrebami kontinuiranega procesa posodabljanja in povečevanja livarskih kapacitet. Trenutno vodi Projekt za izboljšanje konkurenčnosti Livarja, katerega cilj je zadovoljstvo notranjih in zunanjih odjemalcev. V letu 2003 je prevzela še mesto direktorice Nogometnega kluba Livar Ivančna Gorica, ki šteje več kot 200 članov vseh starostnih skupin in uspešno nastopa v II. slo-

venski nogometni ligi.

Irena Ring je v svoji dolgoletni kariери, ki jo je kot štipendistka začela v Livarju leta 1979, ves čas opravljala pomembna ključna dela. Prvi dve leti je delala na področju tehnologije, nato pa 14 let vodila operativno pripravo dela v livarni. V sektor trženja je prišla leta 1995, ko je prevzela delovno mesto vodje nabave, konec istega leta pa še vodenje sektorja. Z vzpostavitvijo partnerskih odnosov s kupci in dobavitelji je Irena Ring dosegla zvestobo tako kupcev kot dobaviteljev tudi v času krize v livarstvu, zaradi katere se je zaprla marsikatera evropska livarna. Livarju pa je v tem času uspelo ne samo obdržati trge, ampak celo povečevati prodajo. Ireni Ring je uspelo z ekipo ambicioznih strokovnjakov, ki so zrasli iz vrst Livarjevih zaposlenih in štipendistov, v obdobju od leta 1996 pa do danes povečati prodajo za več kot trikrat. Za investicijo, ki se zaključuje v letošnjem letu in pomeni 30-odstotno povečanje proizvodnje, stojijo zagotovljeni trgi in znani odjemalci. Danes Irena Ring še vedno uspešno povezuje poznanstva in znanja s področja tehnologije materialov in metalurgije z zahtevami odjemalcev. S svojim znanjem in bogatimi izkušnjami aktivno sodeluje tudi v Društvu livarjev Slovenije.

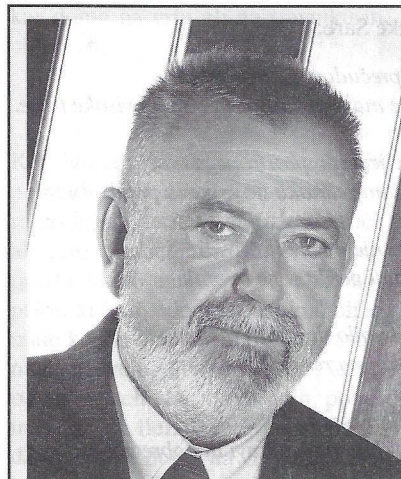
Darinka Porenta se je v Livarju zaposlila leta 1981 kot štipendistka in prvih pet let delala na pravnem področju. Od leta 1986, ko je prevzela vodenje kadrovskega splošnega sektorja, kot članica naj- ožjega vodstvenega tima sodeluje pri vseh pomembnih Livarjevih razvojnih projektih: privatizacija, širitev proizvodnih kapacitet z nakupom belokranjske livarne, uvedba sistema zagotavljanja kakovosti po ISO standardih, vzpostavitev sistema delovanja delniške družbe ter vse spremembe na osnovi sistemske zakonodaje. Ključen pa je njen prispevek pri postavitvi takšnega sistema ravnanja s kadri, ki omogoča izobraževanje in usposabljanje vseh zaposlenih in razvoj lastnega kadra, tako da ima danes Livar uspešno ekipo, ki se je s svojim znanjem, inovativnostjo in entuziazmom sposobna odzivati hitrim spremembam ter slediti zastavljenim ciljem podjetja. Pod vodstvom Darinke Porenta se je v letu 2003 zaključil projekt celostne grafične podobe, s katerim je Livar dobil novo podobo in identiteto. Pomembna je njena vloga pri povezovanju Livarja z ekološkimi gibanji Ivančna Gorica in Bela krajina, da bi skupaj reševali ekološko problematiko, predvsem pa zaradi skupnega nastopa pri širjenju okoljske vzgoje v delovnem in

zunanjem okolju. Rezultat njenega sodelovanja z RDEG Ivančna Gorica je ustanovitev ekoloških odborov RDEG Ivančna Gorica v obeh proizvodnih centrih, kar je prvi primer ustanovitve nevladne okoljske organizacije v slovenskih podjetjih.

MLADI MENEDŽER JE ROBERT LIČEN IZ PODJETJA AKRAPOVIČ

Robert Ličen se je po končani Fakulteti za organizacijske vede vpisal na magistrski študij poslovedenja in organizacije na ekonomski fakulteti in ga leta 2000 uspešno zaključil. Proti koncu magistrskega študija se je odpravil na študijsko potovanje po ZDA, kjer so se mu v pogovorih s predstavniki svetovnih multinacional, pa tudi zaradi bivanja v povsem drugačnih dimenzijah od slovenskih, meje dojemanja bistveno spremenile. Leta 2001 se je zaposlil v podjetju Akrapovič, d.o.o. kot izvršni direktor družbe, z nalogo, da reorganizira takratno obrtniško delavnico v sodobno industrijsko podjetje. To mu je tudi uspelo. Zadnja štiri leta v celoti sooblikuje filozofijo uresničevanja poslovnih in razvojnih ciljev družbe Akrapovič. Podjetje se je v zadnjih letih razvilo v eno izmed najbolj inovativnih in prepoznavnih podjetij v Sloveniji in predvsem v svetu. Ličen je tako soustvarjalec zgodbe o uspehu podjetja, ki ga odlikuje predvsem mladostna dinamičnost ter odlično organizacijsko delo z ljudmi in poznavanje sodobnih metod vodenja, ki jih s pridom uporablja v praksi. Pod vodstvom Roberta Ličena je podjetje postalo svetovni tržni vodja na področju razvoja in izdelave visoko zahtevnih izpušnih sistemov (15 odstotkov svetovnega tržnega deleža) in ima danes prodajne zastopnike v 40 državah po vsem svetu ter s svojo dolgoročno strategijo razvoja podjetja daje zelo dobre obete za njegovo nadaljnjo rast. Ličen ponavadi išče rešitve "izven okvirjev". Je pristaš timskega dela, njegov sistem vrednot pa je sestavljen iz delavnosti, enakopravnega odnosa do soljudi in zaposlenih ter dobrotelosti.

Stanislav Osterman

»V družbi Livar izbiramo ljudi zaasedbo vodilnih delovnih mest izključno na osnovi sposobnosti, znanj, izkušenj in drugih človekovih kakovostnih parametrov in ne na podlagi spola, nacionalne pripadnosti ali barve kože. Takšno nediskriminatorno kadrovanje je ustvarilo konkurenčno okolje za enakovreden razvoj potencialov kadrov, ne glede na njihov spol, in zelo sem ponosen na ženski del naše vodilne ekipe. V delovno intenzivni panogi, kot je naša, je težko zagotoviti tako dobro in usklajeno žensko ekipo menedžerk, še posebej takšnih, ki bi bile s svojimi ženskimi lastnostmi in potenciali v pretežno moškem poslovnem svetu tako uspešne. Ob tem bi rad tudi osebno čestital in se zahvalil sodelavkam in kolegicam Jožici Jakopin, Cvetki Furlan, Ireni Ring in Darinki Porenta za njihov prispevek k razvoju podjetja, za uspešno in požrtvovalno delo.«

Jožica Jakopin

»Prvo priznanje zame je delovanje in uspešen razvoj podjetja. Vsi smo namreč v istem čolnu, in ker imamo dobrega krmarja, vsi veslamo usklajeno in v pravo smer, zato smo uspešni. Ko pa pride še takšno priznanje za naše dolgoletno in uspešno delo, kot nam ga je namenilo Združenje manager, je to pravi balzam za dušo. Ženske v kritičnih situacijah drugače reagiramo kot moški, saj lahko tudi v poslovnem svetu s pridom izkoristimo ženski šesti čut. Znanje, izkušnje in zrelost iz moje »domače« službe sem uspešno uporabila tudi pri delu v podjetju. Prednost nas žensk je tudi, da smo vztrajne, da ne obupamo in ne odnehamo. Moje delo, delo odgovorne za tehnični sektor, temelji na osebnem pristopu in individualni obravnavi sodelavcev. Moje načelo namreč je, da v podjetju ne »delajo« le roke in glave delavcev, pač pa tudi srce. In če hočeš dobiti srce človeka, je potreben drugačen pristop in oblike motivacije. In prav to je ključ za uspešno delo in dobre rezultate celotne ekipe.«

Robert Ličen

Kaj je tisto, kar vas ločuje od drugih menedžerjev?

Res ne vem, kaj me ločuje od drugih, vem pa, kakšen sem jaz. Sem zelo dinamičen, zanimajo me samo prva mesta, če se lahko tako izrazim, pripravljen sem vložiti ves svoj čas in svoje znanje, vso svojo energijo v to, da dosežem svoje cilje. Moji cilji so v tem primeru enaki kot cilji podjetja, kot cilji lastnika. Dejstvo je, da sem usmerjen k rezultatom. Predvsem pa smatram, da je treba vse rezultate dosegati na etičen način. Noben direktor sam ne more doseči nič, če nima okoli sebe dobrih sodelavcev.

Starost in izkušnje gresta nekako skupaj z roko v roki. Je vaša mladost pri vas prednost, s katero kompenzirate krajšo menedžersko »kilometražo«?

Ko sem pred štirimi leti prišel do direktorja, nisem imel nobenih oprijemljivih menedžerskih izkušenj. Imel pa sem veliko izkušenj pri vodenju ljudi. Moram reči, da je »moja konkurenčna« prednost ta, da je moja kariera izhajala iz proizvodnje in da poznam proizvodno logiko, poznam procesno logiko v proizvodnji in tudi mentaliteto ljudi v proizvodnji. Finance in računovodstvo sta mi hobi, saj sem od nekaj človek številke in to je nekako neka sinergija, dopolnjevanje. Res je, da sem v začetku izkušnje bolj nabiral, v končni fazi pa je tudi 50 let star menedžer v primerjavi s 60 let stari manj izkušen. Je pa umestno vprašanje, kakšne in kako uporabne so te izkušnje. Izkušnje iz prejšnjega sistema so lahko danes, v čisto drugačnem okolju, celo ovira.

Kaj delodajalec pričakuje od vas oz. kaj vi pričakujete od njega?

Upravljam s podjetjem, ki je v 100% lasti gospoda Igorja Akrapoviča; upravljam tako rekoč z njegovim otrokom, in seveda je temelj kakršnegakoli sodelovanja zaupanje. Na začetku sodelovanja začneš z upanjem, ki potem preraste v zaupanje. Z upanjem, da se bo nek odnos razvil v takega, kot mora biti; in če greš iskreno v odnos direktor-lastnik, se zaupanje krepi in ohranja. Z gospodom Akrapovičem si vzameva vsak dan do dve uri za koordinacijski sestanek, na katerem razglabljava o vsem: od strategije do bolj operativnih tem.

In kaj pričakujete od delodajalca?

Od lastnika pričakujem, da zna pošteno ovrednotiti re-

zultate, saj veljajo samo rezultati, ne pa trud. Če greš v picerijo, in če se kuhar preveč trudi, ti pico zažge; mene kot odjemalca nič ne zanima, koliko se je ta kuhar trudil, pomembno je, da jaz te pice ne bom kupil, ker je zažgana. Prav tako jaz od delodajalca pričakujem, da pošteno ovrednoti moje rezultate, četudi ne razume vseh mojih postopkov, mojega načina dela. Želim, da se pogovori z mano in mi pusti vtisih narediti tudi kakšno stvar, čeprav se z njo ne strinja.

Je tako poslovno okolje že tisto, kakršnega si želite, ali bi še kaj spremenili?

Zmeraj in povsod na žalost poudarjam, da v Sloveniji poslovno okolje ni najboljše. S tem ne mislim, da je slabo, ampak ni najboljše. Sploh ne za razvoj podjetij. Najprej je tu problem nefleksibilnosti kadra. Ljudje se danes niso pripravljeni voziti 20, 30 km stran v službo, ampak bi najraje videli, da jim podjetje zgradijo kar pred hišo oz. blokom. Drugič: v Sloveniji je pomanjkanje določenega kadra. Nam trenutno omejuje rast pomanjkanje kadrov. Ne trg, ampak pomanjkanje kadrov! Tretja zadeva je nemotivacijska davčna politika, ki kaznuje ljudi, ki prinašajo večjo dodano vrednost. Če nek inženir, ki ima dva otroke, danes v Sloveniji zasluži npr. 250.000 SIT neto plače, kar v svetovnem merilu ni nič, je to, če smo iskreni, zelo slaba plača. Nek drug delavec, ki pa zasluži 120.000 SIT neto in ima dva otroke, živi neprimerljivo bolje. Po plačilu vrta inženirju ostane manj denarja kot tistemu z nižjo plačo, ker ima le-ta vrtec in ostale stvari zastoj. Po drugi strani pa govorimo o zmanjšani nataliteti, govorimo o spodbujanju rojstev in o tem, da bi se vse več ljudi vključilo v visokošolsko in univerzitetno izobraževanje. Bojim se, da bo to pripeljalo do tega, da se bodo ljudje s fakultetno izobrazbo veliko raje zaposlovali v tujini kot doma. Samo primer: če gre nek strojni inženir delat v Avstrijo, stane delodajalca, če gledamo v bruto zneskih, enako kot pri nas, dobi pa 60 % več neto dohodka kot v Sloveniji. In recimo, če nekdo živi v Mariboru, ne vidim razloga, zakaj bi delal v Mariboru, če se lahko pelje v Celovec. Če kdo živi naprimer v Sežani ali Kopru, zakaj se ne bi vozil v Italijo? Mislim, da se tega v naši državi premalo zavedajo.

Verjetno je tudi birokratski državni stroj še vedno velika ovira za razvoj podjetništva ...

Birokratski postopki za pridobitev raznovrstnih dovoljenj so še vedno prezaleteni. Če povem samo primer: če hočeš v Ameriki narediti podjetje, prideš tja, v treh dneh dobiš komunalno urejeno zemljišče, kredit, podpišeš lahko vse pogodbe. Pri nas v šestih mesecih dobiš komaj gradbeno dovoljenje, do spremembe namembnosti zemljišča traja še naslednjih šest mesecev, potem še eno leto, da ti parcelo komunalno uredijo, in ko bi lahko končno začel z gradnjo poslovne stavbe, je tvoja poslovna priložnost že padla v vodo.

Kljub vsem oviram: kaj je vaš naslednji korak v podjetju Akrapovič?

Predvsem potrebujemo nove razvojne kapacitete. Zgradili bomo 1500 kvadratnih metrov novih prostorov za razvoj, potrebujemo tudi dodatne inženirje. Imamo veliko idej o tem, kaj bi še vse lahko naredili; začnemo sodelovati s svetovnimi proizvajalci na višjem nivoju, na skupnih projektih. Tak projekt je bil narejen v zadnjem času z Yamaho, ko smo mi v bistvu za njihov motor razvili celoten izpušni sistem, ki je lansko leto dobil nagrado kot najboljši in najlepši izpušni sistem na svetu. To bo naslednji korak.

Hvala za pogovor.

Franc Fritz Murgelj

DO ZAPOSLOTITVE PREKO SPLETNIH STRANI?

Oglase o prostih delovnih mestih lahko najdemo v raznih časopisih, revijah, na oglasnih deskah območnih enot Zavoda za zaposlovanje Republike Slovenije, na teletekstu TV Slovenija, na spletnih straneh zaposlitvenih portalov in direktno na spletnih straneh pri delodajalcih.

Internet se vse bolj uveljavlja kot zelo uporabno orodje za hitro, učinkovito in udobno iskanje dela ter posredovanje dela in delovne sile, saj omogoča hitrejšo in obsežnejšo distribucijo informacij, preglednejše, bolj učinkovito in bolj ekonomično iskanje, vsestransko dostopnost, ter boljše komunikacijo med delodajalcem in delojemalcem.

Nekaj uporabnih spletnih naslovov:

www.mojedelo.com
www.zaposlitev.net
www.mojakariera.si
www.kadrovanje.com
www.etajnica.com

Raziskave so pokazale, da so kandidati, ki uporabljajo spletne strani za iskanje zaposlitve, običajno bolj izobraženi od ostalih iskalcev zaposlitve. Internet pri iskanju zaposlitve največ uporabljajo mladi med 26. in 35. letom, skupina, ki je na trgu dela trenutno najbolj iskana. Iskalci zaposlitve tako lahko v nekaj minutah pregledajo aktualno ponudbo pro-

stih delovnih mest, se vpišejo v bazo iskalcev zaposlitve in se naročajo na prejemanje informacij o prostih delovnih mestih preko e-pošte ali SMS sporočil.

V Sloveniji lahko preko interneta pridemo do zaposlitvenih portalov, spletnih strani kadrovskih agencij ter seveda Zavoda RS za zaposlovanje. Na spletnih straneh, ki so namenjene iskanju zaposlitve, ponavadi lahko pregledujemo ponudbe delovnih mest, se vpišemo v bazo iskalcev zaposlitve ter preberemo številne koristne nasvete in napotke s področja zaposlovanja.

Elizabeta Adamlje

GOSPODARSKI INFO

LIVAR KUPUJE SRBSKE LIVARNE

Podjetje Livar iz Ivančne Gorice je po nakupu banjaluške livarne pred nekaj tedni na dražbi kupilo 70-odstotni delež srbske Zastave Livnice za 1, 25 milijona evrov. Livarjev nakup pomeni tretji vstop slovenske družbe v holding Zastava, ki je bil nekoč med največjimi srbskimi družbami, zdaj pa je v postopku preoblikovanja. Pred tedni je namreč Viator & Vektor kupil špeditijsko družbo Zastava Šped, ki je bila del skupine Zastava vozilar. Z njo je predlani holding Istrabenz ustanovil skupno liziško podjetje Zastava Istrabenz Lizing.

TRI NOVINKE V ERM II

V evropski mehanizem menjalnih tečajev ERM II vstopajo še tri nove članice Evropske unije, in sicer Latvija, Malta in Ciper. Trojica bo tako naredila prvi korak k uvedbi skupne evropske valute evro, v ERM II pa mora skladno s pravili prebiti najmanj dve leti. Če bodo izpolnile vse pogoje, bi tri države evro lahko uvedle najprej 1. aprila 2008. V ERM II so že junija lani vstopile Slovenija, Litva in Estonija, medtem ko štiri višegrajske države: Poljska, Madžarska, Češka in Slovaška temu še niso blizu.

VOLJATEL PRVI KOMERCIJALNI PONUDNIK IP-TELEFONIJE NA SLOVENSKEM TRGU

Družba Voljatelj telekomunikacije je kot prvi slovenski komercialni ponudnik začela s sprejemanjem prednaročil za storitev IP-telefonije, telefonije prek internetnega protokola. Naročniki lahko postanejo vsi, ki imajo zagotovljeno Voljatelovo stalno širokopasovno internetno povezavo, kar velja za uporabnike kabelskega interneta, najetih vodov, uporabnike ADSL-a in brezžičnih povezav. Uporabniki bodo prve klice prek IP-telefonije lahko opravili že v maju.

V LJUBLJANI NAJCENEJE DO IZPITA

Cene za učno uro vožnje za osebni avtomobil se v Sloveniji gibljejo od 2.500 do 5.500 tolarjev. Povprečni slovenski kandidat za učenje vožnje z osebnim avtomobilom porabi približno 150 tisočakov, povprečno število ur se giblje od 35 do 40, povprečna cena ure pa je približno štiri tisočake. Najcenejše so ure v Ljubljani in njeni okolici – od dveh tisočakov in pol do štirih tisočakov, najdražje pa so v Novem mestu in okolici, kjer je treba odšteti od pet do pet tisočakov in pol.

INFORMACIJA O PRODAJI NEPREMIČNIN NA ZAVAROVANEM OBMOČJU

Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2, Ur. l. RS, št. 96/04) v 84. členu za zemljišča na zavarovanih območjih določa predkupno pravico. Ta velja ne glede na predkupne pravice na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih, ki jih urejajo drugi zakoni. To pomeni, da mora lastnik v primeru prodaje nepremičnine na zavarovanem območju o tem obvestiti predkupnega upravičenca, tako da mu posreduje ponudbo za prodajo nepremičnine.

Predkupni upravičenec je lahko država ali lokalna skupnost. To je odvisno od tega, ali je akt o zavarovanju, s katerim se območje zavaruje, sprejela država ali lokalna skupnost. Izjema so občinski akti o razglasitvi naravnih znamenitosti, ki štejejo za akte o zavarovanju naravnih vrednot državnega pomena. V tem primeru je predkupni upravičenec na navedenih območjih država, ne glede na to, da je akte o zavarovanju sprejela lokalna skupnost. Skladno s predpisi, ki urejajo državno upravo, predkupno pravico države uveljavlja Agencija RS za okolje.

V skladu z Zakonom o ohranjanju narave imajo nekatera zavarovana območja tudi svoje upravljavce. Če ima zavarovano območje upravljavca, ga mora lastnik zemljišča o ponudbi za prodajo obvestiti enako kot predkupnega upravičenca.

Vsak prodajalec nepremičnine mora pridobiti lokacijsko informacijo za promet z nepremičninami, ki jo izda Občina Ivančna Gorica, v kateri je pod točko 6. navedeno, ali je območje, varovano s posebnim aktom oz. predpisom o zavarovanju, opredeljeno kot varovano območje.

Ponudbo za prodajo nepremičnine na zavarovanem območju je treba posredovati na posebnem obrazcu, ki ga dobite na sedežu Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, Ivančna Gorica.

Na ponudbo bo organ odgovoril v najkrajšem možnem času, najkasneje pa v zakonsko določenem 60-dnevnom roku. Če organ ponudbe ne bo sprejel, bo to sporočil s posebnim izjavo na hrbtni strani obrazca. V primeru sprejema ponudbe pa bo stranka prejela izjavo o uveljavljanju predkupne pravice.

Občina Ivančna Gorica - Referat za prostor

M o t v o z, d.d. Grosuplje

www.motvoz.si

NUDIMO ZANESLJIVO IN ZANIMIVO DELO V UREJENEM DELOVNEM OKOLJU, Z DOBRO PLAČO ZA KAKOVOSTNO (DOBRO) OPRAVLJENO DELO.

ZAPOSILIMO

1. OPERATERJA NA FLEKSOTISKARSKEM STROJU

Pogoji: • V. ali IV. stopnja izobrazbe grafične smeri
 • zaželeno delovne izkušnje na podobnih delih

2. POSLUŽEVALCA LINIJ V EKSTRUZIJ

Pogoji: • V. ali IV. stopnja izobrazbe tehnične smeri
 • večizmensko delo

3. KUCHARICO ali KUJARJA

Pogoji: • IV. stopnja izobrazbe gostinske smeri – kuhar
 • zaželeno delovne izkušnje na podobnih delih

4. POMOČNIKA (obrat folij)

Pogoji: • V. ali IV. stopnja izobrazbe tehnične smeri
 • večizmensko delo

Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s poskusnim delom. Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Motvoz, d.d., Grosuplje, Taborska 34, 1290 Grosuplje ali na elektronski naslov: info@motvoz.si, tel. 78 88 100 (110).

Občina Ivančna Gorica na podlagi 36. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 16/2004 – odl. US, 45/2004), na podlagi Pravilnika o sofinanciranju kmetijstva in gozdarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS št. 126/2003 in 71/2004) ter Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2005 (Uradni list št. 35/05 z dne 05.04.2005) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA SUBVENCIONIRANJE KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA OBČINE IVANČNA GORICA ZA LETO 2005

I. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Občina Ivančna Gorica razpisuje proračunska sredstva za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja za leto 2005 v skupni višini do 34.145.000 SIT.

II. UPRAVIČENCI ZA DODELITEV SREDSTEV

Upravičenci do sredstev so fizične osebe s stalnim prebivališčem v občini Ivančna Gorica, ki se ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, so vpisane v register kmetijskih gospodarstev (KMG-MID), in pravne osebe, ki opravljajo dejavnost s področja kmetijstva ter aktivnost, za katero uveljavljajo sredstva, opravljajo na območju občine Ivančna Gorica. Izpolnjevati pa morajo tudi druge pogoje, določene po posameznih namenih v tem javnem razpisu.

III. PREDMET RAZPISA IN VIŠINA RAZPISANIH SREDSTEV ZA POSAMEZNE NAMENE

Predmet podpore je sofinanciranje programov na področju kmetijstva in gozdarstva v Občini Ivančna Gorica, sprejetih v proračunu za leto 2005 za določene namene.

1. Transferji posameznikom

Denarna pomoč pri izobraževanju s področja kmetijstva

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 680.000 SIT.

Namen: Namen ukrepa je dvig izobrazbenega nivoja naslednikov kmetij. Občina bo sofinancirala izobraževanje dijakov srednjih kmetijskih programov, ki so predvideni za naslednike kmetij.

Višina pomoči: Višina sredstev bo določena na podlagi sprejetih sredstev proračuna in števila prijavljenih kandidatov, vendar ne več kot 100.000 SIT za posameznika.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- Upravičenci priložijo naslednjo dokumentacijo:
- izpolnjeno vlogo,
- potrdilo o vpisu v kmetijski izobraževalni program,
- pisno izjavo lastnika kmetije o predvidenem prevzemu kmetije,
- mnenje kmetijske svetovalne službe,
- kopijo zadnjega šolskega spričevala (pozitivnega),

Rok za vložitev zahtevka: od 1. 9. do 30. 9. za tekoče leto.

- Sofinanciranje melioracij

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 8.000.000 SIT.

Namen: Sredstva so namenjena upravičencem za izvedbo manjših zemeljskih del, kot so: odstranitev zarasti in skalnih samic, krčenje drevesne zarasti in grmičevja, hidromelioracije kmetijskih zemljišč, urejanje poljskih poti ter druga manjša zemeljska dela z namenom izboljšanja strukture tal oziroma pogojev obdelave kmetijskih zemljišč.

Višina pomoči: sofinancira se izvajanje del največ do višine 60% stroškov izvedenih del.

Pogoji za pridobitev sredstev: Sredstva pridobijo upravičenci na podlagi vlog lastnikov, solastnikov ali zakupnikov kmetijskih zemljišč na območju občine, ki se aktivno ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo in pridelujejo tržne viške (število živali na kmetiji mora biti najmanj 3 GVŽ na kmetiji).

Upravičenci priložijo naslednjo dokumentacijo:

- pravilno in popolno vlogo,
- posestni list,
- kopijo katastrskega načrta z orisom območja izvajanja del,
- dovoljenje za krčitev gozda,
- bbrazec B (osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu za leto 2005 – stalež živine - iz subvencijske vloge),
- Izdelan popis potrebnih del s predračunom. Sredstva se bodo razdelila glede na število proslincev in višino sprejetih sredstev. Prednostno se bodo obravnavale popolne vloge upravičencev, ki so v lanskem letu že prejeli sklep o odobritvi strojnih ur.

Rok za vložitev dokazil o opravljenih strojnih delih: najkasneje do 30. 9. za tekoče leto oziroma do porabe predvidenih sredstev.

- Pilotski projekti – pašniki

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 2.500.000 SIT.

Namen: Sredstva so namenjena upravičencem za ureditev pašnikov, da se tako omogoči pašni sistem in se obdrži stalež živine, poseljenost krajine in ohranjanje izgleda krajine ter prepreči zaraščanje kmetijskih zemljišč.

Višina pomoči: Višina dodeljenih sredstev je največ do 70% stroškov za nabavo materiala za postavitev pašne ograje.

Pogoji za pridobitev sredstev: Upravičenci morajo izpolnjevati pogoje iz pravilnika o sofinanciranju kmetijstva in gozdarstva v občini Ivančna Gorica ter predložiti še naslednjo dokumentacijo:

- pravilno in popolno vlogo,
- ustrezen idejni projekt predvidenih del, ki ga izdela kmetijska svetovalna služba.

Rok za vložitev dokazil o nakupu opreme za pašno ograjo: najkasneje do 30. 9. tekočega leta.

- Zložbe zemljišč

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 1.500.000 SIT.

Namen: Namen ukrepa je ureditev kmetijskih zemljišč oziroma kmetijskega prostora, da bi se tako izboljšala parcelna in posestna struktura, in tako omogočiti racionalnejšo rabo kmetijskih zemljišč. Sredstva za zložbe zemljišč bodo namenjena posameznim upravičencem za kritje stroškov odmere in prepisa za zložbo, ki jo izvajajo lastniki in solastniki kmetijskih zemljišč na kompleksih.

Višina pomoči: Sredstva se dodeljujejo največ do 100% višine stroškov, vendar glede na število zainteresiranih kmetovalcev in višino razpoložljivih sredstev.

Pogoji za pridobitev sredstev: Upravičenec s stalnim prebivališčem v občini Ivančna Gorica je upravičen do izplačila pridobljenih sredstev, ko predloži:

- pravilno in popolno vlogo,
- mapno kopijo, na kateri so poleg parcel, ki so predmet pogodbe, označene tudi parcele, ki so že v lasti prosilca,
- oceno stroškov,
- zemljiškoknjižni izpisek za parcelo, ki je predmet menjalne pogodbe,
- račune za stroške, nastale pri izvedbi pravnega posla menjave kmetijskih zemljišč.

Kot dokazilo je treba po opravljeni zložbi predložiti naslednja dokazila:

- kopijo notarsko overjene menjalne pogodbe,
- kopijo odločbe oziroma potrdila Upravne enote,
- dokazila o plačilu stroškov.

Rok za vložitev dokazil: najkasneje do 31. 10. za tekoče leto oziroma do porabe predvidenih sredstev.

- Sredstva za subvencioniranje cen umetnega osemenjevanja

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 6.500.000 SIT.

Namen ukrepa je, da se s programom osemenjevanja, ki ga izvajajo pooblaščen organizacije, izboljša prireja mleka in mesa na kmetijah.

Višina pomoči znaša 3.000 SIT za vsako prvo osemenitev oziroma največ do 50% upravičenih stroškov prvega osemenjevanja govejih plemenic.

Pogoji za pridobitev sredstev:

Na razpis se lahko prijavijo:

- registrirani izvajalci osemenjevanja, ki opravljajo storitve osemenjevanja za upravičence v obdobju od 1. 1. 2005 do 30. 4. 2005. K računu je treba priložiti seznam upravičencev;
- rejci govedi s stalnim bivališčem v občini Ivančna Gorica, ki koristijo storitve osemenjevanja govejih plemenic od 1. 5. dalje. Izplačila se bodo izvajala dvakrat letno, in sicer julija in decembra. Upravičenci priložijo naslednjo dokumantacijo:
- pravilno in popolno vlogo,
- fotokopijo obrazca B (osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu za leto 2005 – stalež živine).

Rok za vložitev dokazil o plačilih za prvo nakazilo najkasneje do 30. 6., za drugo nakazilo pa do 30.11. v tekočem letu oziroma do porabe predvidenih sredstev. Računi, dostavljeni po roku, se ne upoštevajo.

- Sredstva za subvencioniranje ekološko sprejemljivih škropiv

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 1.180.000 SIT.

Namen ukrepa je uporaba ekološko sprejemljivejših škropiv, ki omejujejo onesnaženost okolja. Upošteva se seznam škropiv, objavljen v Priročniku o fitofarmaceutskih sredstvih v RS, ki ga je izdalo pristojno ministrstvo.

Višina pomoči znaša največ do 40% cene škropiv.

Pogoji za pridobitev sredstev:

- pravilna in popolna vloga,
- stalno bivališče v občini Ivančna Gorica,
- izjava upravičenca, da zemljišča, ki jih obdeluje, ležijo v občini Ivančna Gorica.

Rok za vložitev dokazil o nakupu škropiv: najkasneje do 30. 9. za tekoče leto oziroma do porabe predvidenih sredstev.

- Sredstva za subvencioniranje označevanja in registracije govedi

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 1.700.000 SIT.

Namen ukrepa je pokrivanje stroškov označevanja in registracije govedi.

Višina pomoči znaša največ 50% stroškov označevanja in registracije.

Pogoji za pridobitev pomoči:

Na razpis se lahko prijavijo:

- registrirani izvajalci označevanja in registracije, ki opravljajo storitve označevanja in registracije za upravičence v obdobju od 01. 1. 2005 do 30. 4. 2005. K računu je treba priložiti seznam upravičencev;
- rejci govedi s stalnim bivališčem v občini Ivančna Gorica, ki koristijo storitve označevanja in registracije govedi od 01. 5. dalje. Izplačila se bodo izvajala dvakrat letno, in sicer julija in decembra. Upravičenci priložijo naslednjo dokumentacijo:
- pravilno in popolno vlogo,
- fotokopijo obrazca B (osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu za leto 2005 – stalež živine).

Rok za vložitev dokazil o plačilih za prvo nakazilo najkasneje do 30. 6., za drugo nakazilo pa do 30. 11. v tekočem letu oziroma do porabe predvidenih sredstev. Računi, dostavljeni po omenjenem roku, se ne upoštevajo.

- Sredstva za subvencioniranje tečajev iz varstva rastlin

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 400.000 SIT.

Namen ukrepa je sofinanciranje stroškov opravljanja uvodnega tečaja, ki ga je dolžan opraviti vsak kmetijski proizvajalec, ki uporablja zaščitna sredstva na svojem gospodarstvu.

Višina pomoči znaša največ 50% deleža sofinanciranja.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- pravilna in popolna vloga,
- stalno bivališče v občini Ivančna Gorica,
- potrdilo o udeležbi na tečaju,
- dokazilo o plačilu tečaja.

Rok za vložitev vloge in dokazil: 14 dni po zaključku posameznega tečaja.

- Subvencioniranje nakupa in vzdrževanja hladilnih bazenov

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 1.600.000 SIT.

Namen ukrepa je podpora zagotavljanju ustrezne kakovosti mleka.

Višina pomoči znaša največ do 50% upravičenih stroškov nakupa oziroma vzdrževanja hladilnih naprav.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- pravilna in popolna vloga,
- stalno bivališče v občini Ivančna Gorica,
- fotokopija obrazca B (osnovni podatki o kmetijskem gospodarstvu za leto 2005 – stalež živine),
- okvirni znesek za nakup hladilnega bazena oz. izjava o lastništvu hladilnih naprav.

Rok za vložitev dokazila o nakupu bazena je treba priložiti v roku 30 dni od nakupa, dokazila o popravilih pa najkasneje do 30. 10. za tekoče leto oziroma do porabe predvidenih sredstev.

- Sredstva za pomoč pri preusmeritvi kmetij (integrirane in ekološke kmetije)

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 2.300.000 SIT.

Namen: Sredstva so namenjena kmetijam oz. kmetom, ki so vključeni v okolju prijaznejšo kmetijsko proizvodnjo (ekološko ali integrirano), ki upošteva smernice Pravilnikov o integrirani ali ekološki pridelavi in predelavi na kmetijah.

Višina pomoči: Višina dodeljenih sredstev je največ do 40% upravičenih stroškov nakupa orodij oz. strojev in naprav za ekološko oz. integrirano pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov, ali 40% upravičenih stroškov

preureditve gospodarskih objektov za potrebe ekološke reje domačih živali (v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil (Ur.l. RS, št. 31/2001 in 52/03).

Pogoji za pridobitev pomoči:

- pravilna in popolna vloga,
- stalno bivališče v občini Ivančna Gorica,
- potrdilo oz. certifikat o vključenosti v integrirano ali ekološko proizvodnjo,
- posestni list oz. zakupna pogodba,
- mnenje kmetijske svetovalne službe,
- okvirna višina stroškov nakupa orodij, strojev ali naprav.

Rok za vložitev dokazil: najkasneje do 30. 10. za tekoče leto oziroma do porabe predvidenih sredstev.

- Gozdne vloge

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 5.400.000 SIT.

Namen ukrepa: sredstva so namenjena za novogradnje in vzdrževanje obstoječih gozdnih vlak na območju občine Ivančna Gorica.

Višina pomoči znaša največ do 60% od celotne vrednosti opravljene storitve.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- pravilna in popolna vloga,
- stalno bivališče v občini Ivančna Gorica,
- posestni list,
- mapna kopija, na kateri je vrisana vlaka, ki je predmet vloge,
- dokazilo Zavoda za gozdove, da je vlaka v letnem planu,
- soglasja lastnikov zemljišč, po katerih poteka vlaka.

Rok za vložitev dokazil: do 30. 11. za tekoče leto oziroma do porabe predvidenih sredstev. Z upravičenci bo sklenjena tripartitna pogodba.

2. Neprofitne organizacije in ustanove

- Strokovne naloge gozdarske službe

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 685.000 SIT.

Namen ukrepa: sredstva so namenjena za delovanje gozdarske svetovalne službe za izvajanje strokovnega izobraževanja kmetov in lastnikov gozdov, za organiziranje strokovnih seminarjev, predavanj, predstavitev, pripravo tečajev za varno delo z motorno žago in s traktorjem ter nego mladega gozda, ki jih organizira in izvaja gozdarska svetovalna služba.

Višina pomoči znaša največ do 70% upravičenih stroškov za posamezno aktivnost.

Pogoji za pridobitev pomoči:

- izpolnjena vloga Zavoda za gozdove RS,
- potrdilo, da svetovalna služba deluje na območju občine,
- program aktivnosti za tekoče leto,
- seznam udeležencev za vsako aktivnost posebej,
- ocena stroškov za posamezne programe.

Rok za vložitev dokazil: do 30. 11. za tekoče leto. Medsebojne obveznosti bodo določene s pogodbo.

- Sredstva za strokovne naloge kmetijske svetovalne službe

Višina predvidenih sredstev: Okvirna višina razpisanih sredstev za ta namen je 1.700.000 SIT

Namen: Sredstva so namenjena za izvajanje programov izobraževanja kmetov, testiranje in nastavitve sejalic, silokombajnov, traktorskih škroplnic, servisiranje molznih strojev, strokovna predavanja, poskuse in predstavitve, tečaje umetnega osemenjevanja, predelave mesa, mleka, zelenjave, tečaje za pridobitev certifikata EKO kmetije, tečaje za imetnike turističnih kmetij, tečaje za vodenje enostavnega knjigovodstva na kmetiji, udeležbo na kvizih, tekmovanjih traktoristov, ki jih pripravlja Kmetijska svetovalna služba.

Višina pomoči znaša največ do 50% upravičenih stroškov posamezne aktivnosti;

Pogoji za pridobitev pomoči:

- izpolnjena vloga Kmetijske svetovalne službe,
- potrdilo, da svetovalna služba deluje na območju občine,
- program aktivnosti za tekoče leto,
- seznam udeležencev posamezne aktivnosti,
- ocena stroškov za posamezne programe.

Rok za vložitev dokazil: do 30. 11. za tekoče leto. Medsebojne obveznosti bodo določene s pogodbo.

IV. VSEBINA VLOGE

Upravičenci vložijo vloge in zahtevke za finančna sredstva na predpisanih obrazcih, ki jih dobijo v sprejemni pisarni na Občini Ivančna Gorica. Upravičenci morajo za posamezne namene podati izjavo, da niso pridobili sredstev iz državnega proračuna ali mednarodnih virov, oz. priložiti ustrezno dokumentacijo in navesti, koliko sredstev so za določen namen že prejeli.

Upravičenec, ki je za določen ukrep že prejel državno pomoč v razpisani višini, ne more ponovno kandidirati na tem javnem razpisu. Za skupno višino pomoči se šteje vsota vseh pomoči, ki jih posameznik pridobi iz drugih virov v tekočem letu.

Upravičenci morajo k vlogi, s katero se prijavijo na razpis, priložiti vso dokumentacijo, s katero dokažejo izpolnjevanje pogojev za posamezne ukrepe, določene v tem razpisu.

Obvezne priloge k vlogi so:

- veljaven bančni račun** (fotokopija transakcijskega računa);
- izjava, da za posamezen namen niso pridobili sredstev iz državnega proračuna ali mednarodnih virov**, oziroma koliko sredstev so iz teh virov za določen namen že prejeli;
- ostala dokumentacija, ki je zahtevana pri vsakem posameznem ukrepu** (potrdila, izjave ...).

V. NADZOR IN SANKCIJE

Namensko porabo sredstev, pridobljenih po tem razpisu, spremlja in preverja Občinska uprava Občine Ivančna Gorica, lahko pa tudi druga oseba, ki jo pooblasti župan.

V primeru, da upravičenec uveljavlja sredstva iz tega programa na podlagi neresničnih podatkov, ki jih navaja v vlogi, ali na podlagi neverodostojne dokumentacije, oziroma jih delno ali v celoti uporabi nenamensko, zaradi drugih nepravilnosti pri uporabi sredstev, jih mora vrniti v roku 8 dni od dneva zahtevka za vračilo, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva prejema dodeljenih sredstev.

VI. ROK ZA PRIJAVO NA JAVNI RAZPIS

Vloge morajo biti oddane najkasneje do roka, ki je določen za posamezni ukrep oziroma do porabe sredstev na posameznih postavkah. Sredstva so za posamezni ukrep namenjena za tekoče leto in se ne prenašajo v naslednje proračunsko obdobje.

Prepozno prispele vloge oziroma vloge, ki bodo neustrezno opremljene, se zavrne, neutemeljene pa zavrne. Rok za dopolnitev nepopolno predložene vloge je 8 dni od dneva prejema poziva. Nepopolne vloge, ki jih predlagatelj v navedenem roku ne dopolni, se zavrne.

Vlagatelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v roku 45 dni po zaključenem razpisu.

Na podlagi predloga komisije odloča o dodelitvi sredstev župan s sklepom. Nato bodo upravičenci pozvani tudi k podpisu pogodb. Če upravičenci v roku osmih dni od prejema sklepa ne vrnejo podpisane pogodbe, se šteje, da so odstopili od vloge za pridobitev finančnih sredstev.

VII. NAČIN REŠEVANJA VLOGE

Upravičenci morajo vlogi, s katero se prijavijo na javni razpis, priložiti vso zahtevano dokumentacijo, ki dokazuje izpolnjevanje pogojev, določenih v tem razpisu in na podlagi Pravilnika o sofinanciranju kmetijstva in gozdarstva iz proračuna Občine Ivančna Gorica. Potrdila, zahtevana za več ukrepov, so lahko dana v enem izvodu in veljajo za vse ukrepe.

Strokovna komisija, ki jo imenuje župan, opravi pregled popolnih vlog ter jih oceni na podlagi pogojev in meril iz razpisa. Komisija lahko v posameznih primerih zahteva dodatno dokumentacijo.

Vloge upravičencev se obravnavajo po kronološkem vrstnem redu. Prednost pri dodeljevanju sredstev imajo kmetje, katerih kmetovanje je edini vir preživljanja. Odpiranje vlog ne bo javno.

VIII. MESTO ODDAJE VLOGE ZA DODELITEV SUBVENCIJ

Vlagatelji oddajo vloge na sedežu Občine Ivančna Gorica, Sokolska 8, 1295 Ivančna Gorica ali po pošti priporočeno s povratnico na predpisanem obrazcu, ki ga prejmejo v sprejemni pisarni Občine Ivančna Gorica.

Obravnavane bodo le vloge, ki bodo pravočasne, pravilno izpolnjene in oddane na predpisanih obrazcih z vsemi zahtevanimi dokazili.

Nepopolne vloge in vloge, ki ne bodo ustrezale pogojem iz tega razpisa, bodo zavrnjene.

Datum: 20. 4. 2005

OBČINA IVANČNA GORICA
Župan
Jernej Lampret, prof., i.r.

Ivančna Gorica, april 2005

IZ DELA KMETIJSKO GOZDARSKE ZBORNICE

ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA – NOVOSTI ZA KMETIJSKA VOZILA

Določbe Zakona o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1), ki ga je državni zbor sprejel sredi leta 2004 (Uradni list RS 83/04), uporabljati pa se je začel v začetku letošnjega leta, veljajo tudi za udeležbo kmetijskih vozil in živali v cestnem prometu. Glede na specifične lastnosti teh udeležencev pa ima zakon precej določb, ki posebej urejajo njihovo udeležbo v cestnem prometu. Ti udeleženci so v primerjavi z ostalimi motoriziranimi udeleženci v prometu predvsem bistveno počasnejši in iz tega izhaja večina potencialnih in tudi dejanskih »konfliktov« z ostalimi udeleženci. Zakonodajalec je na osnovi spoznanj stroke, domačih in tujih izkušenj v zakon zapisal pogoje in pravila za te udeležence v prometu tako, da bi v največji možni meri zagotovil tekoče odvijanje prometa, predvsem pa tako, da bi v največji možni meri povečal varnost teh in ostalih udeležencev v cestnem prometu.

V tem gradivu so predstavljena določila ZVCP-1, ki so specifična za kmetijska vozila in živali v cestnem prometu, poudarjene pa so predvsem novosti, ki so začele veljati 1. januarja 2005.

UVODNE DOLOČBE – IZRAZI

Med izrazi ZVCP-1 v 23. členu z obravnavanega področja definira izraze od traktorja do gospodarskih voženj. Na novo je opredeljen traktorski priključek (50. točka). Med priključke je zdaj uvrščen tudi traktorski priklopnik, katerega največja dovoljena masa me presega 5 ton, njegova hitrost pa je konstrukcijsko omejena na 30 km/h. S tem se rešuje problematika manjših in predvsem starejših traktorskih priklopnikov, ki v veliki večini nikoli niso bili registrirani, se pa z vidika varnosti v cestnem prometu bistveno ne razlikujejo od številnih traktorskih priključkov (npr. nakladalne prikolic, cisterne za gnojevko itn.). Podatke o največji dovoljeni masi in konstrukcijsko omejeni hitrosti navede proizvajalec v tehnični dokumentaciji, ko pa bo uvedeno ugotavljanje skladnosti tudi za traktorske priklopnike (»homologacija«), pa bodo ti podatki navedeni v potrdilu o skladnosti. Tako teh priklopnikov ne bo treba posebej registrirati, zanje velja zavarovalno jamstvo traktorja (kot sicer za priključke), za vse ostale traktorske priklopnike pa še naprej velja tako kot do zdaj.

HITROST VOŽNJE – ENA NOVA IN ENA SPREMENJENA OMEJITEV HITROSTI ZA TRAKTORJE (33. ČLEN)

Na cestah je hitrost vožnje omejena za traktorje glede na njihove konstrukcijske lastnosti. Poleg dosedanjih omejitev 30, 40 in 50 km/h je bila uvedena omejitev 60 km/h za traktor, ki ima vzmeteni obe premi in delovno zavoro, ki deluje na vsa kolesa traktorja in če tak traktor vleče vzmeteni traktorski priklopnik, delovna zavora pa mora delovati na vsa kolesa traktorja in priklopnika. Sem spadajo t.i. hitri traktorji, ki so zasnovani za hitrejši transport in imajo konstrukcijske lastnosti, ki omogočajo varno vožnjo pri navedeni hitrosti.

Omejitev hitrosti 30 km/h po novem velja tudi za traktorje s traktorskim priključkom, katerega hitrost je konstrukcijsko omejena na največ 30 km/h. Konstrukcijsko omejeno hitrost določi proizvajalec in jo navede v tehnični dokumentaciji, zdaj pa ZVCP-1 od udeležencev v cestnem prometu zahteva, da jo upoštevajo in tako pripomorejo k večji varnosti.

ODSEVNI TRAKOVI ZA JEZDNE ŽIVALI

Jezdne živali (konji) so po novem lahko ponoči označeni na nogah z odsevnimi trakovi namesto z lučjo. To razbremenjuje jezdeca skrbi za luč in lahko vso pozornost nameni ježi, drugi udeleženci pa žival lahko pravočasno opazijo.

GOSPODARSKA VOŽNJA (82. ČLEN)

V kmetijski dejavnosti se smejo podnevi na kratkih razdaljah na nekategoriziranih, občinskih in državnih cestah opravljati gospodarske vožnje z delovnimi stroji in vozili za prevoz tovara, pri katerih lahko ob upoštevanju profila ceste širina in višina vozila ali skupine vozil odstopa od sicer predpisanih. Zdaj so odstopanja natančno določena, in sicer širina lahko odstopa največ 20% (torej lahko znaša največ 3.06 m), višina pa 10% (torej lahko znaša največ 4,4 m). Predpisi o dimenzijah in masah vozil pa tudi za traktorje in traktorje s traktorskimi priključki dopuščajo, da pri gospodarskih vožnjah njihova širina lahko odstopa v enaki meri od predpisane. Tako (širše) vozilo mora biti označeno s predpisanimi tablam; če npr. priključek zakriva luči za označevanje vozila, pa mora imeti nameščene ponovljene luči.

OVIRE NA CESTI, ČIŠČENJE KOLES (113.ČLEN)

Tudi sedanji zakon med ovire na cesti šteje zemljo, gnoj itn., kar lahko na cesto nanese s kmetijskimi vozili. Še naprej določa obveznosti povzročitelja ovire pri njenem odstranjevanju in ukrepe, če ovire ni mogoče takoj odstraniti. V določbah o varstvu cest in okolja pa ZVCP-1 določa, da mora voznik, preden se vključi v promet, s kolovozne ali druge poti ali zemljiške površine odstraniti z vozila zemljo ali blato, ki bi lahko onesnažilo vozišče.

PREVOZ OTROK NA TRAKTORJU ALI DELOVNEM STROJU DO STAROSTI 12 LET (102. ČLEN)

Na traktorju ali delovnem stroju se sme poleg voznika voziti še druga oseba le, če je v ta namen na njem vgrajen sedež, ki je vpisan v prometnem potrdilu. Nova je določba, da se sme na traktorju ali delovnem stroju voziti otrok, mlajši od 12 let, le, če je zavarovan z njegovi telesni rasti primernim zadrževalnim sistemom. Na ta način je zdaj zakonodajalec izključil možnost, da bi se na teh vozilih vozili otroci na sedežih brez ustreznega zadrževalnega sistema.

PREDPISANA STAROST ZA VOŽNJO MOTORNH VOZIL KATEGORIJE F (150. ČLEN ZVCP - 1)

Še naprej je mogoče vozniško dovoljenje kategorije F pridobiti z dopolnjenimi 15 leti, vendar je do dopolnjenega 18 leta starosti dovoljeno voziti le traktorje s konstrukcijsko določeno največjo hitrostjo 40 km/h. Vozniško dovoljenje kategorije F za traktorje, katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 40 km/h, je mogoče pridobiti z dopolnjenim 18. letom starosti. Zakonodajalec je smatral, da so za te hitrosti potrebne psihofizične sposobnosti voznika, ki jih pridobi s starostjo 18. let, poleg tega pa si pri vožnji ostalih (počasnejših) traktorjev pridobi določene vozniške izkušnje.

Tudi v novem zakonu je določeno (149. člen ZVCP – 1), da se lahko osebi, ki ima vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil kategorije B, B+E, C, C+E, D1, D1+E, D in D+E, izda vozniško dovoljenje za vožnjo vozil kategorije F, če uspešno opravi usposabljanje za varno delo s traktorjem in traktorskimi priključki.

OBVESTILA KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE

Kmetovalce obveščamo,
da je treba vložiti premije za oddano živino
od 1. jan. do 30. apr. 2005
od 16. do 31. maja 2005.

Rok za oddajo subvencijskih vlog je **16. maj 2005.**

Zamudniki bodo lahko svoje vloge oddali tudi še po pretečenem roku, in to do 10. junija 2005, vedeti pa morajo, da je na vsak delovni dan 1% odbitek od skupne vrednosti oddane vloge.

Prav tako je **16. maj 2005** rok za oddajo vlog za izvajanje EU standardov za leto 2005.

Vsi tisti, ki ste v lanskem letu kandidirali za investicije za prilaganje standardom, letos niste upravičeni za oddajo vloge. Ko boste z investicijo v izgradnjo kapacitet za živinska gnojila končali, pa morate to javiti na ARSKTRP. Obrazec je na voljo na KSS.

Testiranje in servisiranje traktorskih škroplilnic bo letos še 20. maja v Zadržnem kmetijsko-vrtnem centru v Ivančni Gorici.

SITIK d. o. o.

Cistercijska opatija Stična
Stična 17
SI - 1295 Ivančna Gorica
SLOVENIJA

Proizvodnja čajev, jabolčnega kisa in drugih zdravilnih pripravkov po izvornih recepturah p. Simona Ašiča.
Vrtnarstvo, storitve, trgovina na drobno in debelo.

SAMOSTANSKA VRTNARIJA SVETUJE

Narava nas je letos opomnila na to, da je ne gre prehitevati. Slana je namreč letos pomorila marsikatero prekmalu posajeno rožico. Najbolj primeren čas za zasaditve balkonskih korit, grobov in cvetličnih gredic je po 1. maju, še bolje pa, po starem izročilu, po »ledenih možeh« (12., 13. in 14. maj).

Rastline, primerne za grobove, cvetlične gredice in posodovke, so:

- ❖ **VERBENA:** v modri, roza, rdeči in oranžni barvi. Odlično prenaša sušo in vročino; v senci ne cveti.
- ❖ **DALIJE, DALIJETE, DAHLSTAR ali georgine:** veliki cvetovi, in sicer polnjeni, zvezdasti ali enostavni, v privlačnih barvah. Sadimo jih na sončna rastišča in dobro odcedna tla.
- ❖ **LANTANA:** priljubljena rastlina za gredice in balkone – za sončne in tople lokacije. Zelo dobro prenaša vročino in sušo.
- ❖ **DICHONDRA:** nova, pozornost vzbujajoča strukturna rastlina z napeto visečo rastjo. Zelo odporna na sušo. Lahko se nasadi kot pokrovna rastlina.
- ❖ **JAPONSKA MIRTA:** nova rastlina, ki lepo uspeva v vseh pogojih.
- ❖ **GAZANIJA:** velika rumena, oranžna, rumena s temnim prstanom, oranžna s temnim prstanom. Dobro uspeva tudi v vrtu.
- ❖ **NOVOGVINEJSKA VODENKA:** v rdeči, roza, oranžni, beli, češnjev, pisani barvi
- ❖ **BEGONIA,** navadna: najbolje uspeva na soncu, a cveti tudi v senci in polsenci.
- ❖ **TAGETES** ali smrdljivka, žametnica: veliko- in drobnocvetni, v vseh barvah. Najbolje uspeva na sončnem in toplem rastišču ob zadostni vlagi. Glede tal ni zahteven.
- ❖ **SALVIA:** v rdeči barvi. Salvija je doma iz suhih krajev, zato ji prija sončne lege.
- ❖ **CINERARIA** ali pepelka: prekrasna za kombinacije z ostalimi vrstami.

NASVET

Predn zasadimo grob ali cvetlično gredico, ju očistimo plevela (plevel čim bolj izrujemo s koreninami). Gredico poravnamo in rastline postavimo nanjo, tako kot smo si zamislili kombinacijo. Šele ko smo z izgledom zadovoljni, začnemo saditi. Razdalja med sadikami je 20 cm, pri višjih sortah pa 30 cm. Rastline previdno vzamemo iz lončkov in jih posadimo tako globoko, kot so rasle v lončku. Ne pozabimo jih zaliti!

Vse omenjene rastline smo vzgajali v Samostanski vrtnariji v Stični in so prilagojene našim klimatskim razmeram.

Vabljeni!

PON–PET od 8. do 18. ure – SOBOTA od 8. do 12. ure
Ob nedeljah in praznikih zaprto

SAMOSTANSKA VRTNARIJA

OBVESTILO

Lovske družine Ivančna Gorica, Šentvid pri Stični, Višnja Gora in Krka kot upravljavke lovišč obveščajo vse lastnike kmetijskih in gozdnih zemljišč na območju, ki ga upravlja posamezna lovka družina, da morebitno škodo na kmetijskih in gozdnih kulturah, ki jo povzroči divjad, prijavijo upravljavcu lovišča (Upravljanje z loviščem je razvidno iz Odloka o loviščih v RS in njenih mejah, Ur. list št. 128 z dne 30. 11. 2004).

Nastalo škodo je oškodovanec dolžan pisno prijaviti upravljavcu lovišča v treh dneh, in sicer na naslednje naslove:

- za LD Ivančna Gorica – Lovska družina Ivančna Gorica, Mala Goričica 10, 1295 Ivančna Gorica,
- za LD Šentvid pri Stični – Lovska družina Šentvid pri Stični, Šentpavel 20a, 1296 Šentvid pri Stični,
- za LD Krka – Lovska družina Krka, Znojile 21, 1301 Krka
- za LD Višnja Gora – Lovska družina Višnja Gora, Franc Košak, Mestni trg 35, 1294 Višnja Gora.

LD Ivančna Gorica • LD Šentvid pri Stični • LD Krka • LD Višnja Gora

KOSCI, NA PLAN!

Vabimo vas na 12. občinsko tekmovanje koscev, ki bo **12. 6. 2005 na Lučarjevem Kalu, z začetkom ob 12. uri.**

Vabi vas Turistično društvo Grča

PRAVILNIK ZA TEKMOVANJE V KOŠNJI S KOSO

1. Tekmovalci kosi na parceli, ki mu jo določi žreb. Parcela je velika 3x8m. Kosa mora biti normalne velikosti, vendar rezilo ne sme biti daljše od 90 cm.
2. Tekmovalci kosijo "v skončnik", kar pomeni, da kosijo v obe smeri.
3. Štarta se z dvignjeno koso na znak predsednika komisije.
4. Tekmovalci konča košnjo ob številki parcele z dvignjeno koso.
5. Kosca ocenjuje tričlanska komisija. Ocenjujeta se čas in kvaliteta, in sicer:

a. najhitrejši kosec v svoji kategoriji dobi 15 točk. Za čas, daljši od treh minut pa dobi kosec 1 točko. Ostale se porazporedi proporcionalno glede na čas. Za čas lahko dobi kosec največ 15 in najmanj 1 točko.	b. komisija ocenjuje tudi kvaliteto košnje, in sicer:
- poravnava	1-5 točk
- enakost rezi	1-5 točk
- čistost rezi	1-5 točk
6. Za kvaliteto lahko dobi kosec v svoji kategoriji največ 15 in najmanj 3 točke. Največje število točk za čas in kvaliteto je 30 in najmanjše število 4 točke.
7. Tekmuje se v naslednjih kategorijah:

a. moški: do 40 let	od 40 do 60 let	nad 60 let
b. ženske: do 50 let	nad 50 let	
c. ekipe: moška	ženska	
7. Tekmuje se lahko posamezno in ekipno. Ekipa šteje 3 člane, člani so naprej določeni.
8. Štartnina znaša 1.000 SIT na kosca.
9. Organizator si pridržuje pravico do spremembe pravilnika za košnjo

ROMANOV POHOD (13. STIŠKI)

Že trinajstič zapored smo se na praznik dela podali na skoraj 23 km dolg pohod po stiških hribih, tokrat v prekrasem sončnem vremenu in spet z rekordno udeležbo 150 pohodnikov.

Pohod se je letos na pobudo prijateljev planincev preimenoval po ustanovitelju in večletnem organizatorju Romanu Tratarju, kateremu je bil letos tudi posvečen. Velikega ljubitelja planinstva smo se po nekaj pozdravnih besedah spomnili ob minuti molka...

Že nekaj po osmi uri, ko je bila zbrana velika večina pohodnikov, smo iz Stične v skupini krenili na pot preko Nograda na Sela, kjer so nas spet pozdravili prijazni domačini, nadaljevali smo po gozdnih poteh do Izirka, kjer so pohodniki prejeli okrepčilo v obliki peciva in čaja, pa tudi kakšen dodatek se je našel... Sledil je vzpon do prve kontrolne točke, na kmečki turizem Berčon na Obolnem. Do tod se je kolona pohodnikov dobro razvlekla, saj so nekateri že hiteli proti naslednjim točkam, drugi pa so lepo vreme izkoristili tudi za sončenje ali malico v naravi... Pot preko Pristave do Gradišča je minila naglo, saj je bil glavni postanek namenjen kosilu, letos pri Lavričevi koči. Zadovoljni smo ob dobrotah z žara iz-

menjavali vtise tega in tudi prejšnjih pohodov, nekateri celo do poznega popoldneva.

Pohod je potekal po tradicionalni smeri z minimalnimi popravki in nekaj novostmi, kot sta možnost kasnejšega starta in kontrolni žigi, kar se izkazalo za zadetek v polno, saj je bilo zelo lepo videti pohodnike, ki vneto zbirajo žige na kontrolnih točkah. Na dobro označeni poti tudi posamezniki, ki so se na pot podali kasneje, niso imeli težav z orientaci-

jo, saj so bili med nami tudi izkušeni planinci in vodniki planinskega društva Polž.

Lahko rečem, da je Romanov pohod letos zelo uspel. Rad bi se zahvalil udeležencem in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi pohoda, hkrati pa vas vabim k udeležbi tudi naslednje leto na praznik dela - štirinajstič!

Vodnik PZS Roman Tratar ml.

VIŠNJANSKO DRUŠTVO UPOKOJENCEV

Spodbude, želje, potrebe, aktualno dogajanje, medijske informacije so razlog za več ali manj dopolnilnih dejavnosti tudi v našem društvu upokojencev.

Letošnji občni zbor smo popestrili s kratkim razvedrilnim programom. Vedno zelena poživitev vsakdana starejših! Gospod Marjan Sedmak, predsednik Mestne zveze upokojencev Ljubljana, osrednje slovenske pokrajinske zveze društev upokojencev, nas je razveselil z iskrim, optimističnim nagovorom in ostal z nami še po obnem zboru. Naše 204-člansko društvo je vključeno v omenjeno zvezo. Sprejeli smo le okvirni letni program, ker ga bomo po potrebah dopolnjevali.

- Vključili smo se v projekt Zveze društev upokojencev Slovenije Starejši za višjo kakovost življenja doma.
- V Univerzo za tretje življenjsko obdobje je vpisanih 18 naših članov. Poudarili smo koristnost izobraževanja starejših ter spodbudili člane k vpisu.
- Koordinirano bomo sodelovali s krajevno skupnostjo v vseh segmentih, zlasti v skrbi za vse starejše krajanke. S finančno pomočjo KS bomo lažje izvajali program. Vlogo sodelovanja ima naša predsednica, razumevajoča, delu predana gospa Cvetka Vozel.
- Organizirali bomo predavanja za vse krajanke na zanimive teme: pravilno prehranjevanje starejših, zeliščarstvo, zastrupljanje zemlje in vode, odnosi med generacijami.
- Nadaljujemo s tedensko rekreacijo; hvaležni smo osnovni šoli Višnja Gora za izjemne pogoje in razumevanje.
- Klub balinarjev in balinark vedno bolj spretno meče krogle.
- Udeležili se bomo pohoda po Jurčičevi poti.
- Organizirali bomo več izletov, tudi v zamejstvo. Skrbno organizirani izleti so bili dobro izpopolnjeni. Gospa Petričeva je predlagala kar konkretna rajžanja.
- Sledili bodo kopalni dnevi v Izoli.

- Naši članici, zdravstveni delavki, gospa Vladka Asejev in gospa Cilka Groznik, bosta še naprej izvajali merjenje krvnega tlaka, sladkorja, holesterola, svetovali diete in posvete z zdravnikom. Pridete lahko vsako drugo sredo v mesecu od 9. do 11. ure v mestno hišo, tešči.
- Organizirali bomo družabno novoletno srečanje, ostarele in bolne pa obiskali in obdarili.
- Udeležili se bomo letnega srečanja upokojencev Slovenije junija v Postojni.

Presenečenje, poživitev sicer nujnega formalnega dela, je bila razstava ročnih del članic krožka Univerze za tretje življenjsko obdobje. Krožek vodi gospa Marija Pilko, ki poskrbi za zelo pestre, kvalitetne in praktične izdelke. Po zaključku smo udeležence prav nedeljsko pocrkjali.

Naš moto: spodbujati, pomagati starejšim za SAMOAKTIVNOST, SAMOSPOZNAVANJE, SAMOZDRAVLJENJE.

Martina Kralj

NOVO
negovalna kolekcija

MATIS
NEGA S KAVIARJEM

MASAŽA Z VROČIMI KAMNI
80 minut čistega užitka

Oxi proti odvečnim kilogramom
anticelulitni program

FizioFit center Mediko

Fizioterapija, kozmetika in pedikura
Dedni Dol 33
1294 Višnja Gora
tel. 01 78 84631, 78 03 069
www.tico.si/mediko, mediko.ordinacija.net
mediko@iol.net

Vse člane območnega združenja vojne za Slovenijo Grosuplje obveščamo, da smo se preselili na novo lokacijo, in sicer na Gasilsko cesto 6, Grosuplje – Gasilski center.

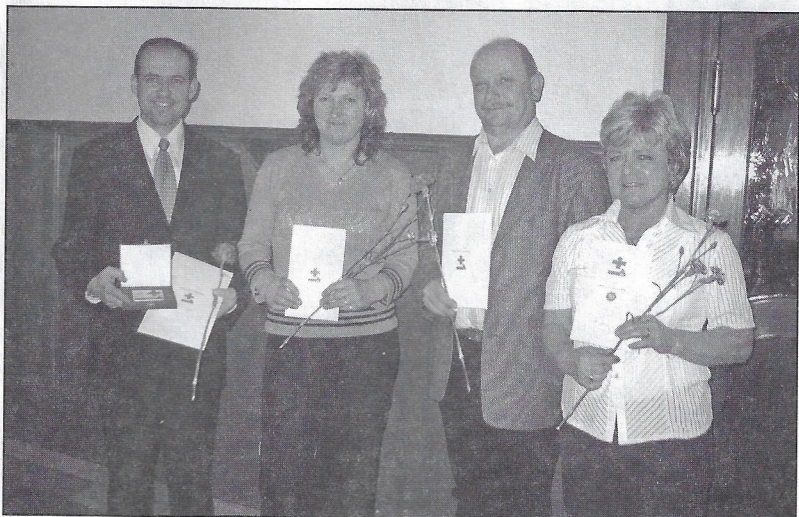
Uradne ure so vsako sredo od 18. 00 do 19.00.

V tem času lahko pokličete tudi na telefonsko številko **01/ 786 11 66.**

Julija in avgusta bo pisarna zaprta.

Predsednik OZVS Grosuplje
Gregor Bregar

PRIZNANJA ZA ZVESTE KRVODAJALCE

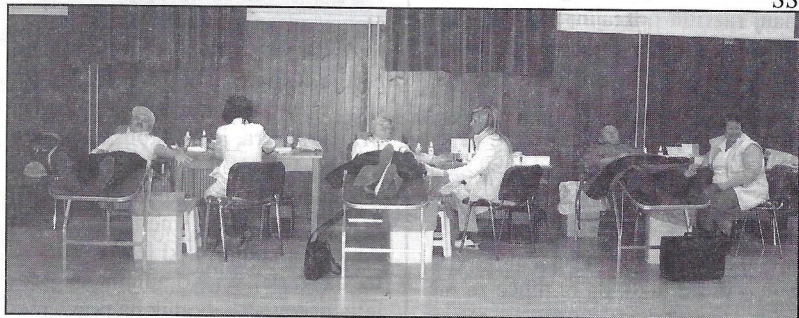

Uroš Erjavec, Jure Medved, Darko Škukelj, Branimir Miklavčič, Ilija Barukčič, Marjan Osvald in Ivan Leskovar.

Predsednica krajevne organizacije Lojzka Sever je povedala, da so priznanja in prijetna prireditve predvsem zahvala za kri, ki jo darujejo, a v zameno ne pričakujejo nič – preprosto gre za nesebično človekoljubno dejanje – pomoč sočloveku. Prireditve se je udeležil tudi ivanški župan Jernej Lampret.

V sredo, 13. aprila, pa je v ivanškem kulturnem domu potekala tudi izredna krvodajalska akcija, ki se je udeležilo več kot 130 ljudi.

Vsako leto Krajevna organizacija Rdečega križa Ivančna Gorica podeli priznanja najbolj zvestim krvodajalcem. Poleg slovesne podelitve priznanj in plaket, ki jih podeljujejo za darovano kri, 5-krat, 10-krat, 15-krat in tako naprej, krvodajalcem pripravijo tudi kratek kulturni program in pogostitev. Letos so priznanja dobili Marija Blatnik, Zlatko Novak, Aleš Hribar, Silva Ozimek, Uroš Legan,

Davnega leta 1925 je prijokala na svet cenjena gospa Minka Grden. Več desetletij deluje v Krajevni organizaciji Rdečega križa Ivančna Gorica in skrbi za pomoči potrebne vaščane Gorenje vasi.

Letos 5. januarja je praznovala 80 let. Ob tako visokem jubileju smo jo obiskale tudi članice s skromnim darilom. Le pogledite jo! Vedno dobre volje, nasmejana, pevsko navdahnjena, saj na svet gleda z veselimi očmi. Tako se skušamo oddolžiti za dolgoletno brezplačno humano delo v naši organizaciji.

Gospa Minka, še enkrat na zdravje in še na mnoga zdrava leta!

KO RK Ivančna Gorica

LETOVANJE OTROK V LETU 2005

Rdeči križ Grosuplje bo letos organiziral desetdnevno zdravstveno letovanje otrok za področje občin Dobrepolje, Ivančna Gorica in Grosuplje v Mladinskem zdravilišču Debeli Rtič.

Letovanje bo v času od 7. do 17. avgusta 2005.

Starši, ki želijo poslati svojega otroka na letovanje, morajo lastnoročno izpolniti prijavnico, ki jo bo otrok lahko dobil v času od 30. 5. do 3. 6. 2005 v tajništvu šole ali pri svetovalni službi.

V celoti izpolnjene in podpisane prijavnice naj učenci vrnejo v tajništvo oz. svetovalni službi najpozneje do 3. 6. 2005.

Število otrok, ki bodo lahko letovali, je omejeno. Prednost bodo imeli otroci, ki pogosteje oboleva-

jo ali izhajajo iz socialno ogroženih družin.

Ekonomske cene letovanja bomo pokrili iz sredstev, ki jih v ta namen dobimo od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – OE Ljubljana – in iz proračunov posameznih občin. Razliko do polne cene bodo plačali starši. Ker so priprave na letovanje še v teku, bo znesek prispevka staršev napisan na prijavnici za letovanje.

Otroci, ki jim bo odobreno letovanje, bodo na dom prejeli položnico o doplačilu med 4. 7. in 8. 7. 2005.

Otrokom, ki v tem času ne bodo prejeli položnice na dom, letovanje ne bo odobreno.

RAZPIS ZA VODITELJE IN PEDAGOŠKEGA VODJO NA LETOVANJU 2005

OZ RK Grosuplje organizira desetdnevno letovanje na Debelem Rtiču v času od 7. 8. do 17. 8. 2005. Za voditelje otrok in pedagoškega vodjo vabimo k sodelovanju študente pedagoške fakultete, višje zdravstvene šole in ostale, ki so dopolnili 20 let, imajo veselje delati z otroki in obvladajo plavanje. Kandidati naj pošljejo pisne prijave o izpolnjevanju pogojev na naslov: RKS Območno združenje RK Grosuplje, Taborska 6, 1290 Grosuplje.

Prijave sprejemamo do 10. junija 2005.

Izbrane kandidate bomo povabili na pogovor do 24. junija 2005.

Tisti, ki ne bodo izbrani, na pogovor ne bodo vabljeni.

OBMOČNO ZDRUŽENJE
RDEČEGA KRIŽA
GROSUPLJE

Dan Zemlje je širok pojem in različne organizacije in skupine ljudi doživljajo ta dan kot praznik narave, ki pa bi moral trajati vse leto. Ob tem se nam pojavlja vprašanje, kako so zaživi pred meseci postavljeni ekološki otoki in koliko vpliva njihova vsakdanja prisotnost na odnos naših občanov do okolja oz. matere Zemlje.

Na Javnem komunalnem podjetju Grosuplje, ki je upravljavec z odpadki v naši občini in snovatelj ekoloških otokov, smo skušali najti podatke iz morebitne analize uporabljanja in funkcioniranja omenjenih otokov. Kako torej občani naše občine spoštujejo sortiranje odpadkov, bomo, upamo, izvedeli v naslednji številki Klasja, tokrat pa vam predstavljamo eno izmed 48 lokacij ekoloških otokov v naši občini po 6 mesecih delovanja.

Na podlagi Pravilnika za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti iz proračuna Občine Ivančna Gorica (Uradni list RS, št. 44/2005) Občina Ivančna Gorica objavlja

JAVNI RAZPIS

ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV NA PODROČJU SOCIALNO-HUMANITARNIH DEJAVNOSTI IZ PRORAČUNA OBČINE IVANČNA GORICA ZA LETO 2005

1. Naziv in sedež naročnika: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.

2. Predmet javnega razpisa so programi na področju socialno-humanitarnih dejavnosti.

3. Na razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti:

- javni zavodi, ustanove in pravne osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti na področju socialnega varstva;

- društva na področju zdravstva in socialnega varstva, registrirana v skladu z zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 60/95, 49/98 in 89/99);

- dobrotelne organizacije kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih z namenom, da bi reševale socialne stiske in težave občanov Občine Ivančna Gorica, ustanovijo posamezniki v skladu z zakonom, ali verske skupnosti;

- prostovoljne in neprofitne organizacije, ki delujejo na področju socialnega in zdravstvenega varstva, ter humanitarne organizacije, imajo v svojih programih elemente socialne skrbi in skrbi za zdravje občanov oziroma svojih članov;

- druge organizacije in zasebniki, ki izvajajo občinske programe na področju socialne varnosti, ali občinske programe za izboljšanje kvalitete življenja za občane Občine Ivančna Gorica.

4. Izvajalci programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- so registrirani in imajo humanitarno dejavnost oziroma dejavnost socialnega varstva opredeljeno v svojih aktih;

- imajo sedež v Občini Ivančna Gorica;

- društva, ki delujejo na področju socialno-humanitarnih dejavnosti, imajo lahko svoj sedež tudi zunaj območja Občine Ivančna Gorica, njihovi člani pa morajo biti tudi občani Občine Ivančna Gorica;

- imajo urejeno evidenco o članstvu, plačani članarini in drugo dokumentacijo, kot jo določa zakon;

- imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih aktivnosti,

- imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja programa, delež lastnih sredstev, delež javnih sredstev, delež sredstev uporabnikov in delež sredstev iz drugih virov;

- vsako leto občinski upravi redno dostavljajo poročilo o realizaciji programov za preteklo leto.

5. Okvirna višina sredstev na razpolago je 1.650.000 SIT.

6. Dodeljena sredstva izvajalcem programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti morajo biti porabljena v letu 2005.

7. Razpisna dokumentacija je na voljo od 16. 5. 2005 do 9. 6. 2005, in sicer na Oddelku za družbene dejavnosti Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica, vsak dan v poslovnem času občine. Podrobnejše informacije posreduje Bogomir Sušič ali Mojca Globokar Anžlovar, tel. 01/78-78-385.

8. Prijavitelji morajo prijavo oddati osebno ali po pošti, najpozneje do 10. 6. 2005, na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Nepravočasno oddanih prijav komisija ne bo upoštevala.

9. Posamezna prijava na javni razpis mora biti pripravljena izključno na obrazcih iz razpisne dokumentacije naročnika (Občina Ivančna Gorica). Prijave morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako »Prijava na javni razpis za programe na področju socialno-humanitarnih dejavnosti 2005 – ne odpiraj«.

10. Prijavitelji bodo o izidu javnega razpisa obveščeni najkasneje v 21 dneh od datuma odpiranja prijav. Občina Ivančna Gorica bo z izbranimi prijavitelji sklenila pogodbo o sofinanciranju programov v okviru sredstev, zagotovljenih v proračunu.

Številka: 02502-0002/2005

Datum: 6. 5. 2005

MALA OGLASA

Kupim gozd v okolici Šentvida pri Stični.

INFORMACIJE: 041/393-684

Hišo na Dolenjskem, v okolici Ivančne Gorice, najame družina s šoloobveznim otrokom.

Informacije na telefonski številki 040 639 510, po 18. uri.

O CESTAH PROTI SUHI KRAJINI

Fotografija, posneta 13. aprila letos, ne laže, ampak nazorno kaže rezultat upravljanja dobrega in tudi »odgovornega« gospodarja s prometnico z oznako R 216 – oprostite, primernejši izraz bi bil – njivo, prevlečeno tu in tam z asfaltnimi udarnimi jamami, od Ivančne Gorice proti Suhi krajini. In tako lahko pričakujemo, da bo upravljavec kaj kmalu ugotovil, da je treba na tem odseku spremeniti omejitve s 40 na 10 km/h, saj mu bo matematika preprosto pokazala, da se omejevanje hitrosti še najbolj izplača, ne oziraje se na to, koliko moramo uporabniki obvezno plačevati za ceste.

Upamo lahko le, da bodo marljivi cestarji, kar je razvidno tudi s fotografije, vsaj z lopato kos temu, da s krpa-

njem »modernizirajo« ta odsek ceste, kajti ivanške občinarje očitno zaradi takšnega propadajočega cestišča ne boli glava, pa čeprav se mora po njem voziti na županstvo sam ivanški župan. Zakaj pa naj bi se potemtakem kakor koli obremenjevali s tako »malenkostjo« tam v Ljubljani, na Direkciji za ceste RS, če pa so se odločili, da se bodo obnove ceste lotili v sosednji, žužemberški občini, kjer veselo brni gradbena mehanizacija. Direkcija se je že leta 1998 veselo izgovarjala, da je občino Ivančna Gorica zaprosila za identifikacijski projekt. Kje smo danes, leta 2005, pa nazorno kaže fotografija, ki je bila posneta le nekaj sto metrov od središča Ivančne Gorice.

Torej, če odgovorne, tudi na naši ob-

čini, ne skrbi, a bi jih še kako moral, ta odsek ceste R 216, pa se še kako lahko upravičeno sprašujemo, v kakšni »utopiji« živimo mi davkoplačevalci ob cesti R 3-649, Ambrus-Žvirče, na kateri bi priporočal, da se makadamske udarne jame vsaj dobro pognojijo; tako bi lahko pričakovali vsaj obilen pridelek kakega hibrida, ne da bi se uničevali avtomobili.

Moja pobuda in aktivnost na občini za modernizacijo tako omenjene ceste kakor ceste št. 647 Luče-Krka je datirana že s 23. 7. 1998. Pobuda je tudi bila, da občina zaprosi za dodelitev sredstev na podlagi razpisa geografsko ogroženega področja manj razvitih pokrajin; pogoje je tedaj Suha krajina izpolnjevala, kakor so mi povedali na pristojnem ministrstvu za regionalni razvoj. Tudi tako bi se le nekako našla sredstva za te državne ceste, seveda če bi le bilo kaj volje, in bi izgledalo nekako tako, kot se je gradilo v sosednji občini. Žalostno, toda resnično, mar ne? A še vedno je žal tako, da ni nihče za nič odgovoren. Tako si karavana očitno srečno in veselo utira naprej svojo pot neodgovornosti.

Milan Muhič

DRUŠTVO SOŽITJE

Sožitje je zveza več kot 50 društev za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju in ima že več kot štiri desetletno tradicijo. Je prostovoljna društvena organizacija s socialnimi in človekoljubnimi cilji. Eno od svojih enot ima tudi v Grosuplju, na Adamičevi cesti 29, v prostorih stare osnovne šole. Naša enota ima več kot 200 članov in združuje osebe z motnjami v duševnem razvoju, starše, prostovoljce in vse ostale, ki se želijo pridružiti prostovoljni dejavnosti. Predsednica je ga. Nevenka Zrnc, ki se že leta z nekaterimi zagnanimi posamezniki in prostovoljci trudi, da bi na območju občin Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje nudila navedenim osebam pomoč ter skrbela za razvoj, izobraževanje staršev, druženje in včasih samo prijazno besedo, za katero so zelo hvaležni.

Društvo ima dve skupini, ki se imenujeta Čukci in Pande, imena pa so si izbrali sami otroci. Srečujemo se vsak ponedeljek med 15. in 17. uro ter vsako sredo med 15.30 in 17.30. Varovanci nas vzljubijo in sprejmejo, čustva pokažejo odkrito, včasih presenetljivo z objemom. V družbi velikokrat niso sprejeti zaradi svojega videza in drugačnosti; nekaterim ljudem vzbudijo celo strah, ki je posledica pomanjkanja informacij in nepoznavanja družbe. Vendar so osebe z motnjami v duševnem razvoju ljudje, ki so dobri, iskreni in prijazni, in tako kot vsi ljudje potrebujejo komunikacijo, toplino, ljubezen.

Pred novim letom otroci izdelujejo voščilnice, zbrani denar pa porabijo za posladek ali pico, česar se veselijo celo leto. Pred kratkim je bil organiziran tudi obisk Gasilskega centra v Grosuplju, kjer so otroci spoznali delo gasilca, preizkusili uniforme in nadvse uživali v prikazu gašenja in vožnji z gasilski vozilom. Otrokom je to zelo veliko pomenilo. Bili so navdušeni in bi se v njihovem imenu radi zahvalili Gasilskemu društvu Grosuplje za prijaznost in odprtost. Enkrat tedensko tudi obiskujemo Center za zdravljenje boleznih otrok v Šentvidu pri Stični, kjer se dve uri tedensko organizirano zabavamo in razgibavamo v bazenu; tam se otroci v svoji razigranosti sprostiti, pa tudi veliko naučijo. Enkrat letno organiziramo tudi dvodnevni vikend saminar (lani smo bili na Vojskem nad Idrijo), ki varovancem pomeni vir novih spoznanj in izkušenj, sklepanje novih prijateljstev in druženj z vrstniki, o tem dogodku pa govorijo še dolgo časa. Letos v jesenskem času ga načrtujemo na slovenski obali v Fiesi, kar so predlagali sami otroci, mi pa bomo poskušali to izvesti.

9. aprila je bil v Ljubljani redni letni izobraževalni seminar za prostovoljce, na katerem smo pridobili dodatna znanja, ki so potrebna za spremljanje otrok na počitnice. Enkrat letno namreč otroci odidejo na enotedenske počitnice brez staršev v spremstvu prostovoljcev. Tam poskušajo delo-

vati in živeti samostojno: družijo se, učijo in spoznavajo nove stvari, starši pa ta čas izkoristijo za prepotreben počitek. Prostovoljci so nekateri starši otrok z motnjami v duševnem razvoju, je pa vse več mladih, ki želijo pomagati in si s prostovoljnim delom pridobiti dragocene življenjske izkušnje. Prostovoljstvo prinaša človeku veliko koristnega: spoštovanje, ugled, priložnosti za nove socialne stike in prijateljstva, učenje novih stvari, navsezadnje pa tako človek razvije boljšo podobo o sebi in s tem osebnostno raste. Vabimo vse, ki želijo postati prostovoljci, predvsem pa mlade, da se oglasijo pri nas, kjer bodo dobili več informacij.

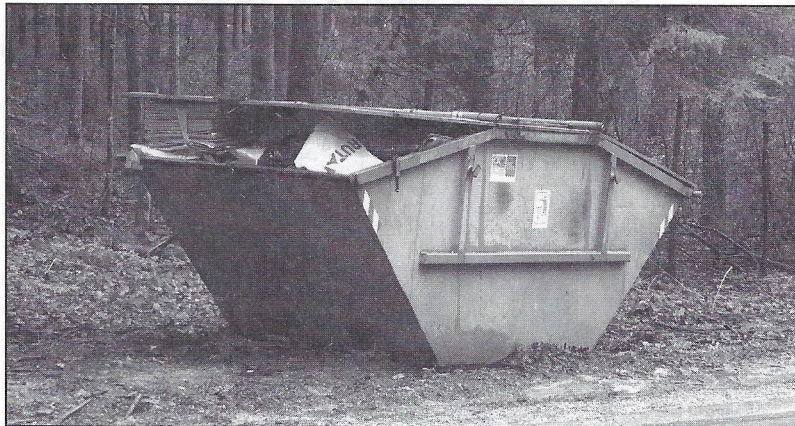
Do zdaj nam je izdatno pomagalo več donatorjev, med drugimi Pekar na Grosuplje, ki nam je že večkrat podarila slaščice, katere otroci zelo radi pojedjo, pomagalo pa nam je tudi uspešno domače podjetje Akrapovič, d.o.o.

Maja pripravlja grosupeljsko društvo Sožitje piknik, ki ga bomo organizirali na Gradišču nad Stično v soboto, štirinajstega, ob 13. uri. Ponovno se bomo družili, z namenom, da družba bolje spozna te osebe, jih začne sprejemati, hkrati pa se nadajamo tudi večjega odziva v okolici: seveda ste vabljeni vsi. Načrtujemo kratek program, ki ga bodo pripravili sami otroci, predvidene so družabne igre in tudi pogostitev, ki bo pripravljena tudi s pomočjo nekaterih donatorjev, dobrodošli pa so tudi prispevki vseh občanov. Pomagajte nam lahko tudi vi, s prostovoljnimi prispevki ali v obliki sponzorstva; hvaležni vam bomo. Vabljeni pa ste tudi vsi, ki bi želeli delati kot prostovoljci in pomagati v klubskih dejavnostih, kajti vsa dobrota se vam nekoč povrne, občutek pa je neverjeten. Lahko nam pišete na elektronsko pošto info@drustvo-sozitie-grosuplje.si ali pa se oglasite pri nas osebno.

Slavko Šteh

Društvo Sožitje Grosuplje

ČISTILNA AKCIJA V DOBU

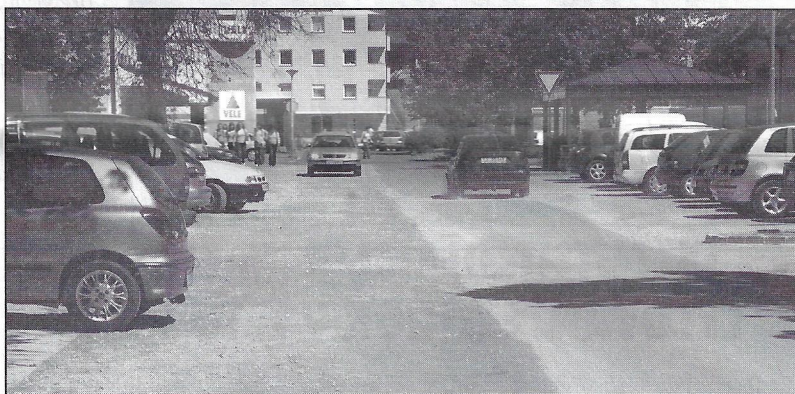
PGD Dob pri Šentvidu je v petek, 8. aprila, že tretje leto zapored organiziralo spomladansko čistilno akcijo. Pri gasilskem domu se je zbralo 21 članov in krajanov KS Dob. Temeljito smo očistili področje ob lokalni cesti od Boge vasi do železniške postaje Šentvid. Smeti ob cesti, dolgi dva kilometra, je bilo toliko, da smo do vrha napolnili velik zabojnik. Zahvaljujemo se občini Ivančna Gorica, ki je plačala odvoz smeti, in gospodu Antonu Čebularju, ki je poskrbel za to, da so delavci Komunalnega podjetja pripeljali zabojnik na pravo mesto. Z veseljem smo pobirali smeti, misleč, da bo naša okolica vsaj za nekaj časa lepša. Žal smo bili že naslednji dan razočarani. Ob cesti so ponovno ležale smeti, ki jih odmetavajo vozniki kar iz drvečih avtomobilov. S postavitvijo cestninske postaje v Dobu smo dobili ogromno prometa, z njim pa na žalost tudi veliko voznikov, ki jim predeli ob cesti služijo za

odlagališče smeti.

Krajanje se trudimo, da bi bil naš kraj lep, urejen in čist, vendar nam to ne uspe. Ne vemo, kako bi dopovedali voznikom, da njiva, travnik in gozd ob cesti niso za to, da bi nanje odmetavali PVC vrečke, steklenice, tetrapake, papirnate robčke ... temveč zato, da se njihove lepote naužijeta naše oko in duša. Čudovito so na bregovih ob cesti tiste dni cvetele trobentice, ki pa so bile že čez nekaj dni prekrite s smetmi. Vse, ki boste to prebrali, prosimo: odlagajte smeti v zabojnike in na ohranjanje urejenosti našega okolja opozorite še svoje prijatelje in znance.

Čeprav naše akcije do sedaj niso rodile kakšnih velikih uspehov, bomo z njimi nadaljevali, z upanjem, da bi v našo zavest le prodrli misel, da moramo biti do narave, ki nas obdaja, bolj prijazni in spoštljivi.

PGD Dob

Že več kot pol leta je minilo, odkar so stroji na Sokolski cesti v Ivančni Gorici zahrumeli in so se začela obnovitvena dela kanalizacije in vodovoda. Izvajalec del, Javno komunalno podjetje Grosuplje, je zagotovil, da bo cesta po končanih delih vrnjena v prvotno stanje, a očitno ne gre vse po načrtih. Razlog, da smo vsi, ki se zapeljemo mimo občinske stavbe, deležni težavne vožnje po luknjah in prahu, tiči v tem, da JKP Grosuplje načrtuje, da bi se pred dokončnim asfaltiranjem uredila zunanja podoba celotne ulice: postavitev pločnika, razširitev parkirnih mest, zasaditev drevja in podobno. Seveda bi bilo nenavadno, če bi pri pripravljanju takšnega projekta vse šlo gladko, zato bo očitno treba za novo asfaltno prevleko in novo podobo Sokolske še malo potrpeti. Poleg tega je predvidena ureditev krožišča pred železniško postajo, kjer pa se isti izvajalec sooča s težavami pri usklajevanju mnenj s Slovenskimi železnicami in nekaterimi lastniki zemljišč. Spet se torej izkazuje, da se še tako jasno zastavljen načrt lahko kaj hitro izjalovi.

1. festival katoliške vere v Stični

pod geslom

»EVHARISTIJA, SONCE NAŠEGA ŽIVLJENJA«

Festivali bodo v Sloveniji trije – za vsako škofijo posebej. Namen tega srečanja je predstavitev duhovnega bogastva posamezne škofije. Skupaj bomo razmišljali o zaupani nam službi oznanjevanja, bogoslužja in služenja.

Za ljubljansko nadškofijo bo to 4. junija 2005 v Stični, z začetkom ob 9. uri, in bo trajalo ves dan.

Obenem bo to tudi osrednje molitveno in evharistično slavlje. Srečali se bomo verniki: mladina, otroci in odrasli, družine, laiki, redovniki in duhovniki. Vsi, ki nam vera nekaj pomeni.

Na festivalu bo potekalo 16 različnih delavnic, predavanj in čiščenje Sv. Rešnjega Telesa v cerkvi. Za otroke bo poskrbljeno. Popoldne bo slovesna sv. maša, ki jo bo vodil g. nadškof Alojzij Uran, po njej pa se bomo udeležili procesije s pritrkavanjem in petjem.

Takoj po maši bodo nastopile instrumentalne skupine. To bo čas za sproščeno družabnost in pogovore.

Dobimo se v Stični, lepo nam bo skupaj – za danes in za jutri.

Dekanijski pastoralni svet

STE VEDELI, DA POLŽKI ŽIVIJO 20 LET?

V Višnji Gori so 22. aprila praznovali. In praznovali so z veliko začetnico. Vrtce Polžek je dopolnil 20 let!

Vstop v nepozaben večer so začeli s svojim glasbenim in plesnim programom kar najmanjši polžki tega vrtca s svojo vzgojiteljico in njeno pomočnico Zdenko Skubic in Karlo Grčman. Nadaljevali so njihovi sosede iz Vrtca Marjetica iz Ivančne Gorice z vzgojiteljicama Jožico Pevec in Majdo Adamič. Njihov prispevek je bil odlomek iz glasbeno-dramske igrice Mire Voglar Deklica s culico.

Potem so na oder pridrobencjali oskrbovanci Vrtca Miška iz Stične z njihovo Marto Erčulj. Z obiskom je otroke in vzgojiteljice počastil tudi Jernej Lampret, župan naše občine, ki je vrtcu ob rojstnem dnevu podarila čisto pravi računalnik za strokovne potrebe vzgojiteljic in tudi za otroke. S pesmijo so Polžku čestitali še otroci iz vrtca Čebela iz Šentvida pri Stični z Branko Kastelic, piko na i pa so postavili najstarejši polžki iz praznujočega vrtca z vzgojiteljico Jožico Potočnik in pomočnico Marijo

Ambrož. Polžkom ni pozabil voščiti tudi predsednik Krajevne skupnosti Višnja Gora Janko Zadel, Krajevna skupnost pa je vrtcu ob rojstnem dnevu poklonila kar dve darili: nov televizor in videorekorder.

Z otroki in vrtcem pa so praznovali tudi vzgojiteljice, ki mlade nadebudneže pripravljajo na življenje. Tudi one so ob koncu ubrano zapele in pozele velik aplavz. Skratka, pisan, dinamičen in zanimiv program, v katerem je vsaka enota pristavila svoj piskrček k višnjegorskemu praznovanju in kjer se je prav za vsakogar kaj našlo. Povezovala ga je ravnateljica Branka Kovaček, za glasbeno vzdušje in spremljavo na klavirju pa je poskrbel Igor Adamič.

Po plesno-glasbenem praznovanju pa je sledilo tisto najslajše. Obiskovalci so se lahko zgrnili nad polne pladnje sladkih dobrot, ki so jih za praznovanje napekle vrtčeve kuharice, in si s polnimi usti ogledovali razstavo fotografij z naslovom Starejši smo za 20 let!

Smo kaj pozabili? Nismo, tudi velika torta ni manjkala! Saj veste, najslajše pride čisto na koncu.

Helena Adamič

DRUŽINSKO SREČANJE V VRTCU MARJETICA

Predzadnje sredo v marcu smo bili starši otrok zajčkove skupine iz vrtca Marjetica v Ivančni Gorici povabljeni na družinsko popoldne.

Naši nadebudni malčki so nam zapeli, zaplesali in pokazali, kaj so se v vrtcu naučili. Verjetno vsak ve, da je devetnajst malčkov, ki so v povprečju stari komaj tri leta, težko pripraviti do tega, da bi družno nastopili pred občinstvom. Kljub temu pa so se Zajčki zelo dobro odrezali in uspešno opravili svoj prvi pravi nastop, odkar obiskujejo vrtec. Predvsem s pomočjo vzgojiteljic Tadeje in Darinke so se iz pesmice v pesmico spreminjali iz bibic v zajčke, pa v zvončke in sončke, nazadnje pa v Tončke, Jurčke, Nike in ostale malčke. Deklice so pokazale, da bodo dobre mamice, saj so se že zdaj naučile uspavanke za svoje male dojenčke. Družno pa so nas prepričali, da so pravi kuharji, kar so dokazali s pesmico, slastnimi piškotki, ki so jih dan poprej spekli v vrtcu, pa še s pijačo so nam postregli. Piko na i pa so dodali s pristrčno izdelani-

mi darilci, nabranimi šopki zvončkov in poljubčki za svoje mamice.

S svojo predstavo so nam vsekakor polepsali dan in predramili zamujačo pomlad, za kar gre zahvala vzgo-

jiteljicama Tadeji in Darinki, ki sta v priprave in to popoldne vložili veliko truda, potrpljenja in dobre volje.

Mamica iz skupine Zajčkov vrtca Marjetica

SONČKI IZ SONČKA

Sijalo je sonce in bila je sredo, 6. aprila popoldne. Družine smo bile povabljene v vrtec Sonček v Zagradcu, kjer naj bi skupaj z našimi "vrtičkarji" preživele nekaj prijetnih trenutkov. In res smo jih!

V igralnico so prikorakali, prešerno nasmejani in ponosni, naši otroci. Po

toplem pozdravu so nam starejši varovančki zaigrali Palčka Pohajalčka. Kar nismo mogli razumeti, kdaj so se brezhibno naučili dolgih vlog. Oblečene v prijazne kostume, govorno in igralsko prepričljive, so spremljali mlajši na zvočne igrače. Pričarali so nam domišljjski svet, ki je v hipu postal tudi naš.

Sledile so pesmice, ki so jih v dvojce, troje ali v skupinicah pripovedovali ali peli najmlajši. Skupaj z njimi smo podživljali radoživno življenje v naravi, posebej v živalskem svetu. Na naša srca pa so potrkali, ko so se spomnili domačega zavetja.

Na iste strune so bile ubrane pesmi, ki so jih vsi otroci zapeli v zborčku. Sončki so posebej zažareli, ko so svojim mamicam in očkom prinesli rožo za družino. In vzkipele so od veselja, ko so ob slavnostnem zaključku projekta Palček Bralček in Knjižni nahrbtnik prav vsi zasluženo prejeli knjige in darilca.

Sijalo je sonce in bilo je preprosto lepo. Mi odrasli zdaj še bolj občudujemo vzgojiteljico Natašo in njeno pomočnico Marijo, ki delita z našimi otroki vse, kar nam prinaša vsakdan. Zaslužita si vse priznanje, saj znata ustvarjati ozračje, v katerem se naši otroci dobro počutijo in veliko naučijo.

Mamica Matica Ropiča

S KNJIGO Z ROKO V ROKI

22. aprila so starejši otroci Vrtca Marjetica uspešno zaključili projekt knjižne vzgoje z navihanim imenom Palček Bralček. Skozi vse leto so otroci v posebnem bralnem – palčkovem kotičku pripovedovali pravljice, ki so jim jih doma prebrali starši. Naloga je bila jasna: doma prebrati tri pravljice s predpisanega seznama in se na pamet naučiti poljubno pesmico. Vsako prebrano delo je prineslo en znak, in ko so mladi knjižni molji zbrali štiri, je bila naloga opravljena. Pomembno je, da je bila domišljiji mladih nadebudnežev pri njihovem prvem 'resnem' vstopu v svet knjig puščena prosta pot. Otroci so si sliko ob poslušanju zgodbe ustvarili sami, in nemalokrat so bile miselne predstave tako žive, da so s pomočjo barvic skočile kar na papir. S projektom Palček Bralček so se otroci aktivno vključevali v branje in poslušanje pravljic, se učili samostojno pripovedovati, s tem razvijali svojo individualnost in razvijali domišljjsko rabo jezika.

Na omenjeni petek jih je v vrtcu obiskala knjižničarka Knjižnice Ivančna Gorica Anita Blatnik. Ob njihovem prvem knjižnem dosežku jih je na nadaljnjo pot v družbi knjig pospremila s spodbudnimi besedami, pogovor pa so popestrili tudi sami otroci s sveže pridobljenim znanjem, s prebranimi pravljicami in pesmicami. Seveda brez nagrade za vloženi trud ni šlo! Bodoči učenjaki so za nadaljnje prebiranje dobili vsak novo slikanico in figurico palčka, ki jih je vse leto vodil skozi pester knjižni seznam.

Veščine, ki so si jih naši mladi upi pridobili, jim bodo v prihodnosti prišle še kako prav. Literatura je namreč bogastvo, ki se ga je treba naučiti uporabljati in ceniti. Že Bertold Brecht je rekel: Knjiga je orožje, vzemi jo v roke!

Helena Adamič

PALČEK BRALČEK V ŠENTVIŠKEM VRTCU

V četrtek, 7. aprila, smo se zbrali v vrtcu Čebela v Šentvidu pri Stični na zaključku projekta Palček bralček, ki je namenjen knjižni vzgoji predšolskih otrok. V projekt se vključujejo otroci iz skupin Metulji in Pikapolonice. Prireditelj je bila preprosta in lepa. Gospa Tilka Jamnik, knjižničarka in pravljničarka, je otrokom približala pomen knjižnic. Nato jim je slikovito in doživeto povedala nekaj pravljic. Zaključila je s pravljico afriškega plemena Zulu, ki jo je »priklicala« z neba in zemlje in nam tako ponazorila pripovedovanje zgodb v preprostem plemenu.

Nato so otroci iz skupine Metuljev pod vodstvom vzgojiteljic Marinke Koščak in Brigitte Jenkole zapeli in zaplesali nekaj pesmic, ki so se jih naučili v vrtcu v tem letu (svoj program so imeli tudi otroci iz skupine Pikapolonice pod vodstvom svojih vzgojiteljic). Na koncu prireditve so mali »bralci« dobili še knjižno nagrado in Palčka bralčka. Domov smo odšli polni lepih vtisov in bili smo prepričani, da bomo prihodnje leto prav tako sodelovali v projektu ter svojim otrokom odkrivali svet tudi ob branju prijetnih otroških knjig.

Minka Pevec Bregar

GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE
DISLOCIRANI ODDELEK IVANČNA GORICA

Razpisuje:

VPIS OTROK V GLASBENO ŠOLO ZA ŠOLSKO LETO 2005/2006

ki bo v soboto, 28. maja, od 10. do 13. ure
v prostorih glasbene šole v Srednji šoli Josipa Jurčiča

Omejitev vpisa:

Ker je vpis omejen, bodo imeli učenci, ki se bodo vpisali na oddelek pihal in trobil, pri sprejemu prednost.

Ravnatelj:

Franc Korbar, prof.

NA OTROŠKEM FESTIVALU GLEDALIŠKIH SANJ

V šoli Ferda Vesela Šentvid pri Stični že vrsto let deluje gledališka skupina pod mentorstvom prof. Marte Steklasa. Letos so s pripravami začeli že jeseni. Z gledališko-glasbeno predstavo Žogica Nogica so nam popestrili kulturni dan pred novoletnimi prazniki in uspešno sodelovali na območni reviji gledaliških skupin v Grosupljem.

Od 18. do 21. aprila je v organizaciji Pionirskega doma potekal v Ljubljani tretji Otroški festival gledaliških sanj, na katerem so se predstavili tudi igralci naše šole. V četrtek, 21. aprila, so v Slovenskem mladinskem gledališču v Ljubljani odigrali pravljico Žogica Nogica, ki je navdušila predšolske in starejše gledalce.

Ko smo jih povprašali o naši predstavi, so nas pohvalili. Gledalci so bili najbolj navdušeni nad tem, da so lahko babici in dedku pomagali odpihniti zlobnega zmaja, njihove vzgojiteljice pa tudi nad glasbo, ki jo je instrumentalna skupina izvajala v živo. Z violino in Orffovimi instrumenti so pričarali pesem lajne, predstavili žvrgolenje ptička in jezno zmajevo sopihanje. Tudi igralcem drugih šol je ugajala naša predstava. Pohvalili so babico, ki jo je odigrala Sara Hribar, ter Davida Kastelica v vlogi dedka. Največ občudovanja pa je požela Lana Mak kot Žogica Nogica. Tudi ostali igralci so odlično nastopili: Lina Mak kot ptiček Kraljiček, Katarina Puš kot strašilo Motovilo, kužek Postružek je bil Bine

Rovanšek, stražnik Nejc Puš, zmaj Moto-vaj Petra Kuplenk, 1. zmajček Karmen Verbič, 2. zmajček Metka Glavič, 3. zmajček Katarina Ulčar, pripovedovalka zgodbe pa je bila Sabina Miklavčič.

V kategoriji osnovnošolskih gledališč se je predstavilo 16 skupin, gledališka skupina OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični je zasedla odlično 4. mesto. Iskrene čestitke vsem nastopajočim in njihovi mentorici.

Vse, ki ste njihov nastop zamudili, maja vabimo na ponovitev priljubljene igrice v osnovno šolo v Šentvid.

O tem kulturnem dogodku sva povprašali gledalce in dobili nam všečne odgovore.

Vzgojiteljica iz Ljubljane:

Igra je bila prečudovita! Igralci so bili vsi tako zelo sproščeni in dobri, da smo se prav vsi z lahkoto živeli v igro. Dobra je bila tudi organiziranost nasploh (kostumi, scena, glasba ...)

Res prekrasno! Fantastično!

Otroci iz vrtca Notranje Gorice:

Zelo dobra igra in zelo zelo dobri igralci! Še posebej dedek in babica! Igra je vredna ponovnega ogleda! Čestitamo!

Igralka iz Škofje Loke:

Tudi sama igram, zato sem občudovala sproščen nastop vaših igralcev.

Monika Verbič in Tina Lokar, 8.r. devetletke
OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični

TEKMOVANJE MLADIH MATEMATIKOV

V sredo, 30. 3. 2005, je v OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični potekalo že 40. področno tekmovanje za srebrno Vegovo priznanje, ki se ga je udeležilo 97 učencev iz osnovnih šol občin Dobropolje, Grosuplje in Ivančna Gorica.

Učenci 7. razredov so osvojili 13 srebrnih Vegovih priznanj, učenci 8. razredov 16, od teh jih je šest nadaljevalo s tekmovanjem na državni ravni za zlato Vegovo priznanje. To so bili Jure Rus, Matjaž Kotar in

Dajan Topalovič iz OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični ter Matej Bregar iz OŠ Šmarje-Sap, Eva Repše iz OŠ Brinje in Natalija Fink iz OŠ Dobropolje.

Učenci 8r/8 so osvojili 12 srebrnih Vegovih priznanj, pet učencev (Nejc Umek, OŠ Stična, Tomaž Završek, OŠ Šmarje-Sap, Anja Strojman in Klemen Pahulje, OŠ Louis Adamič Grosuplje ter Rok Klinc, OŠ Dobropolje) se je udeležilo državnega tekmovanja za zlato Vegovo priznanje.

Rezultati:

Zlato Vegovo priznanje so osvojili

Eva Repše – OŠ Brinje, Grosuplje,

Dajan Topalovič – OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični,

Matej Bregar – OŠ Louis Adamič, Grosuplje,

Natalija Fink – OŠ Dobropolje.

Zlato Vegovo priznanje med učenci osmih razredov osemletke so osvojili

Tomaž Završek – OŠ Louis Adamič, Grosuplje,

Klemen Pahulje – OŠ Louis Adamič, Grosuplje,

Rok Klinc – OŠ Dobropolje.

Vsem mentorjem se zahvaljujem za pomoč pri izvedbi tekmovanja in jim želim veliko uspehov pri delu z mladimi, dobitnikom priznanj pa iskreno čestitam.

Vodja področnega tekmovanja

Anica Vozel

OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični

VTISI S KULTURNEGA DNEVA: OBISK PRIMOŽA SUHODOLČANA

V telovadnici je prvo uro potekalo srečanje s pisateljem Primožem Suhodolčanom. Mislila sem, da bo dolgočasil, kako je napisal knjigo, a sem se krepko zmotila. Govoril je same smešne stvari, da sem se preprosto morala smejati. Zagotovo bi še dolgo brez težav govoril smešnice, a v knjižnici smo imeli kviz. Iz vsakega razreda smo izbrali tri predstavnike, ki so odgovarjali na različna vprašanja. Mi smo pri nekem vprašanju imeli smolo, a vseeno smo bili drugi. Na nekatera vprašanja tekmovalci niso znali odgovoriti, a zame so bili prav vsi zmagovalci.

Po kvizu smo v skupinah delali plakat o Hansu Christianu Andersenu –najbolj znanem pravljicarju, saj je v teh dneh 200. obletnica njegovega rojstva. Pri delu smo se v naši skupini prepirali. No, ne veliko, a vsaj malo. Morda bi spremenila današnji dan le v tem, da bi napisali še kakšno pesem.

Ta dan si bom vtisnila v spomin, saj sem se nasmejela kot že dolgo ne. Lep dan, ni kaj, saj je bil zaznamovan s knjigami. Meni je bil še posebej všeč, saj obožujem knjige.

Urška Butara, 5.a

Današnji dan mi je bil zelo všeč. Najbolje se mi je zdelo takrat, ko smo bili v telovadnici, ker smo spoznali Primoža Suhodolčana. Zelo nas je zabaval. Že na začetku me je poklical, naj pridem k njemu. Poklicati sem moral še dva prijatelja. Nismo vedeli, kakšna preizkušnja nas čaka: mene, Blaža Mulha in Matevža Erjavca. In še takrat, ko smo bili pri njem, nas je zabaval. Potem nas je čakala preizkušnja. Vsak je moral zapeti podoknico. Vsi smo enako zapeli. In šlo je tako: »Lahko ti podarim samo ljubezen ...«. Ni nam šlo najbolje. Na koncu smo vsi dobili nagrade. Nismo vedeli, kaj bomo dobili. Potem pa nam je Primož povedal, da za nagrado dobimo to, da nas imajo vse punce rade. Potem smo se usedli, a je bilo kmalu konec in odšli smo v knjižnico. Odmaknili smo mize in stole in se posedli na tla. Na vrsto je prišel kviz za vse pete razrede. Na kvizu so nastopili Blaž, Urška Z. in Tina. Na koncu smo bili drugi. Po malici smo šli v razred delat plakate, in ker smo jih že naredili, zdaj pišemo to.

Nejc Ljubič, 5.a

Danes nas je obiskal prav poseben gost. To je bil Primož Suhodolčan. Predstavljala sem si ga čisto drugače, ko pa sem ga zagledala, nisem mogla verjeti, da je to on. Bil je zelo zelo zabaven in vsi smo se smejali njegovim zgodbicam.

Mislila sem, da bo govoril kaj o svojih knjigah, on pa je rekel, da danes ne bo govoril o knjigah. Nekaj časa nas je zabaval, potem pa je povabil k sebi tri fante. To so bili Nejc Ljubič, Matevž Erjavac in Blaž Mulh. Fante je spraševal, kaj bi naredili, da bi osvojili punco. Ker niso vedeli, jim je pomagal in jim rekel, da bi jo osvojili s podoknico.

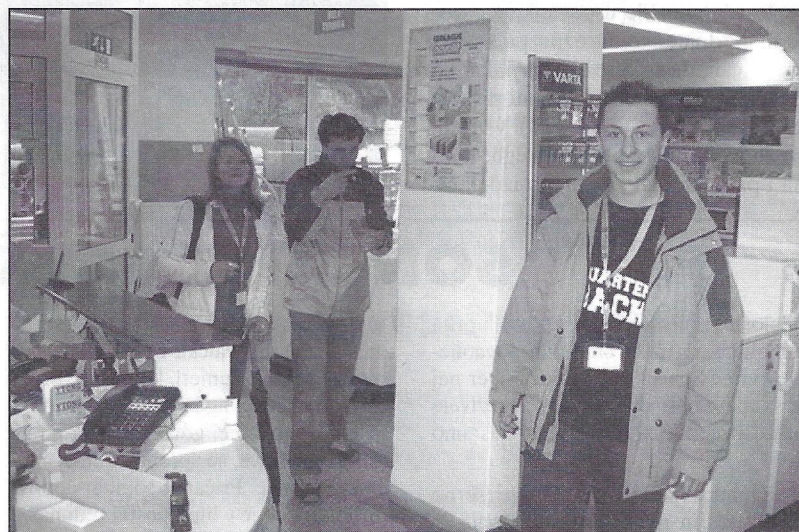
Nato je moral vsak izmed njih zapeti podoknico. Fante je bilo na začetku malo sram, potem pa so se le opogumili. Nagrada pa je bila taka, da smo se morale zaljubiti vse punce v njih. Seveda se nismo vse. Fantje so se lahko posedli nazaj.

Potem je malo govoril še o svojih dogodivščinah. Ura je minila in bilo mi je zelo žal, saj je bilo zelo zabavno. Potem smo delali plakate, zdaj pa pišemo ta kratek spis.

Hana Požek, 5.a

NE TISTIM, KI IMAJO, TISTIM, KI ZNAJO, JE NAMENJENA PRIHODNOST

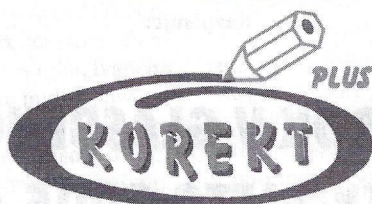
Srednja šola Zagorje ob Savi je 12. aprila 2005 organizirala 29. državno tekmovanje v tehniki prodaje. Tudi letos je našo šolo zastopalo nekaj dijakov in dijakinj iz programa trgovec. Ne tekmovanje smo se nekaj časa pripravljali, udeležili pa smo se ga le najboljši. Za vse, kar je bilo treba vedeti in narediti, je poskrbela naša mentorica praktičnega usposabljanja Marija Mencin. Na tekmovanju sta nas spodbujali tako Mencinova kot tudi naša razredničarka Vida Hočevnar.

Tekmovanje je potekalo na različnih mestih. Naš dijak Božo Rajšek je "prodajal" velike gospodinjske aparate in dosegel 2. mesto. V tehniki prodaje malih gospodinjskih aparatov je tekmovala Nevenka Novak, pri obutvi je sodelovala Špela Ovnik, iz živil je tekmovala Saša Topalovič in pri prodaji železnine – orodja Gašper Primc. Za razvrstitev in ocenjevanje je na vsakem področju poskrbela 3-članska komisija. Sodelovalo je kar 17 srednjih šol iz različnih krajev po Sloveniji. Ker je bilo veliko tekmovalcev, je bilo tekmovanje zelo naporno, a vendarle je bilo lepo, saj smo spoznali veliko novih prijateljev in skupaj preživeli lep in uspešen dan. Tekmovanje je bilo zelo lepo pripravljeno in prostori lepo urejeni. Srednja šola Zagorje je predstavila bogat kulturni program, ob katerem smo se res do solz nasmejali. Dijaki so pripravili zanimivo predstavo, kako v nekaterih razredih poteka pouk. Prislunili smo lahko tudi orkestru ter se pozabavali ob petju dijaškega pevskega zbora.

Spomin na tekmovanje mi bo za vedno ostal v srcu; če bom imela še kdaj možnost tekmovali, se povabilu nikakor ne bom izognila.

Nevenka Novak, 3.e
ŠŠ Josipa Jurčiča

Jezikovna šola in storitve, d.o.o.
Zgornja Draga 4a, 1294 Višnja Gora

Težave v šoli pri angleškem ali nemškem jeziku?

Nudimo učinkovito individualno ali skupinsko pomoč srednješolcem pri popravljanju negativnih ocen.

Informacije na tel. št. 787 72 44 ali
GSM 041 623 634 – Lilijana Štepic, prof.

FESTIVAL SLOFOLK NAVDUŠIL

URADNI SPREJEM GOSTOJUČIH SKUPIN

Letos je potekal prvi mednarodni folklorni festival – Slofolk. Kot je povedal Franjo Čuček iz Kulturnega društva Vidovo, so se za zahtevno organizacijo odločili zato, ker na Dolenjskem ni nekega odmevnega folklornega dogodka, želijo pa si, da bi Slofolk postal tradicionalni festival.

Na letošnjem festivalu, ki je poleg v Šentvidu potekal tudi v Račni, Novem mestu in Artičah, so se predstavile skupine iz Albanije, Italije, Makedonije ter Srbije in Črne gore.

V narodne noše oblečene skupine so se v soboto, 30. aprila, predstavile v centru Merkator v Ivančni Gorici, kjer sta zaplesali makedonska in italijanska skupina. V Žužemberku pa sta se v narodnih ritmih predstavili skupini iz Srbije in Črne gore ter Albanije. Po predstavitvi so se skupine zbrale v domu kulture v Šentvidu pri Stični, kjer so organizatorji pripravili tople sprejem in pogostitev, ki jo je pripravil aktiv kmečkih žena. Vzdušje je bilo sproščeno in izredno pisano, saj so bili plesalci, kot že omenjeno, v svojih narodnih nošah in so bili prava paša za oči. Po dobri uri petja in plesa so se gostje preoblekli in se odpravili na pot proti Muljavi in Krki, kjer so si ogledali Jurčičevo domačijo in Krško jamo. Sledilo je kosilo, nato pa generalka pred večerno prireditvijo.

SS

Sprejem v kulturnem domu Šentvid pri Stični.

VEČERNI NASTOP V ŠPORTNI DVORANI OŠ ŠENTVID

Najprej se je predstavila folklorna skupina iz Makedonije.

Slovenija je od 30. aprila bogatejša za še en festival – SLOFOLK. Mednarodni folklorni festival se je tokrat odvijal prvič, in kot vse kaže, ne tudi zadnjič, ker ima kaj ponuditi. Dejstvo je, da zanimanje za narodne plesne in odkrivanje narodov neusahljive kulture nikdar ne umre. Je kot neizčrpen vrelc, iz katerega lahko pijejo vse zdajšnje generacije, vse tiste, ki so že bile, in tiste, ki še prihajajo.

Letošnji SLOFOLK je plod organizacije štirih slovenskih folklornih skupin: iz Novega mesta, Artiča, Račne in naše domače folklorne skupine Vidovo. Vsaka izmed teh je k sodelovanju povabila po eno folklorno skupino iz tujine. Tako smo to leto imeli priložnost gostiti skupine iz Albanije, Italije, Makedonije ter Srbije in Črne gore. Jug Evrope torej. Že samo ta podatek je dovolj, da se je v telovadnici Osnovne šole Šentvid pri Stični obetal večer, nasičen z ognjevitim temperamentom.

Velik oder, ki je čakal poskočnih nog plesalcev, je na eni strani obdajal mini-urni gozdiček sveže pomladno ozele-

nelih dreves. Prva skupina, ki je med tem zelenjem zaplesala, je bila makedonska folklorna skupin Krivograstani. Obstaja že od leta 1979, sestavlja jo 70 članov in s svojim delovanjem ohranja in predstavlja makedonske narodne plesne. V živi kombinaciji belo-rdeče narodne noše in v značilnih rjavih sandalih, je njihovo kolo ob glasbeni spremljavi dobrega ogrelo občinstvo. Predstavili so mnogo različnih koreografij: plesne in pesmi iz Egejske Makedonije, vzhodne Makedonije; plesne neveste, Staro Tikvesko, Vodarki, Klajgisko in Komitsko oro.

Za njimi je nastopilo folklorno društvo Miniturno z obale Tirskega morja. Njihov razpoznavni znak je noša, imenovana La Pacchiana, ki je bila leta 1934 izbrana za najlepšo narodno nošo v Italiji, leta 1981 pa je zmagala na svetovnem festivalu v Bogoti v Kolumbiji. Njihov orkester nam je zapel tudi zimzeleno I'ts now or never – seveda v italijanščini.

Albansko folklorno skupino Tirana sestavljajo plesalci, pevci in godci. Nji-

hovo delo obsega orkestralno glasbo z značilnimi inštrumenti, večglasne ljudske pesmi in folklorne plesne iz vseh regij Albanije. Njihova noša – značilno oblikovane bele kape moških, z zlatimi medaljoni ovešena dekleta ter čevlji s pridvignjenimi konicami – je imela na trenutke priokus skrivnostnega Bližnjega vzhoda in je bila prava paša za oči. Da o značilnem melosu, ki je občinstvo posrkal vase, sploh ne govorimo.

Zdi se, da je največji aplavz požela folklorna skupina Djido iz Bogatičev v centralnem delu Srbije. Sestavlja jo več kot 300 članov, šolanih glasbenikov in odličnih plesalcev, ki ohranjajo pesmi, plesne in kostume, ki so že šli v pozabo. Moški s šilastimi črnimi klobuki, ženske s belimi rutami, ovitimi okrog glave, z vriskanjem in glasnimi vzkliki niso varčevali. Ko je gruča plesalcev začela še z nogami z vso močjo butati ob tla odra, se je ta nevarno zatresel. Tako so s svojo ognjevito koreografijo poželi buren aplavz in navdušene vzklike občinstva.

Tudi naša domača folklorna skupina Vidovo je gledalce spravila v smeh z večjezično različico Prešernove Lepe Vide, manjkalo pa ni tudi naš znani ples na izštevanje z metlo.

Pester program je vodila Janja Božič, z govorom nas je počastil tudi Jernej Lampret, s pomenljivimi besedami je srečno pot festivalu zaželel Bruno Ravnikar, raziskovalec slovenskih ljudskih plesov, spominske plakete pa je gostujočim folklornim skupinam podelil Franjo Čuček, predsednik Kulturnega društva Vidovo Šentvid.

Kako se je končalo? Predstavljajte si pet različnih skupin, pet različnih kultur, ki ji družijo ljubezen do svojega ljudskega izročila, ki razgretih in nasmejenih obrazov, držeč se za ramena, rajajo po velikem prizorišču. No, tako se je festival končal.

Helena Adamič

VIRIDA VISCONTI IN NJEN ČAS

Z. DEL

ZAPUŠČENA VDOVA

Virida in Leopold sta imela sedem otrok: štiri sinove in tri hčere, od katerih sta dve hčerki umrli še v otroški dobi. Ob očetovi smrti so bili otroci še mladoletni, zato je zanje poskrbel stric Albrecht, očetov brat, ki je ponovno zavladal v vseh habsburških deželah. Najstarejši od sinov, Viljem, je imel ob očetovi smrti 16 let, njegov brat Leopold pa leto manj. Ostala dva brata in sestra so bili še otroci, najmlajši Friderik je imel šele tri leta. Da bi lahko razumeli ravnanje moževih sorodnikov, si moramo približe ogledati navade in pravne norme tistega časa.

Otroke so poročali po njihovi doseženi polnoletnosti. Cerkveno pravo, ki se je opiralo na rimsko, je priznavalo zrelost za sklenitev veljavnega zakona moškemu z dopolnjenim 14. letom, ženski pa z dopolnjenim 12. letom. Opravilna oziroma poslovna sposobnost pa je bila precej višja – najmanj 18 let, zato so otroci, čeprav že poročeni, imeli varuhe iz najbližjega sorodstva, ki so stvari upravljali namesto njih. Kasneje se je ta meja še dvigovala in dosegla v 17. stoletju 22 let za moške in 20 let za ženske. Zato je razumljivo, da so se plemiški oziroma knežji otroci lahko poročali za naše pojme zelo mladi, niso pa mogli samostojno upravljati s premoženjem oz. vladati, če niso dopolnili vsaj 18 let. Navadno so skrb zanje prevzeli najbližji moški sorodniki; matere so za vzgojo otrok skrbale le v otroških letih, kasneje pa so se, če so bile vdove, morale

umakniti in prepustiti vzgojo otrok sorodnikom svojega moža.

DVOR V GRADCU

Virida in Leopold sta imela svoj dvor v Gradcu. Mnogi kranjski in štajerski plemiči so bili v službi na dvoru. Srečali smo že stiškega opata Petra, ki je bil na Dunaju vzgojitelj poznejšega nadvojvode Leopolda, vemo, da so bile funkcije komornika (sedaj bi mu rekli gospodarsko-financijski minister), stolnika, točaja (dandanašnji šef protokola in strežbe), maršala (vodja dvornega urada oz. današnji notranji in obrambni minister) dedne službe, ki so bile v času Rudolfa Ustanovnika pridržane predvsem koroškemu plemstvu, kasneje pa tudi Štajercem in Kranjcem. Vsak dvor je imel tudi upravitelja oz. upraviteljico, nekakšnega dvornega ekonoma. V tej službi je gotovo zanimiva Elizabeta Čreteška (njihov matični grad stoji danes v razvalinah v dolini Laknice, med Mokronogom in Šmarjeti), ki je bila dvorna upraviteljica na Viridinem dvoru v Gradcu. Tam so odraščali skupaj z vojvodovimi tudi njeni lastni otroci. Njena hči Elizabeta, ki se je poročila z Viljemom Turjaškim, je tudi postala dvorna upraviteljica, sprva pri Viridi (po vsej verjetnosti ji je sledila v Ljubljano in na Pristavo), kasneje pa pri Cimburgi, soprogi Viridinega sina Ernesta Železnega. Bila je izrazito poslovno nadarjena ženska, saj je uspešno kupovala

in prodajala posesti, najmlajša Viridina sinova, Leopold in Ernest pa sta jo za zvesto službo bogato denarno nagrajevala. Preko nje so od Čreteških na sina Herberta Turjaškega prišli tudi dedna čast in dohodki dednega komornika Koroške, Kranjske in Slovenske marke. Kot pravi eden od kronistov, je bila Elizabeta »soustvarjalica turjaškega blagostanja« in zgodovinarji so si edini, da so Turjačani iz šumberške linije (grad v Selah pri Šumberku v naši neposredni bližini je bil njihov matični grad) ravno v drugi polovici 14. stoletja, v službi Habsburžanov iz leopardinske veje, utemeljili svoj kasnejši politični vpliv in slavo. Eden znamenitih članov šumberške linije je bil Andrej Turjaški, ki je popeljal Kranjce 1593 v bitki pri Sisku do zmage nad Turki.

POLOŽAJ ŽENE, KOT SE NAM KAŽE V DOKUMENTIH IN PRAVNIH NORMAH TISTEGA ČASA

Gotovo si povprečni bralec, ki je hodil v ideološko obremenjene šole polpreteklega obdobja, bistveno drugače predstavlja vlogo srednjeveške ženske. Prikazana nam je bila kot zaostala, zatirano bitje, namenjeno le rojevanju otrok. To pa nikakor ne drži. Žena je bila po takrat veljavnih pravnih normah zaščiten do te mere, da je ob sklenitvi zakonske zveze poleg dote, ki jo je prinesla s seboj, bodisi v denarju ali posesti, dobila od svojega moža že pred poroko »zaženilo« (posest ali denar ali oboje), s katerim je do svoje smrti prosto razpolagala, po njeni smrti pa je posest spet pripadla moževemu sorodstvu. Po

poroki pa je od moža dobila še »jutno«, ki je postala njena osebna last in je z njo prosto razpolagala, jo prodajala, zastavljala, zamenjevala in tudi testamentarno zapuščala, komur je pač hotela. Materialna neodvisnost je srednjeveški ženski omogočala, da je ohranjala osebno svobodo. Institut dote je obstajal v vseh stanovih, najdlje se je ohranil pri nas na podeželju (do obdobja nacionalizacije in kolektivizacije), ko je mlada žena od doma prinesla doto v posesti ali denarju, neporočene hčere pa so dobile od staršev doto ali delež, ki jim je omogočal preživetje. Seveda so bile možne zlorabe, kot je to možno tudi danes. In če sta bila revna tako nevesta kot ženin in njuno sorodstvo, gotovo nista živela v blagostanju. Tudi danes je tako.

Za Virido Visconti vemo, da je od svoje družine poleg bale (osebno in posteljno perilo, poročna

obleka, več drugih oblek, namizno posodje iz srebra oz. zlata, poslikana keramika in zelo dragoceno steklo itd.) dobila še 100.000 dukatov dote. Enako vsoto je kot poročno darilo prejel Leopold od svojega brata Rudolfa Ustanovnika. Seveda je taka dota izjemna, saj je šlo za vladarsko družino. Dukati (zlatniki) so bili beneška valuta in so imeli na bančnem trgu izjemno vrednost. Jurij Turjaški, ki je bil v viteškem spremstvu Viridinega sina vojvode Viljema, je dobival letno od svojega gospoda 200 goldinarjev (zlatnikov, ki pa so gotovo imeli manjšo vrednost kot beneški dukati) odškodnine – plače. Vsakdo lahko izračuna, da je bila Viridina dota izjemno visoka in ji je omogočala njenemu stanu primerno življenje tudi po smrti moža in po umiku iz javnega življenja.

M.A. Ficko

Če si hotel slediti najnovejšim modnim smernicam, si moral za dragocena oblačila porabiti pravo premoženje.

festival Krka 2005

SE ZAČENJA S KRESLINOM

Različna društva na Krki so se letos prvič odločila organizirati Festival Krka 2005, ki se bo odvijal celo poletje in na katerem bo veliko glasbe za vse okuse. Nastopili bodo Vlado Kreslin, Patetico, krška cerkev se bo napolnila s srednjeveško glasbo skupine Antorino, po Krki pa bodo odzvanjali tudi toni irske glasbe v izvedbi skupine Trebog in drugih izvajalcev. Poleg koncertov bodo na ogled različne gledališke predstave in glasbena ter lutkovna delavnica. Za festival so se odločili, kot je povedal njegov programski direktor Matjaž Javnik, predvsem zato, da bi popestrili dogajanje na Krki in v bližnji okolici. Večina koncertov in predstav bo na različnih kmetijah, kjer se z naravno kuliso in domačnostjo še izboljša že tako dobro počutje. Začelo se bo 22. maja, ko bo v Krški jami nastopil Vlado Kreslin. Cena vstopnice je, po zagotovilih organizatorjev, le simboličnih 500 tolarjev. Za obisk večine prireditev pa ne boste odšteli več kot 200 tolarjev.

PROGRAM FESTIVALA KRKA 2005

MAJ:

NEDELJA, 22. 5., OB 17. URI – KRŠKA JAMA
KONCERT VLADA KRESLINA

JUNIJ:

NEDELJA, 5. 6., OB 17. URI – KMEČKI TURIZEM STANE PO-DRŽAJ
CIRKUS BAMBINUS, ULIČNA PREDSTAVA ZA OTROKE

NEDELJA, 5. 6., OB 18. URI – KMEČKI TURIZEM STANE PO-DRŽAJ
FRICK BROTHERS, KONCERT

PETEK, 17. 6., OB 20. URI – CERKEV SV. KOZME IN DAMIJANA
ANTORINO, KONCERT SREDNJEVEŠKE GLASBE

JULIJ:

PETEK, 8. 7., OB 19. URI – SKEDENI ŽGAJNAR
OBUTI MAČEK, GLEDALIŠKA PREDSTAVA

PETEK, 22. 7., OB 20. URI – KMETIJA MAGOVAC
SEX, DRUGS&ROCK'N'ROLL, GLEDALIŠKA PREDSTAVA

AVGUST:

PETEK, 5. 8., OB 20. URI – KMETIJA MAGOVAC
PETER ANDREJ&LIBERO BAND, KONCERT

PETEK, 12. 8., OB 20. URI – KMETIJA JAVORNIK
MAR DJANGO, KONCERT

SOBOTA, 20. 8., OB 20. URI – KMETIJA MAGOVAC
PATETICO, KONCERT

PETEK, 26. 8., OB 20. URI – KMETIJA JAVORNIK
BOSA DE NOVA, KONCERT

22. 8.-27. 8. – GLASBENA IN LUTKOVA DELAVNICA
TOMAŽ RAUH&SILVAN OMERZU

SEPTEMBER:

SOBOTA, 3. 9., OB 20. URI – KMETIJA JAVORNIK
FAKE ORCHESTRA, KONCERT

PETEK, 16. 9., OB 20. URI – POLTARCA
TREBOG, KONCERT IRSKE GLASBE

SOBOTA, 24. 9., OB 20. URI – DRUŽBENI DOM
ORLEK, KONCERT

SS

SLEDI IRME JANČAR

Nedolgo tega je Irma Jančar predstavila svojo prvo knjigo. Zdaj pa je tu že druga z naslovom Sledi in s podnaslovom Po lovskih poteh. Kot pove naslov, so v njeni novi knjigi zbrane lovske zgodbe njenega pokojnega moža Jožeta, ki je bil navdušen lovec.

Prav tako kot prvo knjigo Tonka z Gore je Irma Jančar svoje Sledi predstavila v knjižnici v Ivančni Gorici, kamor so jo pri-

šli pozdravit njeni bivši učenci, učitelji in prijatelji. Urednica knjige Nadja Puppis je povedala, da je knjiga prav tako avtobiografska, a za razliko od knjige Tonka z Gore je v Sledih več humorja in opisuje bolj veselo stran življenja. Spremno besedo knjigi na pot je napisal dr. Aleksander Guzelj, prav tako lovec, ki je zapisal: »Ob prebiranju zgodb v knjižici Sledi sem se lahko ponovno sprehodil med trsi modre frankinje in žametne črnine, po od sonca ožarjenih dolenjskih gričih in v zidanicah ter hramih, v mislih nazdravil s mnogimi, ki jih že davno ni. Divjad pušča v snegu za seboj sledi. Življenje pa jih zapuša v naši zavesti in srcih. Te sledi so trajnejše, ne zamete jih nov sneg in ne skopne z odjugo.« Igralca Iztok Alidič in Anica Horvat sta na predstavitvi zaigrala nekaj humornih prizorov iz lovskega življenja, ki jih opisuje Jančarjeva; »simpatično nagajive« ilustracije h knjigi pa je prispevala Jožica Rade.

SS

KNJIŽNICA V IVANČNI GORICI

Cesta II. grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
tel. št.: 787 81 21
sikivancna@gro.sik.si

SLOVENSKI DNEVI KNJIG

April so zaznamovali knjižni prazniki. Najprej smo praznovali mednarodni dan knjig za otroke, kasneje pa, od 18. do 23. aprila, slovenske dneve knjig.

PREDSTAVITEV KNJIGE SLEDI: PO LOVSKIH POTEH

Praznik smo obeležili s predstavitvijo prave izvirne slovenske knjige, ki jo je napisala domačinka Irma Jančar. Gre za knjigo Sledi: Po lovskih poteh.

IZMENJAVA MED KNJIŽNICAMI:

V dneh praznovanja slovenskih dnevor knjig smo med knjižnicami izvedli izmenjavo kadrov. Naši knjižničarji so obiskali in poizkusili izposojiti v velenjskih knjižnicah, velenjski pa so prišli k nam. Take izmenjave so zelo dobrodošle zaradi preizkušanja dobre prakse, vedno pa so zaznamovane še z malce grenkim priokusom, ker se v prostorskih zmogljivostih nikakor ne moremo in ne moremo primerjati s katerokoli knjižnico.

SEJEM V BOLOGNI

Naša delavka je obiskala sejem v Bologni. Ta svetovno znani sejem mladinske literature je spet prinesel svež občutek o produkciji tudi v naš prostor. Naše stojnice so bile zaznamovane predvsem s produkcijo pisateljice Lile Prap, ki je prevedena v veliko tujih jezikov, in knjigo Ivanček Bedaček, ki jo je ilustriral Zvonko Čoh ob 200-letnici Andersenovega rojstva.

KNJIŽNI KVIZ

Reševalne pole dobite v vseh knjižnicah. Letošnji kviz poteka na temo Ivan Cankar in Ljubljana z okolico ter Notranjska.

JSKD
OI
Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti
Območna izpostava Ivančna Gorica
Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, Slovenija
T.: +386 1 78 69 070, F.: +386 1 78 69 075
e-posta: oi.ivancna.gorica@jskd.si

MAJ 2005

Ljubiteljske kulturne skupine se bodo udeleževale območnih in medobmočnih srečanj v organizaciji Javnega sklada za kulturne dejavnosti:

• **torek, 10. maj 2005, ob 17.00**, v Prosvetnem domu v Horjulu:

Plesno potovanje 2005, 5. medobmočno srečanje plesnih skupin osrednje slovenske regije. Našo občino bo s plesom Grease Lightning uspešno zastopala otroška plesna skupina z osnovne šole Muljava v koreografiji mentorice Maje Pirc. Čestitamo mladim plesalcem in mentorici!

• **petek, 13. maj 2005, ob 19.30**, avla OŠ Ferda Vesela, Šentvid pri Stični: Prvi del Območne revije malih vokalnih skupin in odraslih pevskih zborov občine Ivančna Gorica. Selektor: Mitja Gobec. Drugi del bo za grosupeljske in dobrepolske zборе potekal dan kasneje v Jakličevem domu v Dobropolju.

• **petek, 13. maj 2005**, Trebnje:

Medobmočno srečanje otroških folklornih skupin osrednje Slovenije in Dolenjske.

• **petek, 13. maj 2005, ob 11.00**, Narodni dom v Logatcu:

1. regijsko tekmovanje otroških in mladinskih pevskih zborov osrednje Slovenije. Na tekmovanje sta se uvrstila tudi dva zbora iz naše občine, in sicer otroški pevski zbor OŠ Stična z zborovodkinjo Bojano Kek Mulh in otroški pevski zbor OŠ Ferda Vesela z zborovodkinjo Marto Steklasa. Pevcem in zborovodkinjama čestitamo ter jim želimo odlični nastop na reviji!

• **četrtek, 19. maj 2005, od 8.30 do 13.00**, na Jurčičevi domačiji na Muljavi:

Območno srečanje mladih likovnih ustvarjalcev – otroški ex tempore 2005. Ustvarjali bodo poslikave panjskih končnic in ilustracije junakov iz mitov, legend in pripovedi.

• **petek, 20. maj 2005, ob 20.00**, Kulturni dom Dobrova:

Medobmočno srečanje odraslih folklornih skupin osrednje Slovenije.

• **27. in 29. maj 2005**, Novo mesto

Vaja dela mojstra, literarna kolonija 2005 pod vodstvom pesnika Zorana Pevca in pisatelja Damijana Šinigoja. Mladi literati lahko podrobnosti o prijavi in dodatne informacije dobite do 19. maja na izpostavi JSKD OI Ivančna Gorica (telefon: 01/7869-070).

JUNIJ 2005

V juniju napovedujemo naslednje kulturne prireditve:

• **sobota, 18. junij 2005, ob 20.00**, avla OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični: koncert zamejskih pevskih zborov

• **nedelja, 19. junija 2005**, Šentvid pri Stični

36. tabor slovenskih pevskih zborov Šentvid pri Stični

• **petek, 24. junij 2005, ob 21.00**, Letno gledališče, Jurčičeva domačija, Muljava

Premiera dela J. Jurčiča DOMEN, gledališke predstave na prostem Ponovitve: 25. junij, 1., 2., 8. in 9. julij 2005, vsakič ob 21. uri

Prijazno vabljeni na živahno kulturno dogajanje!

Pripravili: Tatjana Lampret in Barbara Rigler

Vodja JSKD OI Ivančna Gorica
Tatjana Lampret

POIMENOVANJE BIVALNIH PROSTOROV V STARIH KMEČKIH HIŠAH NA DOLENJSKEM – PRVI DEL

Pri opisovanju mlinov v višnjegorski fari (2, 3) sem se dotaknil tudi poimenovanja posameznih prostorov v starih kmečkih hišah na Dolenjskem. Ko sem v najnovejšem času prelistaval in prebiral Slovenski etnološki leksikon (1), ki je leta 2004 izšel pri Založbi Mladinska knjiga v Ljubljani, sem naletel na nekatere netočnosti (pod geslom štibelec, strani 615–616), vsaj kar zadeva poimenovanje prostorov v nekdanjih kmečkih hišah na Dolenjskem. Morda bi bilo koristno to dragoceno zbirko slovenske etnologije kdaj v prihodnosti ustrezno korigirati oziroma dopolniti.

Glavni bivalni prostor v kmečkih hišah se je imenoval "hiša". Tu je bila obvezno krušna peč z zapečki, v kotu nasproti nje pa velika javorjeva miza in nad njo "Bohkov kot", kjer je viselo razpelo ali je bila kaka bolj izrazita Kristusova slika ali sli-

ka Matere božje. V tem prostoru je bilo tudi stensko ogledalo in zakonski postelji staršev. Ob postelji je bila nepogrešljivo tudi stenska ura na uteži. Včasih je bila v hiši nameščena še kaka omara, odvisno od velikosti tega prostora, ali predalnik, ki je bil običajno širši od omare, visok pa samo za polovico le-te.

Iz hiše se je prišlo v manjši stranski prostor, ki se je na Dolenjskem vselej imenoval kamra, nikoli štibelec, kot je navedeno v leksikonu (1). Štibelec je bil stranski večji ali manjši prostor, v katerega se je prišlo neposredno iz veže, kajti ti stranski prostori so imeli čisto določene družinske funkcije. V kamrah (kar je pomenilo izbo, urejen manjši prostor) so vedno spala odrasčajoča dekleta, ki so morala biti ponoči pod neposrednim nadzorom staršev, v štibelcu pa so prebivali sinovi,

ki so lahko, ko so bili dovolj stari, smuknili v noč in šli klicat dekleta, čemur se je na Dolenjskem reklo "plavšat" ali "slepariti". Ime štibelec najverjetneje prihaja od besede štibl, kar je v judovskem narečju pomenilo manjše svetišče za moške pomenke in razvedrilo (4). Glede kamre pa boste v številnih ljudskih pripovedih in pesmih še danes našli hudomušne zgodbe o tem, kako so se namesto dekleta iz kamre včasih oglasili mati ali celo oče, kar pomeni, da so zelo skrbno pazili na hčere. Štibelec je pozneje, ko je nastala mlada družina in so se starši umaknili oziroma si izgovorili takoimenovani "kot", služil tudi za prebivanje ostarelih staršev. Sinovi so se poženili ali pa odšli v različne vojske, od koder se na žalost mnogi nikoli več niso vrnili.

Dekleta so včasih prebivala tudi v podstrešnih sobah, ki se jim je na Dolenjskem običajno reklo "cimer" ali včasih "podstrešna kamra" in tudi tu so bila dekleta pod hudo kontrolo staršev, deloma pa so bila zaščitena tudi s samo višino oken,

zato so "sleparji" pogosto morali prenašati tudi "lojtre", če so hoteli priti do okna izvoljenke. Fantje so si med seboj v konkurenci za najlepša dekleta v vasi dostikrat našagali lestev, da je kdo tudi zaradi tega padel z dekletovega okna. Te podstrešne kamre so bile največkrat neposredno nad spalnico staršev in tudi tu se je večkrat zgodilo, da so se namesto dekleta pri zgorjem oknu oglasili mati pri spodnjem. Nerodno vsekakor, še posebej, če so imeli še kakega psa pri hiši. V zvezi s podstrešnimi kamrami bi omenil še manjši prostor na podstrešju neposredno ob dimniku, ki se mu je tudi reklo kamra, in sicer "raufkamra", in je služil za prekaševanje mesa in mesnih izdelkov. V središču raufkamre ali pa na steni črne kuhinje je bila obešena "ščeperka", dober meter visoko leseno obešalo, na katerega so se obesili kosi mesa, klobase in v poznejšem času tudi salame. Poimenovanje prihaja od glagola ščepeti, kar v slovenščini pomeni skeleti, peči – ščepeč dim naprimer (5).

Valentin Skubic

Uporabljeni viri:

1) XX:
Slovenski etnološki leksikon
Uredil: Angelos Baš s sodelovanjem uredniških odborov
Mladinska knjiga, Slovenija, 2004

2) Skubic, V:
Mlini v višnjegorski fari (1)
Glasilo Višnjani, šte. 3, 2004

3) Skubic, V:
Mlini v višnjegorski fari (2)
Glasilo Višnjani, šte. 4, 2004

4) XX:
Veliki slovar tujk
Cankarjeva založba, Ljubljana, 2002, str. 1127

5) XX:
Slovar slovenskega knjižnega jezika
Državna založba Slovenije, Ljubljana, 1985

Ivančna Gorica, april 2005

NASVIDENJE IN NE ADIJO, PRVA LIGA

Rokometaši SVIŠ-a so končali zgodovinsko sezono v prvi slovenski rokometni ligi na enajstem mestu s petimi točkami. Takšen rezultat Ivančane seveda vodi razred nižje, vendar zaradi tega v klubu ne bodo delali revolucije. Trener Gorazd Potočnik in njegov pomočnik Miloš Aksentijević namreč ostajata na svojih delovnih mestih tudi v prihodnji sezoni, v klubu pa vijolični želijo zadržati tudi jedro letošnje ekipe, z namenom, da bi se čim hitreje vrnili med najboljše. Zvestobo ivanškemu klubu tudi v prihodnje so že obljubili nekateri ključni igralci: Marko Kogelnik, Franci Zidar, Boštjan Grm, Boštjan Burdian, ki ima sicer možnost odhoda v tujino, in praktično vsi domači igralci. Od vijolične majice se bosta poslovila Podbregar in Hojč. Prvi se bolje kot na zunanjem položaju znajde na krilu, kjer ima SVIŠ mesta dobro zapolnjena z domačimi igralci, drugi pa je bil praktično celo sezono poškodovan. Po štirih sezonah v Ivančni Gorici je kariero sklenil vratar Grega Erceg, na operaciji pa odhaja Miha Šiftar. Zaenkrat ostaja nejasen status Dejana Leskovška, Marka Novaka in Matjaža Kržeta. V klubu iščejo okrepitve na položajih levega zunanje igralca in krožnega napadalca, ki naj bi ob nadarjenih mladih igralcih popolnila ekipo v boju za vrh lestvice 1. B DRL.

Po glavnih informacijah o prihodnosti SVIŠ-eve ekipe pa pogledajmo, kako

so se vijolični odrezali v zadnjih petih kolic Lige Telekom. 18. kolo jim je prineslo dvoboj s Termom. Prvi polčas so Ivančani izgubili za dva gola, v drugem pa so naredili serijo napak, ki so jih Gorenjci znali spretno kaznovati preko hitrih protinapadov in SVIŠ je na koncu uspel le omiliti poraz na osem golov. Za slabo predstavo so se svojim navijačem, natančneje trem navijačicam, ki so potovale z njimi, rokometaši SVIŠ-a oddolžili v Ormožu, kjer so domačim odščipnili točko. SVIŠ je tekmo začel zelo poletno, saj je v 11. minuti Krže popeljal ekipo v vodstvo s tremi goli, ob polčasu pa je bilo 15 : 15. V drugem delu so si prednost najprej priigrali domači, a SVIŠ ni popustil in je v 52. minuti izenačil. Končnico tekme pa so vijolični odigrali brez levorokega igralca, saj je ob poškodovanem kapetanu Šparlu moral iz enakega razloga iz igre tudi Burdian, Krže pa je moral na tribuno zaradi tretje izključitve. Tako je priložnost na desnem krilu dobil mladi Stopar in v ključnih trenutkih odigral kot izkušen prvoligaški igralec. Za njim niso zaohtajali niti Zidar, Hočevar, Podbregar in Kogelnik, ki so zadevali, ko je bilo to najbolj potrebno. Slednji je postavil tudi piko na i z izenačujočim golom 8 sekund pred koncem tekme, ki je SVIŠ-u prinesel veliko točko.

Naslednja naloga naših rokometašev je bila domača tekma s Koprom, na kateri so vijolični nastopili brez Šparla, Ostanka in Burdiana, zato je svojo

priložnost spet dočkal Stopar, ki se mu je pridružil tudi Polak. Ob visokem vodstvu Koprčanov sta mladince dobila precejšnjo minutažo in jo tudi dobro izkoristila. Zmago pa so si Primorci priborili predvsem po zaslugi sijajnih protinapadov. Končni rezultat je bil 33 : 43. Predzadnjo tekmo v ligi so igralci SVIŠ-a odigrali v Ljubljani, kjer so z rezultatom 19 : 25 brez posebnih težav zabeležili svojo drugo zmago proti obubožanim Prulčanom. Tokrat je med člani dobil priložnost kapetan mladinske ekipe Tomaž Todorovski, strelsko pa se je pri SVIŠ-u najbolj izkazal Podbregar. Od domačih gledalcev so se vijolični poslovili na tekmi z Gorenjem, ki so jo domači kljub odsotnosti štirih pomembnih članov ekipe dobro začeli, saj so Velenjčani, pri katerih žal nista zaigrala Kavtičnik in Luka Dobelšek, prvič povedli šele v 18. minuti. Nato je njihova prednost rasla predvsem zahvaljujoč neustavljivi Juretu Dobelšku, ki je dosegel deset zadetkov, pri SVIŠ-u pa je bil najbolj učinkovit Leskovšek, ki je zadel šestkrat. Kot zadnji izmed mladih je na tej tekmi dobil priložnost Luka Strnad, ki je dosegel tudi svoj prvi gol med elito. Končni rezultat tekme je bil 30 : 39. Kljub petim točkam in izpadu vijolični niso razočarali in se bodo, kot smo že omenili, preko 1. B lige skušali spet čim hitreje vrniti med najboljše.

Za razliko od članov sezone še niso zaključili mladinci, ki se borijo za napredovanje v prvo mladinsko ligo.

Konec prvoligaške sezone.

Lojze Grčman

Rezultati:

SVIŠ : Šmartno 35 : 25
Ormož : SVIŠ 32 : 35
Sevnica : SVIŠ 43 : 39.

Rezultati starejših dečkov:

Drava Ptuj : SVIŠ 33 : 25
SVIŠ : Radovljica 33 : 20
Sežana : SVIŠ 35 : 24
SVIŠ : Chio 25 : 25
Gold Club : SVIŠ 25 : 15.

Rezultati mlajši dečkov A:

SVIŠ : Ribnica 25 : 17
Koper : SVIŠ 30 : 20
Sežana : SVIŠ 24 : 23
Ribnica : SVIŠ 10 : 16
SVIŠ : Koper 19 : 29.

Rezultati mlajših dečkov B:

SVIŠ : Col 11 : 10
SVIŠ : Nova Gorica 20 : 9
SVIŠ : Ribnica 18 : 14.

NASVETI IZ JOGE

Kako povečati svojo energijo?

Sodobni čas zahteva od nas večje izzive kot v preteklosti. Konkurenčni boj se povečuje, na delovnem mestu preživimo več časa. Hkrati pa se povečuje število bolezni: rak, bolezni srca in obočil, diabetes, ženske bolezni, bolezni kosti in sklepov, težave s hrbtenico in tudi psihične težave so v porastu.

Ko človek zboli, išče preproste rešitve za kompleksne probleme. Namesto da bi se obrnili vase, iščemo zdravje v zdravilih, novih proizvodih, čudežnih tabletah, poiščemo drage terapije, da bi nam rešili probleme. A kdo ve več o našem telesu, umu in duhu kot mi sami? Če iščemo rešitev na napačnem kraju, dobimo tudi napačen odgovor, in to nas potiska v brezizhodnost. Zavedamo se, da je nekaj narobe, vendar pogosto odklanjamo pozitiven pristop k problemu. Če pritiski presežejo mejo, ki je določena za vsakega izmed nas, se lahko pretvorijo v psihične in telesne bolezni.

Umetnost življenja je popolna prečiščenost, energiziranost in sprostitvev telesa, saj le tako skozi telo teče energija. Kjer je pretok čiste energije v telesu oviran, se lahko vanj naseli bolezen, kjer pa je pretok energije nemoten, je zdravje odlično.

Kje poiskati vitalnost?

Poznavalci joge nam govorijo, da je vsak izmed nas v osnovi energija v morju univerzalne energije. Če smo del univerzalne energije, zakaj smo ves čas utrujeni, imamo slabo prebavo in povečano dovzetnost za infekcije? Pomeni, da smo izgubili povezavo s tem oceanom energije. Zdravniki pravijo, da imamo premalo serotonina. Avtor David Simon pa, da izgubljamost stik s svojo vitalnostjo, z notranjim zakladom energije.

Tukaj smo zato, da se spomnimo, da smo duhovna bitja; da se učimo, služimo in uživamo. Vitalno življenje lahko ustvarimo s pomočjo modrega načina življenja, s pomočjo telesnih, dihalnih in sprostitvenih tehnik in na ta način dosežemo optimalno psiho-fizično stanje.

Ana Godec

ZADOVOLJNI UDELEŽENCI IN PRIREDITELJI

Tanja Oder, Tone Tiselj (Krim Mercator).

V začetku aprila je RK SVIŠ pripravil zaključni turnir ženskega rokometnega pokala, na katerega so se uvrstile ekipe Krima Mercatorja, Olimpije PLK, Loke kave KSI in Mercatorja Tenzorja s Ptuja. Za ivanške ljubitelje rokometnega bili ženski dvoboji gotovo nekaj posebnega, saj jih nimajo priložnosti spremljati vsak konec tedna. Posebna poslastica pa je bil nastop vesoljni Sloveniji in svetu dobro znanih Krimovk. Na posebno ponudbo vstopnic, žrebanje nagrad in srečelov, ki so ga pripravili organizatorji, so se gledalci dobro odzvali in prišli spodbujati dekleta, ki so povečini mlada, kar dokazuje dobro delo v slovenskem ženskem rokometu. Pokalnega naslova so se v sijajnem vzdušju, ki so ga pripravili njihovi navijači, na koncu seveda veselile Krimovke, ki so se nato skupaj z drugimi ekipami in povabljenimi gosti okrepčale na banketu. Turnir je torej v popolnosti uspel, prireditelji pa so ponovno dokazali, da so kos tudi velikim organizacijskim zalogajem. Med drugim se jim je posebej zahvalil tudi Tone Tiselj, RK Olimpija pa je Ivančanom poslal celo pisno pohvalo.

Lojze Grčman

S ŠAHOVSKIH DESK

31. marca je bilo končano tekmovanje v 1. delavski ligi ljubljanske regije, ki je bilo že 58. po vrsti. Kot novinci smo si z osmim mestom že tri kroge pred koncem zagotovili obstanek v družbi najboljših. Slabša je še II. liga, kjer je 10 moštev, in III. liga, v kateri je 12 moštev.

Kot drugi najboljši na 2. deski je MK Sašo Pirnat prejel srebrno medaljo (8 zmag od 10 možnih), Hinko Krumpak pa je bil na 1. deski tretji s 7, 5 točkami od 11 možnih. Samo ta dva šahista sta osvojila 15, 5 točk od 20, 5, kolikor jih je zbrala ekipa šahovskega društva Stična-Višnja Gora. Igrali smo še Ivan Marek (9 nastopov), Milan Perovšek (8 nastopov), Boris Kocmur (5 nastopov) in Janez Dremelj (1 nastop). Skupaj je bilo 11 dvobojev. Na zaključnem turnirju 5 kol po 2x15 minut je igral tudi Damjan Lesjak. Domača kola smo vsa odigrali v gostišču Podobnik v Ivančni Gorici.

Omenimo še, da je za ekipo Mentor nastopil naš član Sašo Sadikov in na svoji deski osvojil drugo mesto. Želimo si ga v svoji ekipi Višnja Gora-Stična, v »Delavski ligi«.

Janez Dremelj

LIVAR V SIJAJNI FORMI

Nogometaši Livarja so v zadnjem času v izjemni formi, saj so na zadnjih petih srečanjih zabeležili kar 13 točk, od tega so štiri zmage domov prinesli z gostovanj. Očitno je bilo ustoličenje Jožeta Prelogarja resnično prava poteza Livarjeve uprave, saj reprezentančni trener goji hitro, agresivno in atraktivno igro, ki za nameček prinaša še rezultate, kar pa je seveda najbolj pomembno. Livarjeva obramba je veliko bolj zanesljiva kot jeseni, saj je v zadnjih petih krogih proti kvalitetnim ekipam dobila le dva gola. Učinkoviti pa so tudi ivanški strelci, ki so v omenjenih petih tekmah zabili 12 golov. Sicer pa se domači gledalci verjetno komaj spomnijo, kdaj so svoje ljubljence zadnjič videli igrati doma, saj so Livarji kar štirikrat zapored gostovali. Za tiste s slabšim spominom naj napišemo, da je bila zadnja domača tekma odigrana s Triglavom v začetku aprila, ko ekipama ni uspelo zatresti nasprotnih mrež. Nato pa je sledila izjemna serija tekem igralcev Livarja, ki so se najprej odpravili v Izolo in Primorje premagali z 0 : 3. En zadetek je prispeval Balagič, dva pa so si domači zabili kar sami. Naslednja preizkušnja je Ivančane čakala v Slovenskih Konjicah, kjer so se zoprestavili Dravinji. Livar je bil boljši za gol ter z zadetkom Majerleta zmagal z 0 : 1. 25. krog je prinesel obračun z Aluminijem in tudi iz Kidričevega so se Livarji vrnili z zmago. Rezultat je bil 1 : 3, za goste je 2 gola prispeval Biščan, enega pa je dodal Pandža. Nato so se nogometaši Livarja z lepo zmago vrnili iz Krškega, kjer so domačinom, ki so v prejšnjem krogu premagali prvovršeno Nafto, zabili kar pet golov (1 : 5). Hat trick je dosegel Perme, po zadetek pa sta prispevala Bracovič in Biščan. Slednjega smo poprosili za nekaj besed o svoji in igri cele ekipe: »Dolgo sem upal, da se mi bo odprlo in to se mi zdaj končno dogaja. Trener od nas zahteva hitro igro, ki prinaša tudi rezultate, in upam, da se bo naša serija nadaljevala,« je povedal mladi napadalec Livarja, ki je standardni član prve enajsterice.

Lojze Grčman

MOTOKROSISTI ŽE V POLNEM ZAGONU

Damjan Smrekar, DP Rakek 27. april.

Komaj so bila podeljena priznanja za najboljše dosežke v motokrosu za sezono 2004, že so se najboljši slovenski motokrosisti začeli pripravljati na novo sezono. Prišel je april in z njim prva dirka v sezoni. Med ljubitelji tega športa se je pojavljalo ugibanje, kakšno bo letošnje razmerje moči, kdo so favoriti in kako se bo sezona odvijala. Spremembe v vodstvu komisije za motokros pri AMZS so obetale novi zagon in prvi vtisi niso slabi.

Najprej je treba poudariti, da se je v letošnji sezoni na zavirljivo raven dvignil slovenski pokalni motokros, imenovan Pokal Akrapovič. Morda tudi zaradi angažiranosti iwanškega podjetja Akrapovič, ki je že drugo leto zapored sprejelo breme in odgovornost glavnega pokrovitelja. Dirke za pokal Akrapovič so zdaj postavljene že čisto ob bok dirkam državnega prvenstva, in tisto, kar najbolj koristi slovenskemu motokrosu, je to, da se tekmovalci pokalnih dirk vse bolj odločajo za nastope v elitnem državnem prvenstvu. Najboljši pri nas ostajajo Roman Jelen, Jaka Može in Sašo Kragelj, ki na veliko veselje navijačev svoje znanje kažejo ne samo na tekmovanjih svetovnega in evropskega, temveč tudi na dirkah domačega prvenstva.

Tudi AMD Šentvid pri Stični je le-

tošnje sezono začelo z novimi apetiti. Dosedanjim domačim tekmovalcem se je pridružilo še nekaj novih iz naše občine ter iz Ljubljane in okolice, tako da letos za šentviško društvo nastopa 15 tekmovalcev. Povečanje števila je predvsem posledica pravila v pokalu Akrapovič, da tekmovalci za nastope potrebujejo tekmovalno licenco društva, ki jo izda Avto-moto zveza Slovenije. Zato je bilo v dobrem mesecu tekmovanj doseženih že nekaj odličnih rezultatov. Najbolj seveda izstopa uspeh Damjana Smrekarja, ki je 1. maja na četrti letošnji dirki za državno prvenstvo v Semiču osvojil 3. mesto. To so njegove prve stopničke v državnem prvenstvu v kategoriji 125 ccm in prve stopničke po petih letih za AMD Šentvid pri Stični (zadnjič je na stopničke stopil v sezoni 2000 Miha Barle, ki pa se zadnji dve leti uspešno preizkuša v super motu). V državnem prvenstvu se je letos prvič preizkusil tudi Staš Goričar in že nanizal dve uvrstitvi med deseterico v kategoriji 125 ccm. V isti kategoriji letos nastopata tudi Jure Kavšek in Klemen Porenta, ki sta trenutno 14. oz. 16. Smrekar je v svoji kategoriji za pokal Akrapovič trenutno drugi, Goričar pa v 125 ccm R2 peti.

Med mlajšimi je imel nekaj smole Luka Kutnar, ki ima zaradi poškodbe

letos samo en nastop v Pokalu Akrapovič. So se mu pa v letošnji sezoni pridružili še Rok Rus, Rok Virant in Jani Perovšek. Slednji je trenutno poškodovan, medtem ko je Rok Rus trenutno v svoji kategoriji 85 ccm v državnem prvenstvu deseti in v Pokalu Akrapovič osmi. Za Rokom Virantom pa je eno peto mesto na dirki za državno prvenstvo v kategoriji 85 ccm in vodstvo v Pokalu Akrapovič, kategorija 85 ccm R2.

V Pokalu Akrapovič nastopajo v kategoriji 125 ccm R2 še Stane Perpar, Jure Sever in Dejan Pačnik, ki so tudi že zabeležili vsak po nekaj točk. Vse bolj pa postaja zanimivo tudi v kategoriji veteranov R2, kjer so se letos Branko Kavšku pridružili še ljubiteljem motokrosa v Dolini pod Kalom dobro znani Stane Pečjak ter Alojz Trstenjak in Milan Žvan. Lanskoletni veteranski prvak Branko Kavšek je trenutno drugi, medtem ko je Trstenjak 11., Pečjak 14., Žvan pa mesto za njim.

Omenimo še dosežke treh tekmovalcev iz naše občine, ki sicer ne nastopajo za AMD Šentvid pri Stični. To sta brata Borut in Tadej Koščak ter Andrej Rus. Borut in Tadej trenutno v pokalu Akrapovič v kategoriji 125 ccm R2 vodita, Andrej Rus pa je v državnem prvenstvu kategorija open deveti, v pokalu Akrapovič pa petnajsti. Letos se preizkuša tudi v kategoriji veteranov R1, kjer je trenutno drugi. Vsi trije nastopajo za MK Mitas Fortuna Trebnje.

Letošnja sezona torej ponuja obilo užitkov in zadovoljstva tako privrženecem domačega društva kakor ljubiteljem motokrosa nasploh. Naslednja dirka za Pokal Akrapovič bo že 22. maja v Lembergu, teden kasneje pa že peta letošnja dirka za državno prvenstvo na priljubljenem dirkališču na Brniku. Najboljši slovenski motokrosisti se bodo letos zbrali tudi v Dolini pod Kalom, in sicer 28. avgusta na dirki za državno prvenstvo, 2. oktobra pa še na zadnji dirki letošnjega Pokala Akrapovič.

Matej Šteh

POGOVOR Z MOTOKROSISTOM TADEJEM KOŠČAKOM

Brata Borut in Tadej Koščak sta motokrosu zapisana že od malih nog, vendar sta kasneje prekinila karieri. Želja po hitrosti in adrenalinu pa je oba kmalu premamila, da sta ponovno sedla na motor in tako v letošnji sezoni zelo uspešno tekmuje v Pokalu Akrapovič. Za bralce Klasja smo se pogovarjali z mlajšim izmed bratov, Tadejem.

Kako so izgledali vajini začetki na motorju?

Borut je dobil motor, ko je bil star pet let, tekmovalno kariero pa je začel pri trinajstih. Na začetku sem mu le pomagal, tekmovati pa sem začel leta 1995, s petnajstim leti. Leta 1998 sem si poškodoval ledvico, tri leta kasneje pa še levo ramo. Nato sem tekmoval do lani, ko sem odpeljal dirko v Semiču, v letošnji sezoni pa sem bil na vseh preizkušnjah.

Tekmuješ le v Pokalu Akrapovič. Kaj pa dirke za državno prvenstvo?

Razlog tiči v tem, da pozimi nisem imel dovolj časa, da bi odšel trenirati v Italijo, ker sem moral pripravljati kombi, s katerim se z bratom voziva na dirke. Za dirkača je tak kombi nujno potreben, saj v primeru dežja potrebuješ streho nad glavo ali prostor za spanje, če je tekmovalje daleč. Tako sem bil do prve dirke le štirikrat na motorju. Kljub temu sem na obeh dosedanjih dirkah zasedel tretje mesto, brat pa je bil še uspešnejši, saj je obakrat zmagal. V Pokalu naju čaka še sedem preizkušenj, zadnja bo v Šentvidu 25. septembra. Še letos pa nameravam nastopiti tudi v DP, saj v Pokalu Akrapovič vozim tudi

zato, ker je vsaka dirka dober trening, poleg tega pa so tu tudi nagrade višje kot v DP. V naslednji sezoni načrtujem tekmovalje na obeh frontah.

Za kateri klub tekmuješ z bratom?

Najin klub je MK Mitas Fortuna Trebnje. V preteklosti je Borut tekmoval tudi za AMD Šentvid, jaz pa sem prej tekmoval pri novogoriškem Simčiču, kjer sem imel možnost kupovati opremo po ugodnejši ceni. V Šentvidu pa mi nikoli niso delali težav pri treningu, kljub temu da nisem njihov član.

Kako je s treningom?

Pozimi sem vsak dan ali tekel ali treniral v fitnesu, moj dan pa je izgledal približno takole: dopoldan sem bil v službi, nato sem se do devetih zvečer ukvarjal s kombijem, potem pa me je čakal še tek ali fitnes.

Na motorju moraš biti dvakrat, trikrat na teden po 20 minut. Dirka v Pokalu Akrapovič traja 15 minut in dva kroga. Ko treniram, skušam voziti tako, kot bi bil na dirki, saj v nasprotnem primeru lahko hitro omagaš, ko gre zares.

Kdo ti finančno pomaga pri tvoji karieri?

Najprej sem sklenil, da si bom vse stroške plačal sam, nato pa mi je pred prvo dirko nekaj prijateljev ponudilo pomoč: Transport Kovačič, Logo, Viridin hram ... Ne gre za velike vsote, ampak prispevek ob spoznanju, koliko časa in truda sem vložil v treninge in organizacijo.

Lojze Grčman

OBČINSKA LIGA V MALEM NOGOMETU

ZAČETEK V ZNAMENJU CENOVNIH UPORNIKOV

Letošnja občinska liga v malem nogometu je že v polnem razmahu. Ekip je ponovno veliko, kar 18. Po prvih tekmah v 1. ligi je jasno, da so favoriti igralci ekipe Cenovni upornik (polovica ekipe lanskega prvaka Dixi), nedvomno pa je v boju za vrh potrebno računati še na ekipe: Mizarstvo Trunkelj Krka, Picerija Kegeljček, Snop bar ter ŠD Ambrus, morda pa še na katero. Vsekakor bo liga tudi letos zanimiva. V drugi ligi pa se bodo v boj za prvo mesto najverjetneje vključile prve tri ekipe na trenutni lestvici, presenečenja pa seveda niso izključena.

Trenutna lestvica za 1. LIGO v letu 2005:

	3 tek	3 zm.	0 remi	0 por.	9 točk, gol raz.	14 : 2	+ 12
1. Cenovni upornik	3	2	0	0	6	12 : 4	+ 8
2. Snop bar	3	2	0	1	6	7 : 9	- 2
3. Dnevni bar Rosa	3	1	1	1	4	5 : 5	0
4. Picerija Kegeljček	2	1	0	1	3	7 : 7	0
5. Mizarstvo Trunkelj Krka	2	1	0	1	3	6 : 6	0
6. Sigma team&Mix bar	3	1	0	2	3	4 : 7	- 3
7. ŠD Ambrus	3	0	1	2	1	3 : 6	- 3
8. Višnja Gora	3	0	0	3	0	4 : 16	- 12
9. Avto Kavšek							

Trenutna lestvica za 2. LIGO v letu 2005:

	3 tek.	3 zm.	0 remi	0 por.	9 točk, gol raz.	9 : 2	+ 7
1. Generacija	3	2	1	0	7	12 : 4	+ 8
2. Viridin hram	3	2	0	1	6	15 : 8	+ 7
3. Ambrus Santosa	2	1	1	0	4	4 : 3	+ 1
4. FC Krka	3	1	1	1	4	6 : 6	0
5. Dream team	2	0	1	1	1	7 : 11	- 4
6. Livar	3	0	1	2	1	5 : 12	- 7
7. Mafijozi	3	0	1	2	1	5 : 14	- 9
8. NE Krka	2	0	0	2	0	2 : 5	- 3
9. Hrastov Dol							

Simon Bregar

OBČINSKA KOŠARKARSKA LIGA - TROJKE

PRINCE PUB BO JESEN DOČAKAL NA 1. MESTU

Ekipa Prince puba, v kateri igrajo Uroš Kristan, Mišo Stojanovič, Matej Pogacar, Boštjan Kastelic, Janez Perme in Jernej Miklavčič, je v derbiju 4. kroga malo presenetljivo, a popolnoma zaslužen premagala prve favorite lige, ekipo Kremenčkovih, in tako zasedla vrh lestvice ekip, ki igrajo v občinski ligi. Vsekakor se obeta zanimiva jesen, saj tudi ostalih nekaj ekip po kakovosti ne zaostaja prav veliko.

Vrstni red po spomladanskem delu:

1. Prince pub	*	10 tek.	9 zm.	1 por.	19 točk, koš razl.	350 : 263+87
2. Kremenčkovi	*	10	9	1	19	352 : 217+135
3. SDS Iv. Gorica		10	7	3	17	335 : 277+58
4. Mesar. in trg. Maver		10	6	4	16	321 : 292+29
5. 2 Fast 2 furious		10	5	5	15	317 : 293+24
6. Čebelarstvo Perko		10	5	5	15	304 : 298+6
7. Kriška vas		10	5	5	15	282 : 330 - 48
8. ŠSD Josipa Jurčiča		10	2	8	12	251 : 317 - 66
9. Sovdati		10	2	8	12	239 : 323 - 84
10. Avto Kavšek		10	0	10	10	215 : 356 - 141

*Upoštevan je rezultat medsebojne tekme.

Simon Bregar

**SANKUKAI
KARATE KLUB**
Ivančna Gorica

SANKUKAI SEMINAR - RYOZO TSUKADA, 7. DAN

V soboto in nedeljo, 19. in 20. marca, je v športni dvorani Gimnazije Šentvid v Ljubljani potekal dvodnevni seminar z japonskim mojstrom karateja Ryoziem Tsukado. V Slovenijo je prišel na povabilo predsednika SANKUKAI KARATE ZVEZE SLOVENIJE Vlada Paradižnika, 5. DAN. Seminar smo pričakovali zelo nestrpno; veliko nas namreč še ni bilo na takem seminarju z mednarodnim priznanim mojstrom. Mojster Tsukado je bil v Sloveniji prvič že daljnjega leta 1987, nazadnje pa že po slovenski osamosvojitvi leta 1997. Seminarja so se poleg ostalih sankukai karate klubov udeležili tudi člani sankukai karate kluba iz Ivančne Gorice.

Seminar je bil sestavljen iz treh treningov, ki jih je vodil mojster Tsukada. Treninge je vsakokrat začel z lahkimi in nezahtevnimi ogrevanji, ki se je nekoliko razlikovalo od našega. Po ogrevanju smo se postopoma učili mojstrsko kato „Nipaipo“. Kata je sklop povezanih borilnih tehnik in ima dva osnovna pomena: razvijanje telesa, kar vsebuje krepitev mišic in kosti, ter vajo za refleksje. Rezultat vadbe kat je impresivna moč, neizmerna hitrost in razvita koordinacija. V vsaki kati obstaja nedvomen niz položajev in vedno število tehnik. Položaji telesa narekujejo menjavo centra ravnotežja in spremembe položaja stopal v različnih točkah kat. Kate so idealna oblika vaj, ker pri tem uporabljamo celo telo. Čeprav različni po sestavi in času, ki je potreben za izvedbo, ima

vsak gib svoj pomen in funkcijo. V njih ni ničesar odveč. Kate so prikladne za stare in mlade, za moške in ženske, ne glede na samostojno ali skupinsko učenje; lahko jih vadimo naenkrat ali celo uro. Kata „Nipaipo“ izhaja iz SHITO RYU stila, za katerega so značilni kratki stavi, v sami tehniki pa veliko samoobrambenih tehnik, zato je še toliko bolj zanimiva. Pri vsakem delu mojstrske kate je mojster Tsukada pokazal tudi razlago posameznih gibov v kati, kje in za kaj se posamezni udarci in prijemi uporabljajo, kar smo v parih poskušali tudi sami. Človek kar ne more verjeti, kako nek preprost gib v kati postane s praktično razlago zelo učinkovit. Ker je bila kata dokaj zahtevna, je mojster Tsukada vsakemu, ki ga je prosil za pomoč, z veseljem pomagal, da je osvojil posamezne zelo zahtevne gibe.

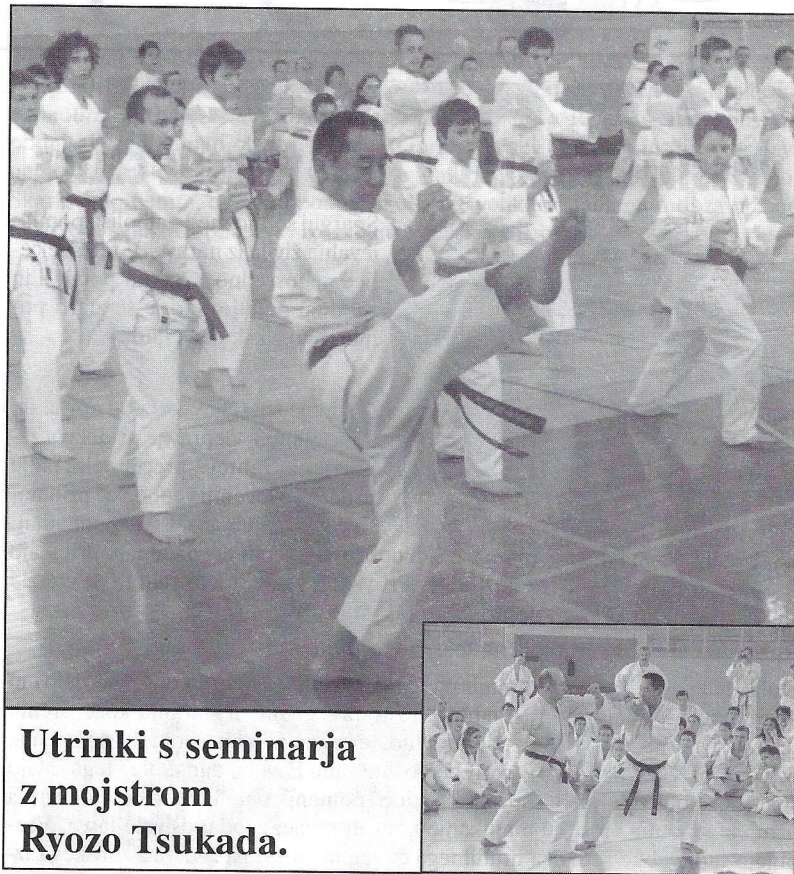
Tako so potekali vsi treningi, ki pa so žal minili kar prehitro. V nedeljo nekaj minut pred koncem seminarja, ko smo se kato naučili, smo jo vsi še enkrat ponovili skupaj z mojstrom. Na koncu seminarja se je mojster Tsukada najbolj zavzetim tudi podpisal na pas, kar je bilo za vsakega izmed nas nekaj posebnega.

Seminar je bil po besedah vseh udeležencev poučen in zanimiv. Za mnoge je bil nova izkušnja v življenju, saj je bila to priložnost, ko smo se lahko učili karateja od mojstra, ki je celo življenje posvetil prenašanju te veščine na mlajše.

Ryozo Tsukada

Ryozo Tsukada se je rodil leta 1948 v Osaki na Japonskem, v družini z dolgo tradicijo gojenja borilnih veščin. S petimi leti je začel trenirati judo pri očetu, nato pa je treniral z bratoma, ki sta danes učitelja juda in akida. Zaradi svoje ljubezni do borilnih veščin je pozneje začel še s treniranjem kenda in karateja, ki mu je ostal zapisan za vse življenje. Stil sankukai je začel trenirati predvsem zaradi senseja Nanbujia, ki ga je spoznal, ko je še treniral na Japonskem. Stil mu je bil všeč. Leta 1972 je Nanbu odšel v Evropo, z njim pa tudi Tsukada. V 80. letih je začel sodelovati z mojstrom Kusono, ustanoviteljem Kenshikan stila karateja, ter postal glavni Kenshikan inštruktor za Evropo. Zdaj še vedno poučuje karate v Parizu trikrat na dan po uro in pol. Včasih je zase treniral skoraj ves čas, danes pa od dvajset minut do tri ure na dan. Glavna ideja njegovega poučevanja je koordinacija telesa, disciplina in spoštovanje.

Mojster Tsukada, ki tudi danes vso svojo energijo usmerja v poučevanje in širjenje karateja po svetu, je trenutno nosilec 7. DAN karate FFKTAM, 6. DAN karate SANKUKAI in 6. DAN karate KENSHIKAN.

**Utrinki s seminarja
z mojstrom
Ryozo Tsukada.**

Vse, ki jih zanima ta prečudovita veščina, kjer ni starostnih omejitev – potrebna je le želja in veselje do gibanja – obveščamo, da bo vpis potekal septembra 2005, in sicer:

- v novi telovadnici OŠ Ivančna Gorica vsak torek in četrtek ob 1800 ter
- v OŠ Šentvid vsak ponedeljek in četrtek ob 1800.

Člana SANKUKAI KARATE KLUBA
Ivančna Gorica
Karmen in Denis

ZGODBE O KRUHU

POSEBNOST NA SVATOVSKI MIZI

MAJU POGOSTO PRAVIMO KAR MESEC LJUBEZNI, SAJ SE VELIKO PAROV POROČI RAVNO V TEM TOPLEM SPOMLADANSKEM ČASU. NEKOČ JE SICER VELJALO, DA JE OBDOBJE, KO SO POROKE NAJBOLJ POGOSTE, NORČAVI PUSTNI ČAS, KO JE BILO VELIKO PRILOŽNOSTI ZA DRUŽENJE. V DVAJSETEM STOLETJU SO SE LJUDSKE NAVADE SPREMENILE, NAJBOLJ PRILJUBLJEN POROČNI MESEC PA JE POSTAL MAJ. ŠE VEDNO JE S POROKAMI POVEZANIH VELIKO TRADICIONALNIH OBIČAJEV, POSEBNA POZORNOST PA JE NAMENJENA ŽENITOVANJSKIM KRUHOM.

V času porok so gospodinje vedno pekle boljše kruh, s katerim so postregle goste ter bodočega ženina in nevesto. Vsaka slovenska pokrajina ima svoj ženitovanjski kruh, za vse pa velja, da so pripravljani iz boljše moke in da predstavljajo mladoporočencema popotnico v bodoče skupno življenje.

Pogosto darilo nevesti je bila pletena štruca ali pletenica, spletena iz testenih kit in bogato okrašena s papirnatimi rožami. Nevesta jo je na koncu poročne gostije obredno razrezala in jo razdelila med svate. Najbolj spretne gospodinje so znale pripravljati pletenice iz štirih ali šestih kit in celo v več nadstropjih, znanje o pripravi teh bogato okrašenih pletenih izdelkov pa se je prenašalo iz rod v rod.

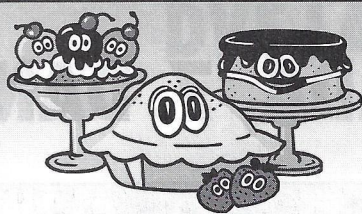
Posebnost med pletenicami je svatovsko pleteno srce. V dar sta ga prejela mladoporočenca tik po obredu. Verjela sta, da jima bo pričaralo srečo in ljubezen. Za nas v Pekarni Grosuplje je ohranjanje izročila eno izmed naših najpomembnejših vrednot, zato smo s pomočjo Marjance Dobnikar osvojili pripravo te zahtevne pletene mojstrovine in obudili običaj izročanja pletenih src.

Tradiciji in mojstrstvu smo zvesti že več kot pol stoletja, zato ni naključje, da smo si za svoj simbol izbrali prav pletenico, ki ima v pekarski dediščini dolgo tradicijo. Zato je tudi kruh, ki ga vsak dan skrbno pripravljamo, za nas veliko več kot le izdelek. Je izraz ljubezni do peke in simbol ohranjanja najboljšega iz slovenske kulturne dediščine.

Kruh je na Slovenskem od nekdaj imel pomembno vlogo kot vsakdanja in praznična jed. Ob porokah so pripravljali pletenice iz štirih ali šestih kit in celo večnadstropne pletene izdelke. V Pekarni Grosuplje smo se zavezali, da bomo ohranjali slovensko pekarsko dediščino, saj je to ena izmed naših najpomembnejših vrednot.

**Pekarna
Grosuplje**

Gospodinjska stran

ŠPARGLJI

VNESIMO POMLAD V NAŠE TELESNE CELICE

Šparglji sodijo med najboljša pomlajevalna živila iz narave. V telesne celice neposredno vnašajo pomlad in zgodnje poletje – to je še zlasti pomembno za starejše ljudi.

Obdobje špargljev traja od aprila do konca junija. Čeprav je pridelava zamudna in zahteva precej dela, pa je pri nas v Sloveniji vedno več pridelovalcev te zelenjave. Prvi spomladanski

ski šparglji, ki jih lahko kupimo v naših dobro založenih prodajalnah, prihajajo iz Španije, Francije, Grčije in Italije. Pri vzgoji potrebujejo rahla tla, v težki vlažni zemlji ne uspevajo dobro.

Razlikujemo zelene in vijolične šparglje ter rumenkaste beluše.

Dolga stebila so bogata z vitaminom C (za imunski sistem in duševno delo) in vitaminom E. Pomagajo pri slabovidnosti, prezgodnjem staranju kože, srčnih težavah, vnetjih, ranah, ki se počasi celijo, ter pomanjkanju spolnega poželja. S 100 g špargljev pokrijemo potrebo po vitaminu E za en dan. Poleg tega imajo šparglji zelo veliko vsebnost folne kisline (pomanjkanje folne kisline povzroči utrujenost, obupnost, pomanjkanje koncentracije, zgodaj osivele lase). Vsebujejo tudi veliko redkega hranilnega cinka, ki ga druga živila rastlinskega izvora vsebujejo bistveno manj. Cink je nepogrešljiva sestavina encimov; krepi vezivna tkiva in žile ter pospešuje delovanje možganov. Pomanjkanje cinka je pogosto edini vzrok za pomanjkanje spolnega poželja in spolno nemoč pri moških. Vse te težave nastanejo zgolj zaradi prehrane, ki vsebuje premalo zelenjave in sadja.

V času špargljev izpeljemo poživilno kuro in tako uživamo presnovno in celoten organizem. Že velika količina folne kisline nas lahko v enem tednu osveži in poživlji. Na dan zaužijemo 200 g špargljev.

ZDRAVLJENJE S ŠPARGLJI

- Pomagajo pri slabem vidu in kurji slepoti,
- krepijo vse sluznice v telesu,
- krepijo živčevje in nam pomagajo premagovati težave,
- pospešujejo presnovo ogljikovih hidratov, beljakovin in maščob,
- pomlajevalno in poživljalno delujejo na lase, kožo in vezivna tkiva,
- pospešujejo nastajanje hormonov dobre volje in pomagajo pri nespečnosti,
- pomlajujejo celice,
- pospešujejo nastajanje krvi in izboljšujejo preskrbo s kisikom,
- pomagajo pri slabem spominu in pomanjkanju koncentracije,
- povečujejo spolno poželje,
- iz telesa odstranjujejo vodo in kisline, pomagajo pri hujšanju,
- preprečujejo lenost črevesja in zaprtost.

Vir: Klaus Oberbeil, Zdravilna moč sadja in zelenjave

PRIPRAVA ŠPARGLJEV

Šparglje operemo in olupimo. Olesneli konec odrežemo. Kuhamo jih približno 20 minut v osoljeni vodi, ki smo ji dodali malo masla in limoninega soka.

Kuhane položimo na krožnik in polijemo s stopljenim maslom ali s kakšno drugače pripravljeno omako (paradižnikovo, lešnikovo, zelenjavno omako ...)

Špargljev zaradi velike količine nitratov ne smemo nikoli pogrevati!

NARASTEK Z BELUŠI

Testo:

30 dag moke, čajna žlička pecilnega praška, 15 dag skute, 6 žlic olja, 6 žlic mleka, sol

Obloga: 80 dag beluše, 20 dag šunke

Preliv: 4 rumenjaki, 2,5 dl sladke smetane, sol, poper

Priprava:

Iz navedenih sestavin zgnetemo voljno testo, ga zavijemo v folijo in damo v hladilnik za 20 minut. Nato ga razvaljamo in z njim obložimo pripravljen pekač. Obložimo z pripravljenimi beluši, ki smo jih narezali na kose in jih kuhali do čvrstega 8 minut v vreli slani vodi. Dodamo še šunko in polijemo z rumenjarkovo zmesjo. Pečemo 40 minut.

OCVRTI ŠPARGLJI

Sestavine za omako:

2 rumenjaka, 2 dl oljčnega olja, čajna žlička gorčice, nekaj limoninega soka, šopek peteršilja, kopra, pehtrana in majarona

Priprava omake:

Dva rumenjaka gladko zmešamo z gorčico, soljo, poprom in limoninim sokom. Med mešanjem vlijemo olje da dobimo gladko majonezo. Vmešamo sesekljana zelišča in postavimo na hladno.

Priprava ocvrtih beluše:

Oprane šparglje povaljamo v moki, nato v jajcu in nazadnje še v drobtinah in parmezanu ter jih ocvremo v vročem olju. Ocvrte ponudimo z omako.

BELUŠI IN MESNE KROGLICE

Sestavine:

čebula, 25 dag mletega mesa, jajce, malo drobtin, sol in poper, olje, 55 dag belih beluše, 15 dag zamrznjenega graha.

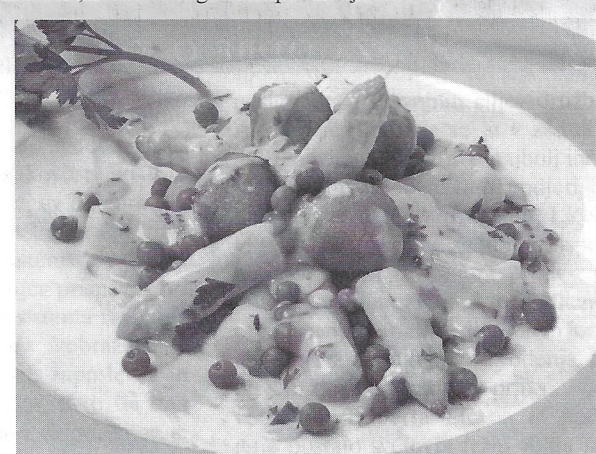
Omaka:

3 dag masla, moka, 1,5 sladke smetane, šopek peteršilja, limonin sok, rumenjak

Priprava:

Mleto meso zmešamo s sesekljano čebulo, jajcem in drobtinami, solimo, popramo ter iz mase naredimo kroglice. V vročem olju jih popečemo in odcedimo na prtičku. Beluše skuhamo v vreli vodi, po 8 minutah dodamo še grah in ko je zelenjava mehka kuhana, jo odcedimo in prevretek pustimo za kasneje.

Na pogretem maslu zarumenimo moko, dodamo 1 dl sladke smetane in malo belušnega prevretka. Kuhamo 5 minut. Dodamo sesekljan peteršilj, začnimo s soljo, poprom in limoninim sokom. Omako izboljšamo s preostalo smetano, ki smo ji primešali rumenjak. Na krožnike damo beluše, mesne kroglice in peteršiljevo omako.

VRTNARJENJE

Z vedno daljšimi in toplejšimi dnevi se tudi razni škodljivci, ki uničujejo mlade rastline, intenzivno pripravljajo na razmnoževanje. Še posebej uši, listne stenice in razni drugi hrošči. Zato se moramo tudi mi pravočasno pripraviti na srečanje z njimi z različnimi zaščitnimi rastlinskimi sredstvi. Nekatere materiale lahko nabereite kar doma na vrtu ali na travniku in ob poteh.

KOPRIVA

Koprivo lahko nabiramo od zgodnje pomladi do konca jeseni. Paziti moramo le, da ne nabiramo že cvetoče ali celo osemenjane. Koprivne pripravke lahko naredimo iz velike koprive, ki je dvodomna rastlina, ali iz male koprive, ki je enodomna rastlina. Koprive najdemo tam, kjer ležijo odpadki vseh vrst: ob nasipih, poteh in na pustih tleh. Priporočljivo pa je, da jo imamo doma na vrtu. Tako domačo koprivo bomo lahko uporabili tudi za prehrano, saj bo zanesljivo

bolj čista. V naravi je naloga koprive, da pusta tla, kjer nič ne raste, počasi spremeni in obogati v rodovitno zemljo.

Za pripravek namočimo cele rastline, brez korenine, da dobimo koprivni pripravek za oživljanje rasti in odpornost vrtnin. Če koprivo pripravimo kot rastlinski izvleček (po enodnevnem namakanju), jo uporabljamo proti ušem, predvsem na fižolu, solati, grahu ... Za zgodnje spomladansko škropljenje nabereimo koprivo pred cvetenjem od julija do avgusta, jo v senci na prepihu posušimo in shranimo v platnenih vrečah.

Za koprivni pripravek vzamemo kilogram svežih ali 250 g suhih kopriv ter jih namočimo v 10 litrov vode. Po enodnevnem namakanju uporabimo nerazredčeno tekočino. Paziti moramo, da je pripravek v pravem razmerju, saj sicer rastline lahko ožgemo. Zalivati moramo po zemlji, ne po rastlinah! Paziti moramo tudi, da s koprivnimi pripravki ne škropimo gredic, na katerih rastejo kapusnice. Odlično se obnese pri soji, grahu, fižolu itd, torej pri rastlinah, ki potrebujejo veliko dušika.

Kopriva ni le odlična za bio vrtnarjenje, ampak jo lahko uporabimo tudi v prehrani, sploh če jo nabiramo v vrtu. Torej še recept za pripravo koprivne juhe.

KOPRIVNA JUHA

Sestavine:

10 dag pora, 4 dag masla, 30 dag krompirja, malo gladke moke, 3 stroki česna, liter goveje juhe, sol, poper, mleto sladka paprika, 1,5 dl kisle smetane, 1,5 dl sladke smetane, 5 dag svežih koprivnih listov

Priprava:

V posodi zarumenimo moko na maslu, dodamo očiščen, na trakove narezan por, na kocke narezan krompir in sesekljan česen ter vse skupaj prepražimo. Dolijemo hladno juho, zavremo in zgostimo. Začnimo s soljo, poprom in mleto papriko. Pokrito kuhamo do mehkega. Malo pred koncem vmešamo v juho še kisle smetano in grobo sesekljane koprive. Sladko smetano rahlo stepemo in vmešamo v juho, ki ne sme več vreti. Ponudimo.

NASVETI ZA OKRASNI VRT V MAJU

- Sadike privajamo na zunanjo temperaturo in jih postopoma prestavljamo na prosto. Občutljivejše postavimo ven šele po ledenih možeh.

- Tudi kakteje presadimo in postavimo na sončno polico na prosto.

- Številne sobne rastline, ki so cvetele pozimi, sedaj pomladimo in presadimo. Odcvetele ciklame po cvetenju prestavimo na prosto v polsenčen prostor, kjer se do jeseni ni treba več spomniti nanje.

- Na vrtu lahko posadimo vse rastline, ki jih prinesemo od vrtnarja. Vse, kar je posajeno v lonce, lahko brez škode presajamo.

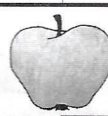
- Na prosto posejemo preprostejše, hitro rastoče enoletnice: kapucinke, poletne astre, žametnice, sončnice, ricinus razne suhe rože za zimske šopke ...

- Odcvetelim tulipanom, narcisam, hiacintam, španskemu bezgu sproti odstranjujemo uvele cvetove, da so lepši in dlje cvetijo.

- Listja tulipanov in narcis ne odstranjujemo in ne zavijamo v šope, ker bi se čebulice preveč izčrpale. Listje naj raje dozori; ko se posuši, pa ga lahko odstranimo, da je vrt spet lep.

Gospodinjsko stran pripravlja: Nataša Erjavec

AVTOR MARKO BOKALIČ	ZAKONČEV BRAT ALI SESTRIN MOŽ	NAŠ HOKEJIST TERGLAV	SUZUKIJEV MALČEK	NEKDANJA SLOV. SMUČARKA (MATEJA)	NEKDAJ VELIKA TOVARNA V MARIBORU	EGIPČAN. BOGINJA, IZIDA	SISTEM NACEL ALI PREDPISOV	UMRLI PALEST. VODITELJ (JASER)												
KLJUKASTI KRIŽ																				
AVTOR SLAVE VOJVODINE KRANJSKE																				
GRŠKA BOGINJA LOVA																				
TKANINA ZA PODLOGE					VARNA OMARICA ZA DENAR															
									UREJEN PROSTOR ZA TABORJENJE			NEKDANJI CITROENOV AVTO	GORAZD PENKO	ZELO STAR OČAK IZ BIBLIJE	FLAV-TISTKA GRAFENAVER	IGRA S KARTAMI Z RIM. ŠTEVIL-KAMI				
									STOJEČ KAPNIK											
										SLIKARSKA TEHNIKA TRBOVELJ. GRADBENO PODJETJE						KATRAN				
									NEKDANJE LJUBSTVO OB BALTIKU						REKREA-TIVEC Z ROLERJI					
									OGNOJEK LASNEGA MESIČKA			VSA VOLNA ENE OVCE								
RADJSKA NAPOVE-DOVALKA BAS			DLAKAV SADEŽ Z ZELENNIM MESOM																	
JUŽNOAM. GLODALEC			SL. PISAT. (FERDO) PLOŠČICA Z INTEGR. VEZJEM																	
REČENICA, REKLO																				
																				
RAČUNAL. OBLIKOV. MATEVŽ BOKALIČ	DEL PESNITVE	NEPRE-BOJNOST POVRŠINE	NEKDANJA SREDNJA ŠOLA	SREBLJAJ ELDA VILER		OKRASNI GRM, MEDVEJKA IDEN-TIČNOST									NAPAD NA POLITIKA					
UDAR MED NEVIHTO					IVANA KOBILCA		LESNI GRADBENI POKLIC	GRADBENI MATERIAL IZ ŽGANE GLINE	"SMRT" SAHOV-SKEGA KRALJA											
TRANS-PORT					PRIPRAVA ZA SEJANJE NATASA RALJIAN				PESNIK MINATTI	BERILIJ										
ŽENSKA OBLIKA IMENA EDVARD				MLADENIČ LUDWIG ? BEETHOVEN			POSNEMO-VALEC V UMETNOSTI OŠKAR (LJUBKOV.)													
ŠVEDSKA ZNANIKA AVTOMO-BILOV					AM. PRED-SEDNIK MED VOJNO (FRANKLIN) POSTOJNA															
						ATLETINJA, KI GOJI SKAKANJE														
						NASILEN OBLASTNIK							OLIVER TWIST							
VODITELJ 24 UR NA POP TV (MATJAZ)																				

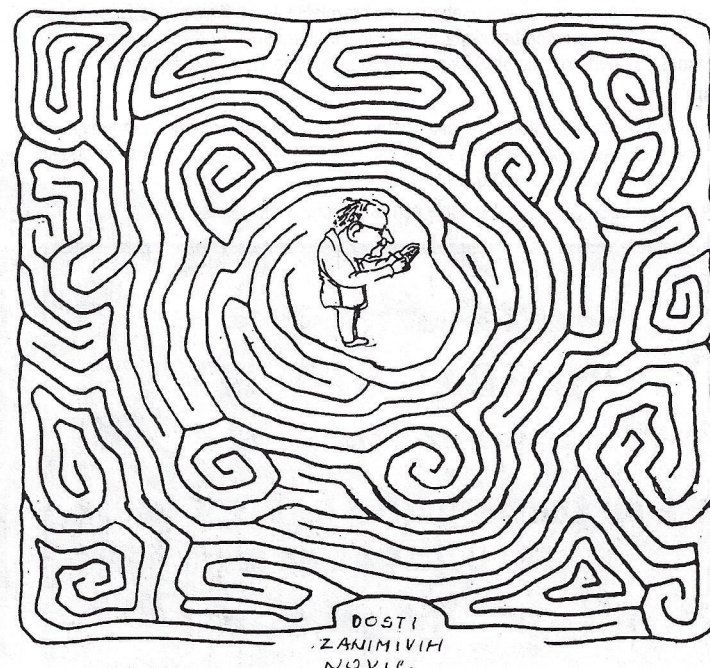
Bojanček se je dobro razumel z župnikom, zato mu je pri verouku vedno napeto prisluhnul. Pri nauku o svetnikih je župnik najprej pojasnil, da so bili to večinoma mučenci, nato pa ognjevitno zaključil: "Svetništvo je najvišja stopnja blaženosti za vsakega kristjana." Naslednji dan je sveti mož opazil, da je Bojanček globoko zamisljen, zato ga je pobaral: "Bojanček, kaj pa tuhtaš?" "Razmišljam o tem, kaj bi naredil, da bi vi postali mučenec!"

1. Kdo ima v šoli najtršo glavo?
2. Katero mesto ima svoj konec že v sredini?
3. Je v obleki, pa ni človek.
4. V katerem gozdu ni nobenega listja?
5. Kaj pride po večnem življenju?

Odgovori : 1. žebelj, 2. London, 3. uš, 4. v smrekovem, 5. amen.

Urednik Severne strani je izvedel za zanimive novice v skritem kotu naše občine in se pravkar odpravlja na pot. Lepo prosí, da mu pomagate, da ne bo predolgo taval. Stokrat hvala!

Kako krhka je ta vejica,
pa vendar je ozelenela –
zgodila se je strašna nesreča:
zlomila se krhka vejica boleča.

ZAHVALA

Na pragu pomladi, še preden je zažarel njen vrt v čudovitih barvah, se je za vedno poslovila od nas naša najdražja

ŠTEFANIJA DRAGAR

Iskrena hvala vsem, ki ste čutili z nami in jo pospremili k večnemu počitku. Hvala prav vsem za cvetje, sveče in svete maše.

*Draga Štefka!
Le sanjaj, sanjaj v tihem snu,
le sanjaj, sanjaj, da ti lažje bo!*

Vsi, ki smo te imeli nesebično radi.

*Ni te na pragu več,
ni te v hiši več.
Nihče več tvojega glasu ne sliši,
zato pot nas vodi tja,
kjer sveče ti v spomin gorijo.*

ZAHVALA

24. februarja nas je v 78. letu starosti zapustila naša draga mama

KAROLINA MIKLIČ

po domače Starčeva iz Dolenje vasi

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, poklonjeno cvetje in sveče. Zahvaljujemo se osebju Kliničnega centra Ljubljana in osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica za vso nego. Posebna zahvala gospodu župniku Stanetu Kerinu in gospodu Jožetu Koželju za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem za petje pri bogoslužju, družini Perpar in ZŠAM Grosuplje.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujemo vsi njeni

*Življenje celo si garal,
vse za dom, družino dal.
Sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

ZAHVALA

V 77. letu nas je nepričakovano zapustil naš

FRANC ŠUŠTARŠIČ

iz Polja pri Višnji Gori

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečene besede tolažbe, za ustna in pisna sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za svete maše in cerkvene potrebe. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala sodelavcem Kovinastroja, sodelavcem in učencem OŠ Šentvid pri Stični ter Aninim sošolcem iz gimnazije. Iskrena hvala gospodu župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljen cerkveni obred in tolažilne besede ob krsti pokojnika, organistu prof. Milanu Jevnikarju in pevcem za zapete pesmi ter Perparjevem za vso oskrbo pokojnika in prenos k večnemu počitku.

Hvala tudi vsem, ki ste se po pokojnikovi smrti zbirali na njegovem domu in molili za pokoj njegove duše.

Žalujemo domači

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, žena in stara mama

TILKA ZALETELJ

rojena Culjkar iz Višnje Gore

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje ob njeni smrti.

Iskrena hvala gospodu župniku Boštjanu Modicu za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala cerkvenemu pevskeemu zboru, Perparjevem, pevskeemu zboru, gospodu Miklavčiču, delavcem zdravstvenega doma Ivančna Gorica in patronažni službi.

Vsi njeni

*Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi,
delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli!
(A. M. Slomšek)*

ZAHVALA

V 66. letu starosti je 10. aprila 2005 odšel v očetovo hišo naš brat, stric in svak

ŠTEFAN KUTNAR

Strmičev Štefan iz Zaboršta

Hvala vsem sorodnikom in znancem, ki ste se poklonili njegovemu spominu, ga spremili na zadnji poti, darovali za maše, za dober namen ter cvetje in sveče.

Hvala g. župniku Stanetu Kerinu za sveto mašo in pogrebni obred. Zahvala šentviškim cerkvenim pevcem za lepo petje in Perparjevem za oskrbo pogreba.

Posebej iskreno zahvalo smo dolžni delavcem Centra Dolfke Boštjančič iz Škofljice za dolgoletno nesebično nego in skrb, saj ste mu nekako nudili drugi dom.

V imenu sorodstva brat Jože Kutnar

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, tasta in dedka

ANTONA HROVATA

po domače Puščevega Toneta s Kala

(21. 10. 1932–31. 3. 2005)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče, maše in ostale dobre namene ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zahvalo izrekamo gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem za njihovo ganljivo petje. Hvala osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica in Perparjevem. Posebna zahvala gasilec in njihovim članom – pogrebnikom.

Žalujemo njegovi domači

CENIK OGLASOV V OBČINSKEM GLASILU KLASJE

Za enkratno objavo oglasa je plačilo ob naročilu, za več objav pa se sklene pogodba. V obeh primerih je treba obvezno priložiti naročilnico in kopijo potrdila o registraciji dejavnosti.

ZAHVALA

Velikost cca 50 cm², cena 3.960,00 SIT.

BREZPLAČNI MALI OGLASI

Mali oglasi so namenjeni le fizičnim osebam in so brezplačni. Uredništvo si pridržuje pravico skrajšanja oglasa in spremembe teksta brez obvestila naročniku. Pridržuje si pravico, da zaradi zakonskih obveznosti ne objavlja oglasov, ki oglašujejo storitvene dejavnosti.

OPOMBA

Časopis Klasje izhaja predvidoma desetkrat letno v nakladi 4.800 izvodov in ima najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Rok za oddajo naročila za oglas je načeloma do 20. v mesecu.

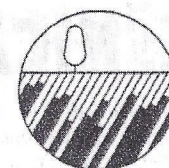
Uredništvo si pridržuje pravico oblikovanja cen za različne oblike oglaševanja. maj 2005

	VELIKOST ČASOPISA	Okvirna površina	CENA (SIT) BREZ DDV
1/1	CELA STRAN – A3	1.239 cm ²	105.600,00
1/2	POLOVICA STRANI – A4	619 cm ²	66.220,00
1/4	ČETRTINA STRANI – A5	309 cm ²	33.660,00
1/8	OSMINA STRANI (10 cm x 15 cm)	150 cm ²	25.410,00
1/16	ŠESTNAJSTINA STRANI (10 cm x 6 cm)	60 cm ²	14.630,00
Vizitka za pravne osebe	VELIKOST VIZITKE (5 cm x 3 cm)	15 cm ²	7.550,00
Obvestilo o dejavnostih	Celoletna objava vključno z 20% DDV = 21.000,00		

OGLAS NA PRVI STRANI je za 50% dražji; če je v več barvah, še dodatnih 50%.

VSAKA NASLEDNJA OBJAVA OGLASA JE CENEJŠA ZA 5%, DO NAJVEČ 30%. ZA 6 ALI VEČ OBJAV OGLASA SE ZARAČUNA 30% POPUSTA.

V ceno nista vračunana oblikovanje in 20% DDV.

Zavod za prostorsko,
komunalno in
stanovanjsko urejanje
Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA

ALI REKONSTRUKCIJI OBSTOJEČEGA

OBJEKTA

vam nudimo:

- izdelavo "urbanističnega dela" posebnega dela projekta
 - lokacijska dokumentacija po starih predpisih
 - izdelavo projektne dokumentacije za vse vrste objektov
 - pridobitev gradbenega dovoljenja
- Najdete nas na
Taborski cesti 3 v Grosuplju
in po telefonu
(01) 781-03-20 ali (01) 781-03-28

POGREBNE STORITVE

Perpar Janez s.p.

VSE POGREBNE STORITVE NA ENEM MESTU.

DOSEGLJIVI 24 UR NA DAN.

041/785-113 041/647-380

KAMLES
PERPAR
- NOVI NAGROBNI SPOMENIKI
- KLESANJE IN OBNOVA ČRK
- UREDITEV IN OSKRBA GROBOV
STANKO PERPAR, Zaboršt 16, 1296 Šentvid pri Stični
GSM: 041/43 66 64

Siva stran

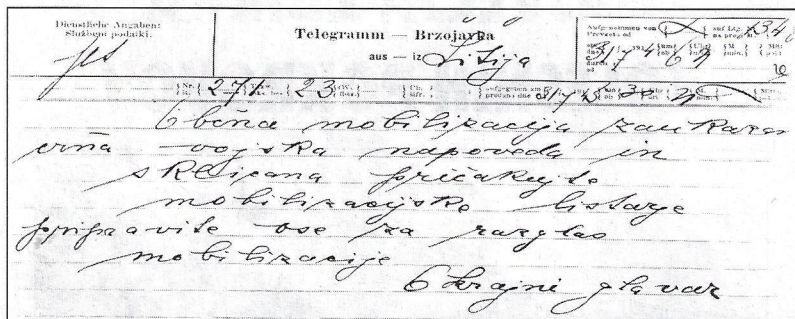
Ljudje z začetka preteklega stoletja

(1900 – 1920)

POSLEDICE 1. SVETOVNE VOJSKE SE ŠE DANES POZNAJO

Brzjavka z zahtevo po splošni mobilizaciji, ki jo je 3. junija 1914 županu v Dednem Dolu pri Višnji Gori poslal okrajni glavar iz Litije. Začela se je 1. svetovna vojna.

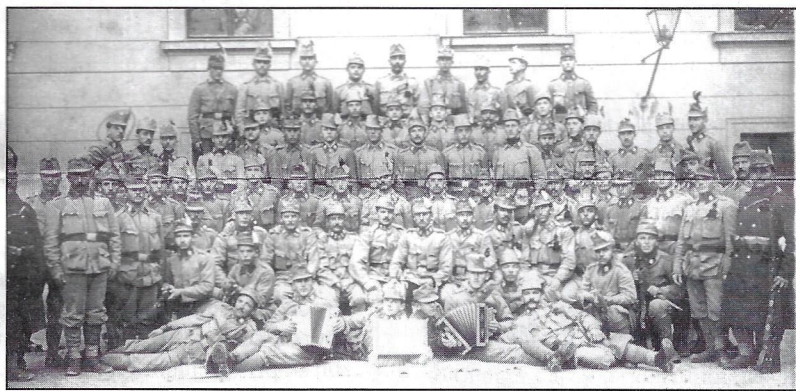
Kmalu bo enaindevetdeset let, kar se je začela 1. svetovna vojna. V naslovu sem nalašč napisal "vojaška", kajti tiste čase in še prej so ljudje vojaške spopade imenovali vojske, ne vojne. Fantje in moške so torej odhajali na vojsko in se vračali z vojske. Kar spomnite se narodnih pesmi, ki pojo o vojskah! Na žalost je bilo odhajajočih neprimerno več kot tistih, ki so se vračali: mnogi so namreč za zmeraj ostali v strelskih jarkih in na vojaških pokopališčih. V štirih vojskinih letih so ostajale žene brez mož in dekleta brez fantov, zato je število rojstev močno upadlo in poroke so bile silno redke. Skromna prehrana in slabe higienske razmere so pospešile razvoj številnih otroških bolezni: davice, škrlatinke, griže, oslovskega kašlja, jetike in španske gripe. Slednja je še posebej na veliko morila otroke. Generacija med leti 1915 in 1919 je torej tudi zaradi tega maloštevilna. To pa bi bili ravno naši častitljivi devetdesetletniki, ki bi jih to in prihodnja tri leta novačili za naš kotichek Ljudje z začetka preteklega stoletja. Rubrika je očitno dočakala sušne čase, zato

bo poslej izhajala bolj poredko ali pa bo po desetih letih za vselej ugasnila; kaj se ve? V minulem desetletju sem z veseljem opisal življenjsko pot malone stotih ljudi dolgega življenja. Doma imam skrbno spravljen album z njihovimi podobami in odrezke iz našega časnika. Oboje večkrat prelistavam in vedno znova mi oživi spo-

min na srečanje z njimi. Posebej sem jim hvaležen za življenjske modrosti, ki so mi jih zaupali, in za pripoved o njihovem dolgem življenju, polnem trpljenja in le redkih radosti. To je bila namreč generacija, ki je preživela dve svetovni vojski in bila deležna vseh strahot, ki sta jih povzročili. Zato bom ob prvi priložnosti naredil nekakšno inventuro iz vsebine njihovih pripovedi in rezultate na kratko zapisal.

Večine "mojih" slavlencev kajpak ni več med živimi: odšli so tja daleč, kjer je kraj njihovega velikega pričakovanja; skoraj vsi so bili namreč globoko verni in so upravičeno pričakovali plačilo za pošteno življenje in trpljenje, ki so ga prestali. Kadar se mudim v naših krajih, večkrat stopim na pokopališče, poiščem njihov grob in se jih spomnim z dobro mislijo. Zbogom, dragi prijatelji, kjerkoli že ste: živi doma med svojimi in pokojni v večnosti.

Klasjev Polde

Fotografija druge kompanije lovskega bataljona 17. pešpolka pred odhodom na fronto. V njej je služilo tudi nekaj mož in fantov iz naših krajev.

BISTVARJI

Pred kakimi tremi leti smo Slovenci postali bistvarji. No, morda to niste ravno vi, tudi jaz ne, bognečaj, so pa drugi kar številni. Med bistvarje štejem ljudi, ki v pripoved brez potrebe in pogosto vpletajo izraz "v bistvu". Tu seveda nočem reči, da je izraz sam po sebi slovnično neustrezen in v govoru nepotreben, spotakljiva sta le njegova raba, oblika in predvsem njegova pogostost. Včasih ga slišimo skoraj v vsakem stavku. Poglejmo nekaj primerov, ki sem jih slišal od bistvarjev, bodisi v neposrednem pomenku bodisi preko javnih občil:

1. "Dvorana je bila čisto polna, v bistvu so zadaj še stali."
2. "V bistvu ti otroci niso moji, so sosedovi."
3. "Bodite previdni, zdravilo v bistvu jemljemo le po kapljicah."
4. "Guma ni bila počena, v bistvu je bila le preluknjana."

5. primer: "Naši so v bistvu zaostajali že pred tekmovalcem."

V naštetih primerih je "v bistvu" bolj ali manj nepotreben. V določenih okoliščinah bi bil lahko celo zavajajoč. Še najbolj upravičen je v petem primeru, le oblika je neustrezna.

Pa pojdemo po vrsti. Po mojem bi bistvarji lahko dejali nekako takole:

1. primer: "Dvorana je bila vsa zasedena, zadaj so celo stali." Kak tujec bi utegnil celo pomisliti, da se prostor v ozadju dvorane imenuje "bistvo".
2. primer: "Ti otroci niso moji, so sosedovi." (Tudi tukaj bi nepoučenega "v bistvu" lahko zavedel in bi pomislil, da je imel prste vmes kak sosed iz za plot.)
3. primer: "Bodite previdni, zdravilo jemljite le po kapljicah."
4. primer: "Guma ni bila počena, bila je le preluknjana." (V obeh primerih je »v bistvu« povsem nepotrebno mašilo.)

GOVORI SE

Govori se, videli pa smo tudi napisano, da je naš župan Jernej Lampret na 2. ocenjevanju vin Društva vinogradnikov Lisec dobil med vsemi za vino KERNER najvišjo, srebrno medaljo, in za ZELENi SILVANEc priznanje.

Za vse občane naše občine je to prav gotovo spodbudna novica, za Muljavce pa veliko presenečenje! Spomnimo se namreč, da so mu vaščani ob praznovanju njegove 50-letnice pred leti zaradi slabe kakovosti njegovega vina podarili strokovne priročnike in orodje za obdelovanje vinograda. Kritiko je očitno vzel resno in rezultati so letos vidni.

V uredništvu sicer moramo letošnji ocenjevalni komisiji zaupati, sami pa se o kvaliteti nagrajenih vin, žal, nismo mogli prepričati.

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile

KORITO NA VRHU

Naslov je malo čuden in zahteva pojasnilo. Korito je izvir, Vrh pa je vas pri Višnji Gori. V širši okolici selišča je več izvirov, v sami vasi pa ni žive vode. Še najbližje je Korito, ki leži v strmini na južni strani vasi. Do njega pridemo po zelo strmi poti, ki je bila pred desetletji vzdrževana in shojena, saj so Vrhovci tja gonili napajati živino in hkrati prinašali v banjki na hrbtu še vodo za gospodinske potrebe. H koritu so hodile tudi perice z namočenim perilom v škafih; na njihovo naporno delo nas še danes spominjajo kamniti perilniki.

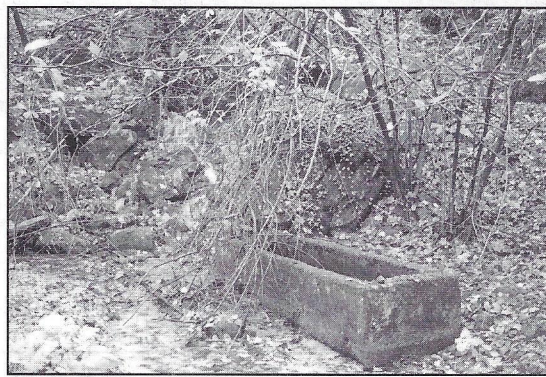
Izvir Korito ima dobro in neusahljivo vodo, zato so Vrhovci pred nekaj desetletji del moče zajeli in jo speljali v hram nad vasjo. Od tistega časa vodni vir sameva in pot do njega je vedno bolj podobna zaraščenemu hudourniku. Očitno se narava želi povrniti v prvotno podobo.

O vrhovskih vodah sem se pogovarjal z Antonom Steklačičem in drugimi Vrhovci. Vsem se za pomenek lepo zahvaljujem.

L S

Preostala voda v bogatem curku odteka v dolino in se pridruži vodam Višnjice.

Na nekdanje napajališče nas spominja predrto in z mahom obraslo korito.

Pravijo, da so prej izviru in otekajoči vodi rekli Potok. Ime Korito je nastalo šele s postavitvijo napajalne priprave. Ta je bila najprej lesena, potem pa betonska.

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

Varuhi in ohranjevalci našega narodnega blaga še ne bomo odnehali. Pred nami je nova narodopisna uganka, ki ne bi smela biti pretrd oreh, saj take in podobne izdelke vidimo še dandanes kar pogosto. Prepoznajte, poimenujte in sporočite. Velja? Velja!

L S

Vsem, ki imate vsaj malo časa, predlagam, da bistvarjem pazljivo prisluhnete. Boste videli: prav zabavno bo. Se bo splačalo, kajti že naši stari so dejali: "Dobra volja in smeh sta pol zdravja." A ne samo pol, mi starejši bi potrebovali kar vsega. Če tako gledamo, bi bistvarji lahko bili celo koristni. Torej naj živi in se razvija bistvarija!

Na koncu moram povedati še nekaj, kar je res bistveno: namreč to, da v bistvu nisem povedal nič bistvenega, zato vas v bistvu prav lepo pozdravljam.

Leopold Sever
(v bistvu Klasjev Polde)

"SEVERNA" STRAN

* ZA DOBRO VOLJO *

KAKO JE ŠKODLARJEV JANEZ GREŠNI DUŠI POMAGAL

Pred mnogimi leti so Škodlarjeva stara mati Janezu večkrat prigovarjali: "Janezek, če boš kje na samem slišal stokanje in tarnanje, vedi, da je to trpeča človeška duša, ki se za življenje ni spokorila storjenih grehov. Nespokorjena duša ne more na oni svet, zato tava po zemlji, ječi in prosi žive ljudi pomoči. V takem primeru vselej glasno vprašaj: 'Duša grešna, kaj želiš?' Željo izpolni, če le moreš; to je tvoja sveta dolžnost!" Tako so ga večkrat poučili in Janez si je to dobro zapomnil. Naročilo je bilo sled starega poganskega verovanja o neodrešenih duhovih umrlih, ki se potikajo po svetu in iščejo pomoči pri usmiljenih ljudeh.

Desetletje kasneje je Škodlarjev Janez pozno zvečer koračil skozi Blatni Boršt. Bil je pri teti na kolinah in se je zakasnil. Prišel je ravno na sredo gozda, ko zasliši za debelim gabrom sopihanje in stokanje. "Grešna duša je!!!" ga je spretelo. Imel ga je malo pod kapo in še strah ga je bilo, zato se je zadril v temo: "Duša grešna, kaj bi

rada?" "Malo papirja mi daj, da se bom obrisal," se je zaslilo izza drevesa. Tedaj se je trpeča duša sklonila malo naprej in Janez je v luninem soju prepoznal sosedovega Naceta, ki se je vračal s popoldanske izmene v tovarni. "Veš, nekaj me je nanaglomla začrvčilo v trebuhu, pa sem moral počepniti za drevo," je pojasnil. Janez ni imel pri sebi kaj primernejšega, zato je Nacetu za najnujnejšo strgalo vrzel časopisni papir, v katerega mu je teta malo

prej zavila klobase. "Na, pa se očedi," je dejal ves vesel, ko je videl, da nima opravka s pravimi duhovi. Potem sta skupaj nadaljevala pot. Za debelim gabrom pa je ostal duh, ki zagotovo ni odšel na oni svet, ker je bil bolj zemeljske narave.

Janezu je bilo po tistem lep čas toplo pri duši, saj je vestno izpolnil naročilo stare matere.

L S

ČAS JE ZBEZLJAL

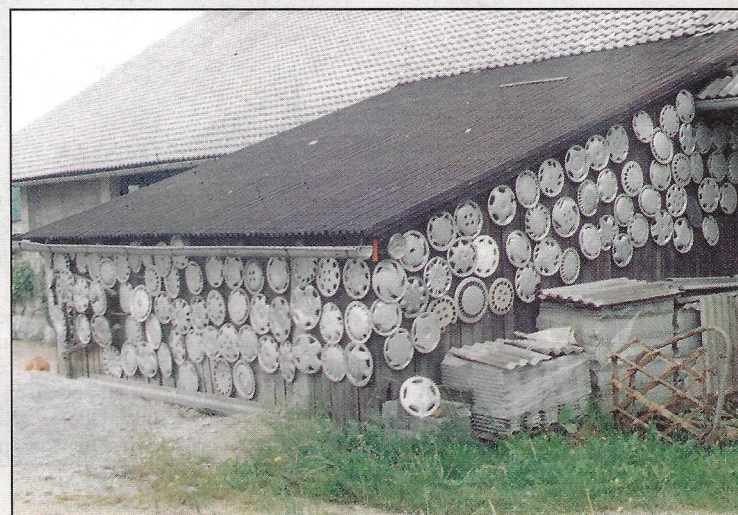
Ko sem si letošnjo pomlad ogledoval kupe, ki so jih ljudje pripravili za odvoz na odlagališče odpadkov, sem med kramo videl tudi kolesa. Pa ne le polomljena, ampak tudi taka, da bi se lahko zavihtel nanje in se odpeljal; to se pravi še povsem uporabna. Niti sto let ni minilo od tedaj, ko je kolo pomenilo pravo bogastvo, dandanes pa takole. Privoščili so si ga le tisti, ki so zanj varčevali več let in se potem z njim postavljali, kot mladi mož na naši podobi. Kolo mu je očitno

veliko pomenilo, saj se je z njim fotografiral v praznji obleki in v ponosni drži. Tudi dekleta so zagotovo željno zrla za njim, ko se je pojavil na cesti. Kdo je bil ponosni mladenič, žal ne vemo; po vsej verjetnosti je bil iz naših krajev, saj ga je ovekovečil fotograf Erjavc iz Višnje Gore. Sodeč po oblačilih in po opremljenosti kolesa, bi dejal, da je slika nastala malo pred prvo svetovno vojno. Joj, kaj bo, če bodo šli časi še naprej tako hitro, kaj pravite? Po mojem nič dobrega.

L S

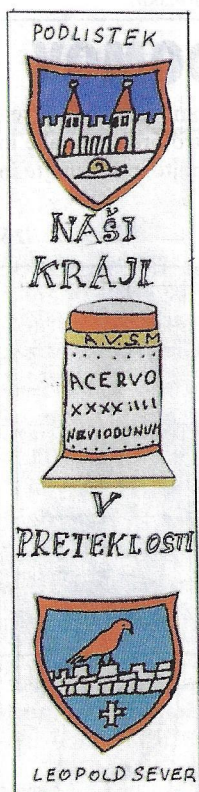
LXXII. REKORD – NAJVEČJA ZBIRKA KOLESNIH POKROVOV

Časi se naglo spreminjajo. Še pred pol stoletja so ljudje zbirali konjske podkve in jih pribijali na vrata, ker so menda prinašale srečo. Danes, ko »konjički ne škrebajo, ker ne vozijo težko«, je iskanje podkev jalo početje. Ker ni podkev, je najbrž tudi manj sreče. V vzponu pa je drug konjiček – zbiranje okrasnih krožnikov z avtomobilskih koles.

Med uspešne zbiralce avtomobilskih »podkev« smemo vsekakor šteti Antona Čebularja iz Doba. Njegova kolekcija šteje okoli 250 krožnikov, od starodavnega fička do modernega mercedesa. Takó obsežne zbirke pri nas najbrž nima nihče, zato Antona uradno proglašamo za dvainsedemdesetega Klasjevega rekorderja in mu čestitamo. Antonova zbirka po obsegu ni stalna: se povečuje in zmanjšuje. Pri njem se namreč oglašajo vozniki in ga poprosijo za okrasek, ki manjka njihovemu »šimeljnu«. Dobrodušni Anton jim kajpak ustreže, če le more. Po drugi strani pa mu ljudje sami prinašajo najdene pokrove in tako povečujejo zbirko. Anton torej vodi nekakšen avtomobilski Karitas. Priznati moram, da sem tudi jaz z njegovo pomočjo okrasil svojega »mercedesa«, ko se mi je bil zbosil. Sedaj povsod gledam, kje bi našel kakšen odpadli taler, da bi bila Antonova zbirka spet popolna.

L S

SKRIVNOSTNA VODA MALIKOVKA

Očitno smo ljudje iz prve polovice preteklega stoletja zadnja generacija na dolenskem podeželju, ki je osebno doživela kolikor toliko pristno sožitje z naravo v materialnem in duhovnem pomenu besede. Zategadelj je prav, da s pisano besedo rešimo pred pozabo tisto, kar smo sami čutili in o čemer smo slišali praviti prednamce. Prihajajoče generacije imajo namreč zaradi vpliva sodobne tehnologije močno okrnjeno sposobnost vživljanja v pristno razmerje med naravo in človekom.

Sem vsekakor spadajo spomini na vodo, posebej na tiste z zanimivimi imeni in skrivnostnim izročilom. Doslej smo od skrivnostnih voda, ki so jim naši predniki očitno posvetili posebno pozornost, omenili Drmožnike, Zdravščke, Lëbico, Jërbahco in Poganko. Danes bomo skušali oteti pred pozabo Malikovko, vodo v bližini Malikovca, zaselka vasi Rožnik

(po starem Roženpah). Vir leži v gozdu, kilometer jugozahodno od vasi. Po značilnostih bi Suhokranjci vodi rekli b'č; je namreč stoječa ter ima površinski in talni dotok. To se vidi po tem, ker tudi v hujši suši ni usahnila, le njena gladina se je opazno znižala. Za moje mladosti je bila precej obsežna, danes pa je v večji meri zasuta: nekaj po naravni poti, nekaj pa s človeško pomočjo zaradi odlaganja odpadkov.

Razen imena se o nekdanji duhovnosti Malikovke ni ohranilo kaj dosti. No, nekaj pa vendarle: starejše sem slišal večkrat praviti, kako so izza Malikovca ponoči prihajali nekakšni "hohahoop" in drugi skrivnostni glasovi. Ti so se naglo približali, če si se jim odzval. Največkrat so jih slišali fantje, ki so ponoči spali na skednjih in pod kozolci. Nasploh je veljalo prepričanje, da je nočne duhove najboljše pustiti pri miru.

Neposrednega izročila o nastanku imena nimamo, zato si moramo pomagati z drugim vedenjem iz preteklosti in se zateči k utemeljenemu domnevanju. V času pokristjanjevanja se ljudje, zlasti starejši, niso mogli takoj odpovedati naravoverju, to je čaščenju narave, zato so na skrivnih krajih še vedno opravljali stare obrede in častili (malikovali) vodo. To bi bila še najbolj stvarna razlaga, kako je to ime nastalo.

Ostanki starodavne Malikovke – vode, v kateri so naši predniki očitno čutili božja znamenja. Ime je zagotovo nastalo v davni preteklosti.